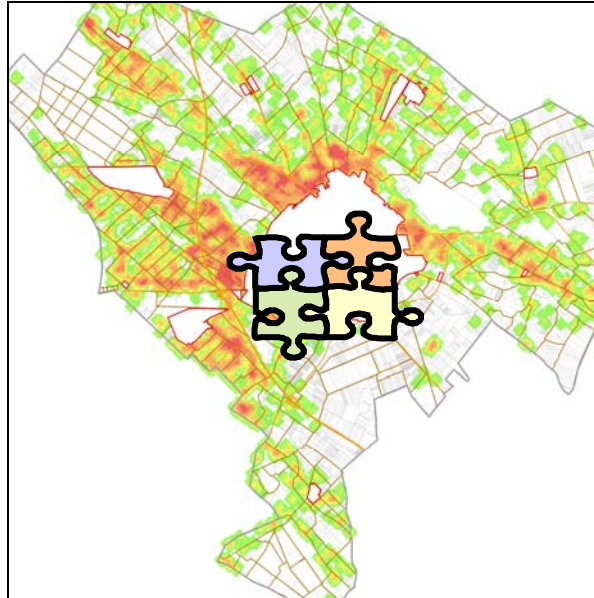

Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja
Alföldi Tudományos Intézete

Kecskemét integrált városfejlesztési stratégiája
2007 – 2013
(második, átdolgozott változat)

Előszó

A város helye a térben

Kecskemét helyzete

Az új városfejlesztési körzetek jellemzése

A városfejlesztés stratégiája

A város akcióterületi programjai

Antiszegregációs terv

Vagyongazdálkodási stratégia

Kecskemét

2008

E munka Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata megbízásból készült
az MTA RKK Alföldi Tudományos Intézetében

Témavezető

Dr. Csatári Bálint
kandidátus

Kecskemét helyzete

Készítették

Farkas Jenő
Gaborjákné Vydareny Klára
Kanalas Imre
Kovács András
Petrás Ede
Salánki Szilárd
Szemenyei Gyula

A fejezet elkészítésében közreműködtek

Kecskemét Megyei Jogú Város Osztályai
A város közműszolgáltatói
ÁNTSZ Bács-Kiskun Megyei Szervezete
APEH Bács-Kiskun Megyei Igazgatósága
Kunság Volán

Köszönet továbbá az összes adatszolgáltatónak

Kecskemét
2008.

Tartalom

2. Kecskemét helyzete, az elmúlt évek változásai és folyamatai	1
2.1. Gazdaság	1
2.1.1. A vállalkozások számának, foglalkoztatottjainak és árbevételének alakulása	1
2.1.2. A vállalkozások ágazati jellemzői	3
2.1.3. Kecskemét elérhetősége	8
2.1.4. Ipari Parkok	9
2.2. Társadalom	10
2.2.1. A népesség számának alakulása	10
2.2.2. A népesség kormegoszlása	13
2.2.3. A népesség iskolai végzettsége	14
2.2.4. A népesség gazdasági aktivitása, foglalkozási szerkezet, munkanélküliség	15
2.3. Környezeti jellemzők és adottságok	17
2.4. Közfoglaltatások	25
2.4.1. A közoktatás helyzete	25
2.4.2. A város felsőoktatási helyzete	27
2.4.3. Az egészségügyi ellátóhálózat	29
2.4.3.1. Egészségügyi alapellátás	29
2.4.3.2. Fekvőbeteg-ellátás	30
2.4.3.3. Gyógyszertárak	31
2.4.3.4. Bölcsődei ellátás	31
2.4.4. A szociális ellátóhálózat	32
2.4.5. Közműellátottság	36
2.4.5.1. Hulladékkezelés	38
2.4.5.2. Energiagazdálkodás	42
2.4.6. Közösségi tájékoztatás, média és infokommunikáció	45
2.4.7. Elektronikus ügyintézés	47
2.4.8. Városüzemeltetés, városgazdálkodás	49
2.4.8.1. Helyi közutak fenntartása	49
2.4.8.2. A helyi közúthálózat fejlesztése	50
2.4.8.3. Hó és síkosságmentesítési feladatok	52
2.4.8.4. Tömegközlekedés	52
2.4.8.5. Gyepmesteri feladatok	55
2.4.8.6. Köztisztasági, park- és temetőfenntartási feladatok	56

2.4.8.7. Erdőgazdálkodási feladatok	57
2.4.8.8. Egyéb városüzemeltetési feladatok	58
2.5. Lakásállomány	59
2.5.1 Lakásépítések a Dél-Alföldön 1990 után	59
2.5.2 Lakásépítések Kecskeméten	61
2.5.3 A lakásállomány jellemzői	64
2.5.4 Az önkormányzat szerepe	66
2.6. Összefoglalás - SWOT analízis	67
2.6.1. Társadalmi és humán tényezők jellemzői	67
2.6.2. Környezeti elemek és rendszerek jellemzői	68
2.6.3. A gazdasági környezet jellemzői	69
2.6.4. A lakásállomány és az épített környezet jellemzői	70
2.6.5. A műszaki infrastruktúra jellemzői	72
2.6.6. Közszolgáltatások jellemzői	72
2.6.7. Térszerkezeti adottságok	73

2. Kecskemét helyzete, az elmúlt évek változásai és folyamatai

2.1. Gazdaság

2.1.1. A vállalkozások számának, foglalkoztatottjainak és árbevételének alakulása

Kecskemét gazdaságára az elmúlt években is az **élénk vállalkozási kedv** volt jellemző. Átalakulások, betelepedések, új vállalkozások létrehozása eredményeként 2006. év végén már **több mint 16 ezer kecskeméti székhelyű társas vállalkozást regisztráltak**, ez közel egynegyeddel haladta meg a tíz évvel korábbit. A regisztráltakon belül **erőteljes emelkedés figyelhető meg a jogi személyiségű vállalkozások számát és arányát illetően** (2006-ban 22 %-ot képviseltek, az 1997. évihez képest számuk 61 %-kal nőtt), ami azért kedvező, mert – tapasztalatok szerint – ezek a vállalkozások általában stabilabbak, piacképesebbek, több embernek adnak munkát, mint a nem jogi személyiségűek (bt, kkt). A társas vállalkozások mellett közel tízezer **egyéni** szerepelt a regisztrációban, számuk mérsékelten (12 %-kal) bővült az utóbbi évtizedben.

A regisztrált vállalkozások számának és a jogi személyiségűek arányának alakulása

Év	Társas vállalkozások száma	Jogi személyiségűek aránya, %	Egyéni vállalkozások száma
1997	13 039	16,99	8 203
1998	13 496	18,01	8 242
1999	13 777	18,26	8 367
2000	14 302	18,40	8 643
2001	14 801	18,15	8 947
2002	15 278	18,61	9 168
2003	15 626	19,06	9 335
2004	16 097	20,06	9 520
2005	16 400	20,72	9 619
2006	16 169	22,06	9 187

Forrás: KSH T-STAR

A foglalkoztatottakról a működő vállalkozások esetében rendelkezünk adatokkal. Körükben a **döntő többség – 2005-ben 95 %-a – még mindig az igen kicsik, 10 főnél kevesebbet foglalkoztatók közé tartozik**, mindössze 18 olyan működő vállalkozás volt, amelynél 250 főnél több a foglalkoztatottak száma. Ezek többnyire 10-15 éve tevékenykednek, pl.: „Cabtec” Kft, „Bácsvíz” Zrt, Digital Disc Drives Gyártó Kft, Fornetti Kft, Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt, Knorr-Bremse Kft, Kunság Volán Zrt, Phoenix-Mecano Kft, Univer-Coop Zrt, Univer-Product Zrt, M-Real, Petőfi Nyomda Kft, Gallfood Kft, Freudenberg Simmerringe Termelő Kft, Airvent Légtechnikai Zrt.

Néhány évre visszatekintve a **társas vállalkozások körében kisebb átrendeződés** érzékelhető, a mikro- és kisvállalkozások számának erőteljes növekedése miatt a „nagyok” aránya mérséklődött.

A működő társas vállalkozások megoszlása létszám-kategóriánként

Év	10 fő alatt	10-19 fő	20-49 fő	50-249 fő	250- 499 fő	500 és több
1999	94,31	2,99	1,57	0,96	0,08	0,10
2000	94,33	2,72	1,68	1,03	0,15	0,09
2001	94,48	2,74	1,66	0,91	0,13	0,08
2002	94,71	2,74	1,54	0,83	0,11	0,08
2003	94,62	2,70	1,69	0,83	0,08	0,07
2004	94,62	2,87	1,51	0,81	0,10	0,08
2005	94,70	2,86	1,44	0,81	0,10	0,08

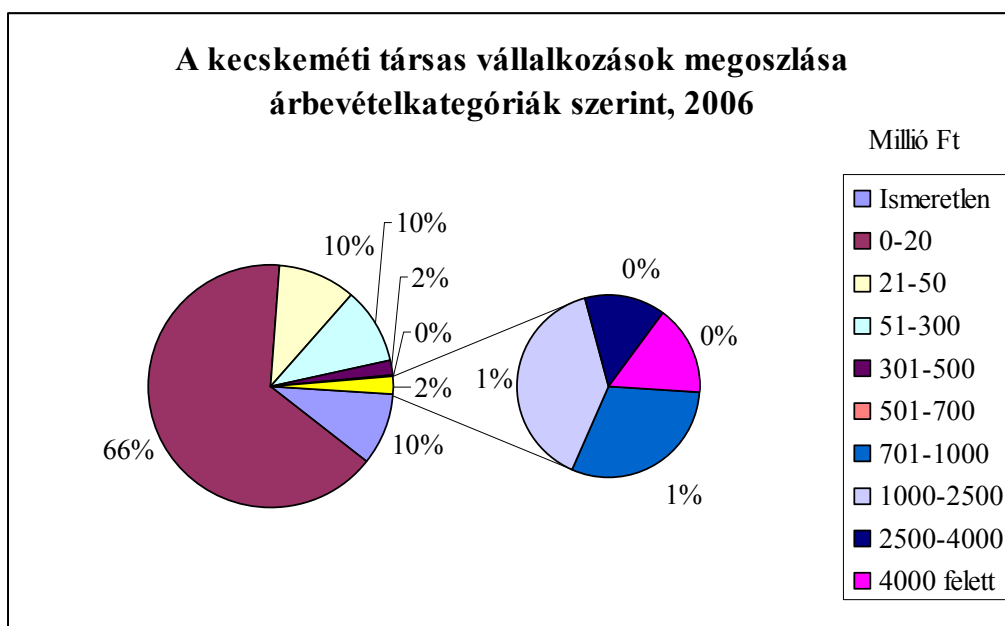
Forrás: KSH T-STAR

Hasonló a helyzet az **árbevétel** szempontjából is. A társas vállalkozások (az egyéniekről nincs adatunk) háromnegyede 20 millió Ft alatti árbevétellel rendelkezik, ami alig egy-két ember fizetésére elegendő, fejlesztésekre, beruházásokra már nem marad. A nagyobb árbevételűeknél nagyobb a dolgozói létszám is, alig néhány esetben tapasztalható ettől eltérő összefüggés. 2006-ban a legnagyobb árbevételű – és többnyire nagy létszámmal dolgozó – vállalkozások közé tartozott pl. a Digital Disc Drives Gyártó Kft, Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft, Kunság Volán Zrt, Phoenix Mecano Kft, Univer-Coop Zrt, Fornetti Kft, Freudenberg Simmering Termelő Kft, Gallfood Pulykafeldolgozó és Értékesítő Kft, Kefag Zrt, M-Real Petőfi Nyomda Kft, Univer-Product Zrt, Autoflex-Knott Kft, „Hansa-Kontakt” Kft, Alföld Pro-Coop Zrt, Brill-Gépjárműkereskedelmi és Szolgáltató Kft, IGN Ipari és Ingatlan Fővállalkozási, Befektetési Zrt, Baustar Építőipari Kft, Délhír Zrt, Hovány Kereskedelmi és Szolgáltató Kft, Kecskeméti Konzervgyár Zrt, Siegenia-Aubi Kereskedelmi Kft, OTF-IGN Petrotech Fővállalkozási Kft, Kész Kft, Bácsvíz Zrt, Thomas & Betts Kft, Nissin Food Kft, stb.

Az árbevételnél is érzékelhető változás a korábbi évekhez képest, mérséklődött az igen kis bevételűek és nőtt a nagyobbak száma és aránya. Ebben egyes vállalkozások helyzetének javulása mellett az infláció is szerepet játszott.

A kecskeméti székhelyű vállalkozások mellett többnek van itt olyan jelentős telephelye, amelyeknek szintén magas árbevétele van, pl. több bank (OTP, Raiffeisen, K & H, Erste, MKB), Magyar Telekom Nyrt, Démász Zrt, Metro Kereskedelmi Kft, Bramac Kft, Graboplast Zrt, Auchan Magyarország Kft, Magyar Posta Zrt, Strabag Zrt, Fibernet Kommunikációs Zrt, stb.

Forrás: Cég-Kód-Tár, KSH, 2006/4.

2.1.2. A vállalkozások ágazati jellemzői

A kecskeméti székhelyű társas vállalkozások körében kisebb **ágazati változások** is tapasztalhatók.

A működő vállalkozások megoszlása nemzetgazdasági áganként, %

Nemzetgazdasági ág	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Mezőgazdaság , vad-, erdő-, halgazdálkodás	2,83	2,72	2,84	2,66	2,38	2,27	2,25
Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia, gáz-, gőz-, vízellátás	10,94	10,97	10,79	10,23	9,64	9,22	9,16
Építőipar	8,39	8,41	8,44	8,90	9,56	9,51	9,56
Kereskedelem, javítás	29,85	28,43	26,36	23,77	22,58	22,51	22,23
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	4,45	4,26	4,30	4,01	3,83	3,81	3,82
Szállítás, raktározás, posta, távközlés	5,63	5,25	4,90	5,38	5,24	5,08	5,12
Pénzügyi közvetítés	1,81	2,21	2,52	2,74	3,08	3,18	3,30
Ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatás	23,97	24,94	26,46	27,29	28,27	28,50	28,54
Oktatás	2,11	2,46	2,81	2,92	3,39	3,71	3,79
Egészségügyi, szociális ellátás	3,81	4,06	4,44	4,05	4,10	4,13	4,31
Egyéb közösségi, személyi szolgáltatás	6,20	6,29	6,14	8,05	7,93	8,08	7,92
Összesen, db	7905	8224	8555	9250	9446	9611	9694

Forrás: KSH T-STAR

Csökkenett az **agrárágazatban** működők száma, súlyuk is mérséklődött az elmúlt évekhez képest. A nagyobbak közé tartozik pl. KEFAG Zrt, Zöldségtermesztési Kutató Intézet Zrt, EEBA Agráripari és Állattenyésztő Kft, GU-LAB Kisállattartó Kft, Pilze-Nagy Mezőgazdasági, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Az **élelmiszeriparban** kevesebb vállalkozás tevékenykedik, a legnagyobbak viszont jelentős fejlesztéseket is végrehajtottak. A

legnagyobb árbevételű és létszámú cégek: a Fornetti Kft, Gallfood Kft, Kecskeméti Konzervgyár Zrt, Nissin Foods Kft, Univer-Product Zrt, Kecskeméti Likőripari Zrt.

A **ruházati iparban** (textília, textiláru gyártás, bőr-, bőrtémék, lábbeli gyártás) nem sok változás történt, 2003 óta pl. nem is alakult új vállalkozás. E szektorra inkább a „kisvállalkozási” méret jellemző, néhány cég viszont jelentős szerepet tölt be a város gazdaságában, munkaerőpiacán. Ezek közé tartozik pl. a Rösch Mode Kft, a Kovalov Kereskedelmi és Szolgáltató Kft, Sonia Hungaria Kft, az Unit Textilipari Kft, a Pro-Med Gyógyászati Segédeszközök Gyártó Kft, Rose Ruhaipari és Szolgáltató Kft, Hurrican Sport Áruk Kereskedelmi Kft.

A **fafeldolgozó ipart** is inkább a stabilitás jellemzi, többségében 5-10 éve termelő cégekkel találkozhatunk. Jelentős létszámmal és árbevétellel dolgozik pl. a „Schindler” Tetőablakgyártó Kft, a Kunság Fenster Kft, a Delta Kft. A **papír- és nyomdaiparban** a sok kis termelő, szolgáltató mellett néhány vállalkozás már meghatározóvá vált iparágában és a város gazdaságában. A Petőfi Lap- és Könyvkiadó Kft az egész megyét ellátja napilapjával, számos könyve országos terjesztésű. Kiemelhető az M-real Petőfi Nyomda Kft, As-Nyomda Kft, Goessler Kuverts Kft, a Print 2000 Kiadói Nyomdaipari és Reklámszervező Kft. A **vegyi-, gumi-, műanyagiparba** sorolt vállalkozások döntő többsége jó néhány éve van a piacon. A legjelentősebbnek mondható a Heliport Ipari Parkban működő, tömítéseket előállító Freudenberg Simmerringe Termelő Kft, a nagyobbban közé tartozik a Deltaplast Kft, a Poliext Csövek Kft.

Az ipari vállalkozások közül a **fémiparba** tartozók képviselik a legnagyobb részarányt, a több évtizedes, vagy 10-15 éves múltra visszatekintő vállalkozások mellett számos új képviseli ezt a kecskeméti iparra hagyományosan jellemző ágazatot. Több százmilliós árbevételével, több tucatnyi dolgozójával hosszú ideje kiemelkedő a Hilti Szerszám Kft, az Agrikon-Alfa Kft, a Mecanova Fémlemezgyártó Kft, Metalconstruct Alumíniumszerkezetek Gyára Zrt, a Schaffner EMV Kft. Hasonlóan nagy múltú a **gépipar** is, a legnagyobbak – Airvent Légtechnikai Rt, Contarex Agrotechnika Kft, Thyssenkrupp Nothelfer Kft – már hosszú ideje adnak több száz embernek munkát.

A **villamos gép- és műszergyártással** manapság jóval kevesebben foglalkoznak, mint néhány évvel ezelőtt. A Digital Disc Drives Kft Phoenix Mecano Kft „Cabtec” Kft Thomas & Betts Kft Ritz Mérnöktranszformátor Kft Axon Kábelgyártó Kft jelentős árbevétellel és létszámmal dolgozik. A **járműgyártást** mindössze 10 vállalkozás képviseli a városban, ezek közül kiemelkedik a Heliport Ipari Parkban működő Auólflex-Knott Kft, a Knorr-Bremse

Fékkredszerek Kft, amely eddig is jelentős összegeket fordított technológiai fejlesztésre, gépbeszerzésre, modernizálásra, automatizálásra.

Kecskemét **kereskedelmében** jelentékeny változások következtek be. A hiper- és szupermarketek megjelenése átrendezte a kiskereskedelmet is, sokan nem bírták a versenyt a jóval olcsóbb árukat kínáló multicégekkel. 2002-ben a Metro nyitott itt áruházat, 2004-ben a Baumax épített új áruházat, 2005-ben adták át a Malom Centrumot, a Lidl új üzletét. A Penny Market, a Tesco, az Auchan, a Praktiker, az egyre több „kínai” és „angol” bolt komoly konkurenciát jelent a helyi üzleteknek.

A kiskereskedelmi üzletek számának alakulása

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Kiskereskedelmi üzletek összesen	1 648	1 776	1 853	1 905	1 944	2 000	2 055	2 244	2 298
Élelmiszerüzletek és áruházak	329	326	334	341	331	327	327	347	329
Iparcikküzletek és áruházak	7	16	19	25	31	42	40	42	45
Ruházati szaküzletek	263	313	330	342	351	362	373	394	407
Bútor,- háztartásicikk- és világítástechnikai szaküzletek	61	75	75	86	90	103	105	117	117
Villamos háztartásicikk-szaküzletek	67	71	76	79	85	79	75	76	79
Festék-, vasáru-, barkács- és építési anyag szaküzletek	168	175	174	173	185	188	190	194	206
Könyv-, újság-, papíráru-szaküzletek	62	61	65	66	70	70	69	79	93

Forrás: KSH T-STAR

Az **idegenforgalom – vendéglátás** területén is fejlesztések, fejlődések követhetők nyomon. Nőtt a vállalkozások száma, ugyanakkor 2006-ra kissé csökkent a szálláshelykínálat. A vendégforgalom – hullámvázások közepette – csökkenő tendenciát jelez. Különösen a külföldiek körében érzékelhető a visszaesés. Sajnálatos, hogy a vendégek nem sokáig maradnak, az átlagos két éjszakás itt tartózkodás inkább „átutazó” jelleget kölcsönöz a városnak. Ugyanakkor igen sok látogató érkezik Kecskemétre néhány órára, sok csoport nézi meg a nevezetességeket, majd utána tovább megy más programokra (gyakori a Budapest-Kecskemét-Bugac program).

A kereskedelmi szálláshelyek férőhely- és forgalmi adatai

Év	Szállásférőhely	Vendégek száma, fő	Külföldiek aránya, %	Átlagos tartózkodási idő, éjszaka	Ezen belül: külföldi
1998	2 258	50 171	47,40	1,90	1,95
1999	2 360	52 063	41,69	2,08	2,14
2000	2 401	53 476	45,00	1,95	2,11
2001	2 424	49 236	46,73	1,99	2,26
2002	2 441	54 183	42,52	1,94	2,10
2003	2 432	52 565	41,37	1,88	2,16
2004	2 401	48 330	38,83	2,05	2,32
2005	2 401	47 919	35,15	1,97	2,26
2006	2 292	47 268	38,07	1,88	2,14

Forrás: T-Star, KSH, 1999-2004

A vendéglátásban is bővülő kínálattal találkozhatunk. Jelentősen nőtt az éttermek, cukrászdák száma, a dolgozók egyre több helyen tudnak étkezni.

A vendéglátóhelyek számának alakulása

Év	Vendéglátóhelyek	Éttermek, cukrászdák	Bárok, borozók	Munkahelyi étkeztetőhelyek
1998	461	370	54	37
1999	500	404	56	40
2000	521	413	64	44
2001	530	419	65	46
2002	550	435	67	48
2003	548	432	67	49
2004	542	425	69	48
2005	611	470	80	61
2006	628	481	79	68

Forrás: KSH T-STAR

A **szállítás ágazatában** belső átrendeződések figyelhetők meg: a szárazföldi (teher, személy) szállítással egyre kevesebben foglalkoznak (érződik a koncentrálódás, a mikrocégek kiszorulása), a kiegészítő tevékenységnél – pl. utazásszervezés – viszont bővülés tapasztalható. A dinamikusan bővülő telefonpiac a **posta és távközlés** ágazat felfutását hozta magával, egyre többen foglalkoznak a kommunikáció ezen eszközeinek hálózataival, készülékeivel. A **pénzügyi szektorban** jelentős élénkülés tapasztalható, majdnem háromszorosára nőtt a kecskeméti vállalkozások száma. Számos biztosító, közvetítő és tanácsadó cég szolgáltatásait lehet igénybe venni, bár ezek inkább a mikro- és kisvállalkozói szférába tartoznak, alig néhány fővel dolgoznak. Az **ingatlanügyekkel** foglalkozók száma

jócskán nőtt néhány év alatt, ebben viszont szerepet játszott a számos társasház, lakásszövetkezet megalakulása. Ebben az ágazatban alig néhány nagyobb találkozhattunk.

A **számítástechnikai tevékenység** ágazatban az információtechnológia terjedését követően egyre több vállalkozás alapítására kerül sor, bár ezek döntő többsége alig néhány fős. Vannak már „öregebbek” is (10-18 évesek), a nagyobbakhoz sorolható a Megatrend Informatikai Zrt.

Kevés a városban az innovatív vállalkozás. Kecskeméten **kutatás-fejlesztéssel** mintegy 50 vállalkozás foglalkozik, nagyobb részük azonban a kisebb hozzáadott értéket előállító humán-, közvélemény- és piackutatás területén működik. Műszaki kutatás-fejlesztést alig több mint egy tucat vállalkozás végez (ezek közül a legjelentősebbek, a KÉSZ Kft és a Knorr Bremse Kft.), ami a város méreteihez és gazdasági teljesítményéhez mérten nagyon kevés. A város kutatás-fejlesztési hálózata az elmúlt évek folyamán meghatározó változásokon nem ment keresztül, a kutatás-fejlesztés intézményi háttere és lehetőségei nem javultak. A K+F vállalkozásokon kívül jelentősebb kutatás-fejlesztési kapacitással rendelkezik a városban a Kecskeméti Főiskola, a Zöldségtermesztési-, a Szőlészeti és Borászati Kutatóintézet, az MTA RKK Alföldi Tudományos Intézete, valamint a Kiskunsági Nemzeti Park.

Bővült a **gazdasági tevékenységeket segítő** vállalkozások száma is. Ezek egy-két fős ügyvédi irodák, könyveléssel, könyvszakértői, ügynöki tevékenységgel, üzletviteli, számviteli, pénzügyi, befektetési, mérnöki tanácsadással, pályázatírással, piackutatással, épület-tervezéssel, lakberendezéssel, munkaerő-közvetítéssel, őrző-védő szolgáltatással, stb. foglalkozó cégek. Majdnem négyszáz **oktató** vállalkozás közül lehet választani, pl. nyelveket, informatikát, autóvezetést tanítanak. Az **egészségügyi, szociális ellátás** területén is bővült a vállalkozások száma, de szinte mindegyik egy-két fővel és kis árbevétellel dolgozik. Számtalan házi-, fog-, szak-, állatorvos alapított kisebb vállalkozást, vannak szociális gondoskodással, ápolással foglalkozók is.

Az **egyéb közösségi, személyi szolgáltatás** ágazatban néhány év alatt másfélszeresére nőtt a vállalkozások száma, fotósok, videósok, filmkészítők, grafikusok, művészeti, kulturális szolgáltatásokat nyújtok, műkereskedők, fitness-termeket üzemeltetők, sportegyletek, játékautomatákat üzemeltetők, stb. tartoznak közéjük.

2.1.3. Kecskemét elérhetősége

Egy település gazdaságának helyzetét, a vállalkozások letelepedését, maradását, fejlesztéseiket jelentősen befolyásolja az elérhetőség. Az alapanyag és a késztermék minél olcsóbb és gyorsabb oda-vissza juttatása fontos szempont egy megfelelő telephely – település – kiválasztásánál, a dolgozók be- és hazajutási lehetősége szintén lényeges tényező. Ebből a szempontból Kecskemét kedvező közlekedésföldrajzi helyzetben van. A legjelentősebb tranzit és **közúti forgalmat** az észak-dél irányú 5-ös számú főút és az M5-ös autópálya bonyolítja le, ami Kecskemét számára a főváros és Szeged, illetve a szerb határ között biztosít közúti kapcsolatot. A kelet-nyugati irányú forgalom a Dunaföldvárt Kecskeméttel összekötő 52-es úton történik, amely a déli elkerülőben, a 44-es útban folytatódva Békéscsaba és a Román határ fele teremt összeköttetést. A város harmadik legfontosabb közúti kapcsolatát a város területéről induló 441-es Nagykőrös-Cegléd fele haladó út, illetve a város elkerülő szakaszáról induló 54-es főközlekedési út képezi, amely Soltvadkerten keresztül a megye déli területeit tárja fel. A távlati tervekben két fontos autót út fogja még érinteni a várost, az egyik az M8-as Veszprémet-Szolnokkal összekötő szakasz, valamint az M44-es jelű autót út, amely a várost Békéscsabával, illetve a román határral fogja összekötni, amely várhatóan jelentősen megnöveli Kecskemét potenciális logisztikai szerepkörét.

Viszonylag korán, 1853-ban kiépült az első **vasúti vonala** Cegléd-Kecskemét-Kiskunfélegyháza között, amit követett a Kecskemét-Fülöpszállás (1895), majd a Kecskemét-Tiszaug (1896), végül a Kecskemét-Lajosmizse és a Kecskemét-Kerekegyháza (1905) vonalak megnyitása. Jelenleg utas és teherforgalmi szempontból is a legfontosabb és legforgalmasabb szakasz a Budapest-Cegléd-Kecskemét-Szeged vonal, mely a szerbiai helyzet normalizálódásával az Európai Unió fontos déli irányú vasúti folyosójává válhat. Említést kell tenni két keskenynyomtávú vasútról is, amelyek Kecskemét-Kiskunmajsa és Kecskemét-Kiskőrös között közlekednek. Ezek nem túl jelentősek, néhányan a környékben élők és a turisták használják. Fennmaradásukat gazdaságtalan működtetésük miatt többször veszély fenyegette.

Kecskeméten nyilvános **repülőtér** nincs, a katonai repülőtér gazdasági, esetleg utasforgalmi célra való hasznosításáról történtek tárgyalások, egyenlőre ezt „civiliek” nem használhatják. Kadafalván Heliport repülőtér üzemel, a közeli Jakabszálláson pedig egy magánrepülőtér vehetnek igénybe kisebb gépekkel.

2.1.4. Ipari Parkok

Kecskeméten három Ipari Park található: Kecskemét Ipari Park a Kecskemét Megyei Jogú Önkormányzat; Technik-Park Heliport (Kadafálván) a Technik-Park Heliport Kft.; KÉSZ Ipari Park a KÉSZ Közép-Európai Építő és Szerelő Kft kezelésében.

A **Kecskeméti Ipari Park** területe 55,8 hektár. A park Kecskemét város déli részén, az úgynevezett Déli Iparterületen található, ahol már számottevő ipari létesítmények működnek, és az ipari park részét képezik (közös úthálózat, infrastruktúra, szolgáltatások, stb.). Ehhez a területhez kapcsolódóan további bővítési lehetőség is kínálkozik. Az ipari parkban található pl. a Szilády Nyomda Kft, Mazda Dakó Márkakereskedés és Szerviz, Filantrop Kht (tűzeléstechnikai, környezetvédelmi szolgáltatások), Fornetti Kft (fagyasztott pékáru gyártása), Agro-Trucks Kft (haszonállat-eledelel gyártás), Jansik Autóház Kft, Lux Elektro Kft (háztartási készülék gyártás), Univer-Product Termelő és Kereskedelmi Zrt (ételízesítő gyártás), Oktán'98 Kereskedelmi és Szolgáltató Kft, Esso benzinkút, Strabag Építő Rt, Univer Coop Rt (sütőipar), Design Kft (veszélyes hulladékszállítás, előkezelés), Lux-D Kft (gépkocsi értékesítés, javítás).

Kecskemét első ipari parkját, a **Technik Park Heliportot** még 1995-ben hozta létre a névadó Technik-Park Heliport Kft. A mintegy 47 hektáros hasznos területen az eltelt több mint tíz év alatt jelentős fejlesztések valósultak meg: kiépült a teljes infrastruktúra (gáz-, út- és villamos hálózat, az ivóvíz- és csatornarendszer), majd a multifunkcionális csarnokok megépítésével megérték a feltételek ahhoz, hogy a hazaiak mellett több világcég is letelepedhessen a területen. Ez utóbbiaknak a parkot üzemeltető cég – a magyarországi viszonyok alapos ismerőjeként – nemcsak folyamatos működésükhöz, de további beruházásaik megvalósításához is szolgáltatást nyújt, s a hatósági engedélyezési eljárások során tanácsadással is segíti betelepedésüket. Ezen túl állandó őrzést és védelmet biztosítanak s számos egyéb szolgáltatást (munkaerő-szállítás, étkeztetés stb.) nyújtanak a bérlőknek. A professzionális iparterületen 21-re nőtt a működő vállalkozások száma, melyek felét kis- és középvállalkozások, több mint 30 százalékát pedig nagyvállalkozások teszik ki, közel 2 ezer helyi és környékbeli lakosnak biztosítva munkát. Az itt működő cégek sorában olyan – a nemzetközi piacon is elismert, valamint a hazai iparban jeleskedő – társaságok találhatók, mint a német Freudenberg Simmerringe Kft., az amerikai Thomas & Betts Kft., a hamburgi székhelyű Ritz Kft., a német–magyar Autóflex-Knott Kft. és a Lux Gépjárműalkatrész Gyártó Kft. A Bosal Autóflex Kft. két éven belül – 700 millió forintos beruházással – két 16 ezer négyzetméteres autóalkatrész-gyártó csarnokot épít, amellyel 200 új munkahelyet teremt.

A **KÉSZ Ipari Park** összterülete 12,9 ha, melyből 33.517 m² üzemépület, 4.684 m² irodaépület, 53.521 m² szilárd burkolatú felület, 22.859 m² zöldterület, 9.700 m² burkolatlan terület. A terület körülbelül 10.000 m²-nyi új felépítmény fejlesztését teszi lehetővé. A KÉSZ Ipari Park komplett szolgáltatásokat kínál, amihez kapcsolódik a kutatás-fejlesztés, a különböző építészeti, elektronikai, autószerelv, a logisztika teljes vertikuma. Minden területnek megtalálhatók itt a felépítményei, üzemcsarnokok, irodák, raktárak stb. Az ipari park energia ellátását 2 db gázmotor biztosítja. A KÉSZ ipari centrumban az építéstechnika és az ehhez kapcsolódó kutatás-fejlesztési, logisztikai szolgáltatások – a lebonyolításon, anyagrendelésen, építésen, raktározáson át a szállításszervezésig – széles skálája megtalálható. Ehhez nemcsak az említett szintű infrastruktúra, a korszerű információs rendszer, illetve szakértői kör is adott. Így bármely gazdasági tevékenységhez tudnak területet, üzemcsarnokot, irodákat, raktárakat biztosítani, s ezeket a bérlő cégek igényei szerint alakítják át. Az ipari centrumban az üzemeltetővel együtt jelenleg 20 vállalkozás működik.

2.2. Társadalom

2.2.1. A népesség számának alakulása

Kecskemét **közigazgatási területe 32.136 hektár**, amelyen a legutóbbi népszámlálás adatai szerint **107.749 fő lakott**. A város **népsűrűsége 335,3 fő/km²**. Kecskemét lakosságának száma mindmáig emelkedik, annak ellenére, hogy Bács-Kiskun megye népessége az elmúlt négy évtizedben megközelítőleg 10 %-kal csökkent. Kecskemét lakossága az elmúlt bő négy évtizedben több mint másfélszeresére növekedett. A város lakónépessége az 1980-as évek végén már meghaladta a 100.000 főt, s a népesség számának bővülése ezt követően is tartós maradt.

Kecskemét és Bács-Kiskun megye állandó népessége, és annak koncentrációja (1960-2006)

	Állandó népesség					
	1960	1970	1980	1990	2001	2006
Kecskemét	71 226	81 166	94 158	100 464	103 312	108 286
Bács-Kiskun megye	594 658	580 390	568 695	549 577	546 517	536 290*
Kecskemét a megye %-ában	11,98 %	13,98 %	16,56 %	18,28 %	18,90 %	20,19 %

* 2007. január 1.

Forrás: Népszámlálás 1990, TEIR.

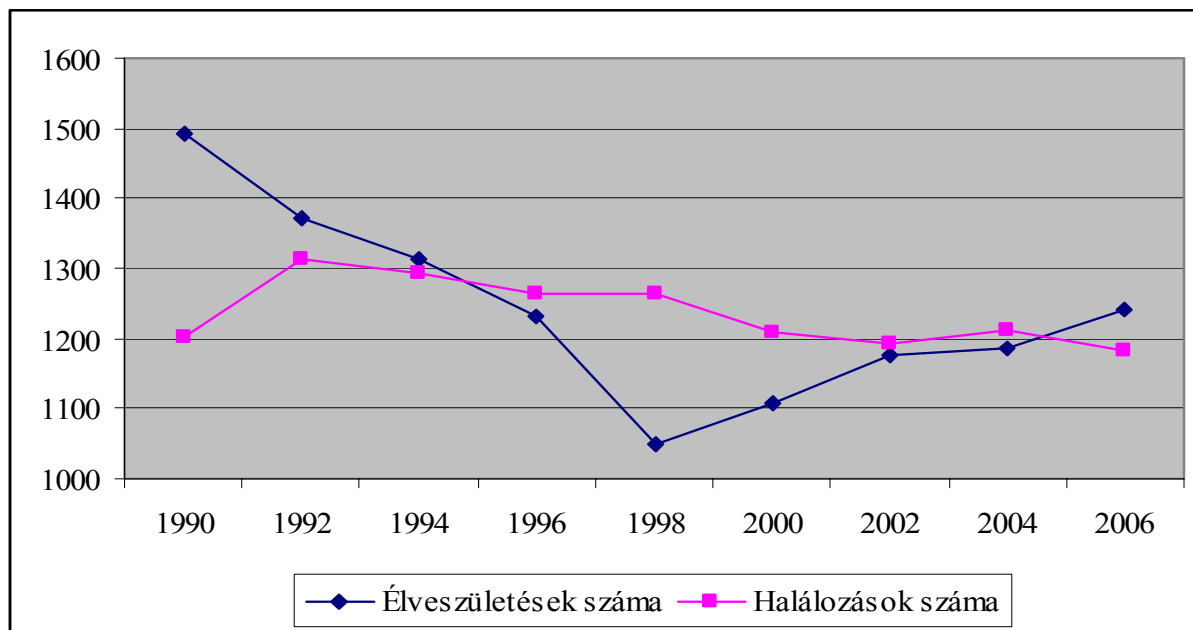

A bővülés dinamikájára jellemző, hogy a 2000-es évtized első felében közel 3.000 fős növekedést tapasztalhattunk, ami egyedülálló a magyarországi megyei jogú városok sorában. Kedvező tendenciaként értékelhető továbbá, hogy **a város népességvonzó képessége a kistérségének határain túlra is kiterjed**, így magának a kistérségnek is pozitív volt 2000-2004 között a belföldi vándorlási különbözete (2,8 fő/1.000 lakos). Kecskemét tehát jelentős vonzásközponttá vált, s megyén belüli súlya egyre növekvő. A város részesedése a megye lakosságából folyamatosan növekedett az elmúlt évtizedekben, s ez napjainkban sem tört meg, így a 2001-es 18,90 %-os értékről 2006-ra már 20 % fölé emelkedett.

Mint minden város, így Kecskemét életében is fontos kérdés a népesség számának növelése, mely nem csak az önkormányzat bevételeit befolyásolja, de hatással van a város gazdaságos működtetésére, funkciógazdagságára, regionális, piaci és kulturális szerepköreire egyaránt. Fontos tehát vizsgálni azokat a tényezőket (természetes szaporodás/fogyás, illetve a vándorlási különbözet) melyek meghatározzák a lakónépesség számának alakulását.

Az elmúlt évtizedek adataiból megállapítható, hogy Kecskeméten **a születések és halálozások aránya** az országos tendenciákhoz képest kedvezőbben alakult. Míg országos szinten a népesség fogyása 1981-től folyamatos, addig Kecskeméten ez a tendencia csak a kilencvenes évek közepétől figyelhető meg. A természetes fogyás mértéke 1998-ban volt a legmagasabb, azóta viszont a növekvő élveszületéseknek és az alacsonyabb szinten egyre inkább stabilizálódó halálozási számoknak köszönhetően, a természetes fogyás alacsony értékű (2,3 fő/10.000 lakos).

A születések és halálozások Kecskeméten, 1990-2006

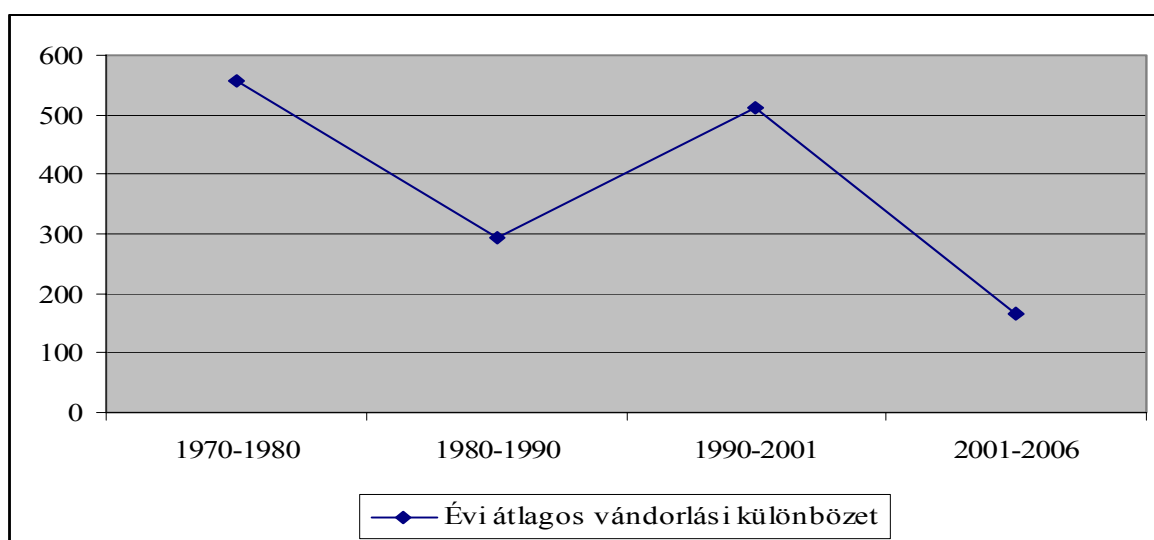
Forrás: Népszámlálás 1990, TEIR

Kecskemét népességszám alakulásának másik – ma még nagyobb hatású – tényezője a **vándorlási különbözet**, mely az elmúlt évtizedek átlagában mindig pozitív volt, s ez a trend a 2000. évet követően is megmaradt. Az éves átlagos bevándorlás mértéke azonban napjainkban már meg sem közelíti az 1970-es, 1980-as évek átlagát. A vándorlási többlet az előző évtizedek 600, illetve 300 főjével szemben, 2000 és 2006 között éves átlagban már csak 160 fő volt, amely ugyan csökkenő tendenciát mutat, de a megyei jogú városok körében – Sopron és Kaposvár mellett – még mindig az egyik legkedvezőbb.

Évi átlagos vándorlási különbözet Kecskeméten, 1970-2006

Forrás: Népszámlálás 1990, TEIR

Kecskemét város népességszámának alakulását a jövőben is a vándorlási különbözet módosíthatja elsősorban. Annak irányát azonban nehéz prognosztizálni, mivel az számos tényező és folyamat együttes hatásaként alakul ki. A városba történő el-, illetve bevándorlást egyik oldalról a külső tényezők, mint például Budapest és más (hazai és külföldi) régiós fejlődési központok vonzó hatása, Kecskemét tágabb környezetének (Duna-Tisza köze, illetve a kecskeméti kistérség) munka- és életfeltételei, valamint Kecskemét agglomerációs folyamatai befolyásolják. Másik oldalról a népességszám alakulását a belső erőforrások, így a város munkahelymegtartó és -teremtő képessége, funkciógazdagsága, élhetősége, s távlatos fejlesztési elképzelései határozhatják meg. Ebből adódóan hosszabb távon is fenntartható népességnövekedés Kecskemét esetében egyre inkább csak tudatos önkormányzati fejlesztéspolitikával képzelhető el.

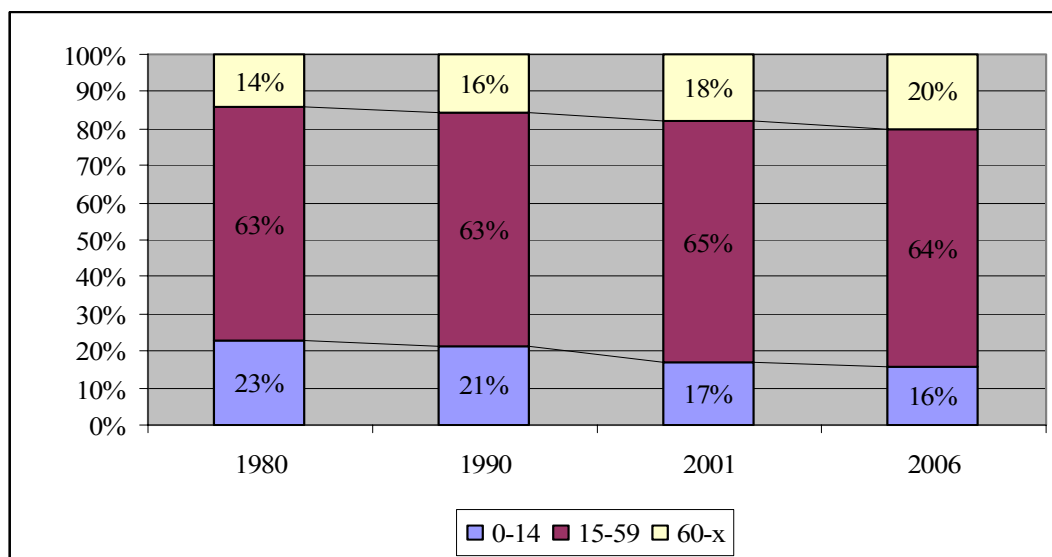

2.2.2. A népesség kormegoszlása

A város fejlődése szempontjából fontos demográfiai mutató **a korstruktúra**. Ennek hatása van a népszaporodás jövőbeni alakulására, befolyásolja a munkaerő-kínálatot, és alapvetően meghatározza az oktatásra, valamint a szociális és egészségügyi szolgáltatásokra háruló feladatokat.

Az országos tendenciákhoz hasonlóan 1980 és 2005 között jelentősen megváltozott Kecskemét város korstruktúrája. Az ábra alapján látható, hogy a korösszetétel kedvezőtlen irányban módosult. Jelentősen csökkent a gyermekek száma, illetve aránya, ugyanakkor növekedett a 60 éven felüliek részaránya. Különösen a változás iránya és szerkezete aggasztó, hiszen csak a legutóbbi öt évben két százalékponttal csökkent a 14 éven aluliak aránya, míg az időseké 1 %-kal nőtt, amely egy előregedő társadalom képét vetíti előre.

Kecskemét lakosságának korösszetétele, 1980-2006

Forrás: Népszámlálás 1990, TEIR

A fenti adatoknak megfelelően romló képet mutat **Kecskemét vitalitási indexe** is (azaz a 14 évnél fiatalabbaknak a 60 éves vagy idősebb korosztályokhoz viszonyított aránya), amely még az 1980-as progresszív 167,6 %-os értékről 1990-re 145,5 %-ra, majd 2000-re 103,7 %-ra csökkent. A tendencia napjainkra sem változott meg, a 2005-ös mikrocenzus alapján a vitalitási index 87,4 %-ra módosult, amely számos folyamatot vetít előre és az önkormányzati intézkedések egész sorát igényli. A csökkenő gyermekszám, a munkaképes korúak mindinkább növekvő aránya, valamint az idős korúak, illetve nyugdíjasok számának emelkedése aktív várospolitikát tesz szükségessé.

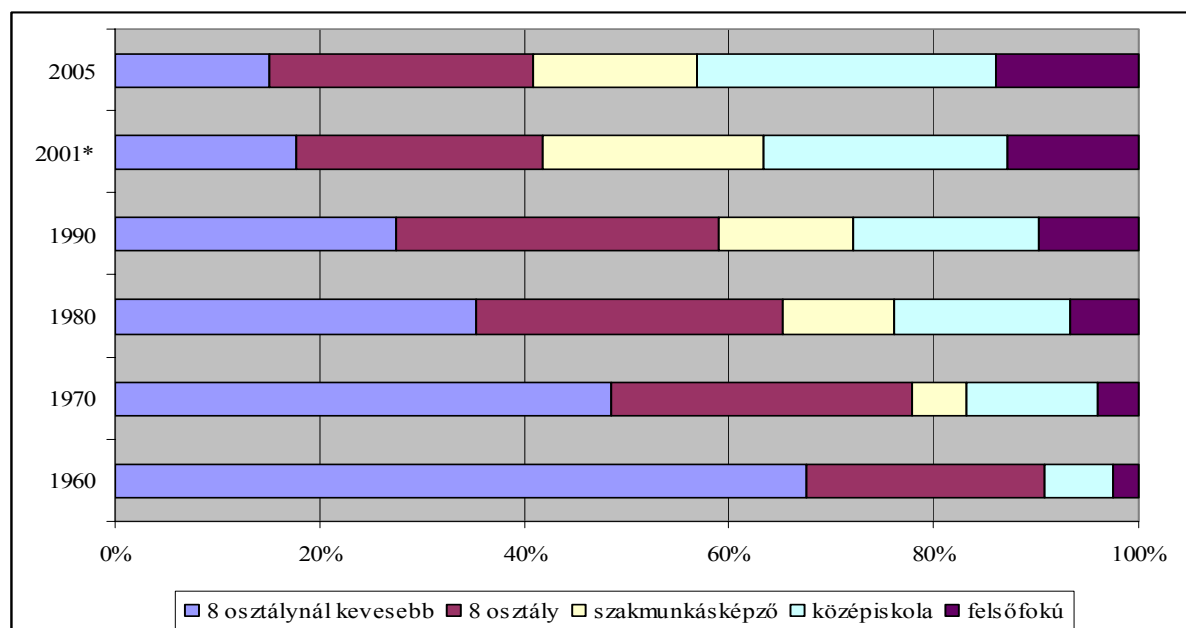

2.2.3. A népesség iskolai végzettsége

Kecskemét népességének összetételében a legjelentősebb és legkedvezőbb változás az **iskolai végzettség** alakulásában következett be. A 7 évesnél idősebb népesség körében folyamatosan csökkent az analfabetizmus, így 2001-re az egy osztályt sem végzettek aránya 2,2 %-ra szorult vissza. Ezzel párhuzamosan pedig jelentősen növekedett a szakmunkás végzettségűek, az érettségivel rendelkezők, továbbá a felsőfokú végzettségűek száma és aránya. A tudás szerepének bővülését, a munkaerőpiac minőségi szakember szükségleteit jelzi, hogy a főiskolai, egyetemi diplomával rendelkezők aránya az 1960-as értékekhez viszonyítva napjainkra az ötszörösére bővült és a 25 éven fölül lakosság körében 2001-re elérte a 16,8 %-ot. Aggasztó azonban, hogy a legfeljebb általános iskolai végzettségűek aránya az aktív korú népességben belül még 1990 és 2001 között is emelkedett (16,8-ról 22,2 %-ra).

A viszonylag kedvező iskolázottsági tendenciák ellenére azonban ki kell emelni, hogy mind a középiskolai, mind pedig a felsőfokú végzettségűek szakmastruktúrája eltér a piaci igényektől. A keresletnél magasabb a városban a szakma nélküliek, illetve mezőgazdasági, irodai, könnyűipari végzettséggel, valamint a humán területen (elsősorban tanítói, tanári) diplomával rendelkezők száma.

A 7 évnél idősebb lakosság legmagasabb iskolai végzettsége, 1960-2005

* A szakmunkásképzőt végzettek adata magában foglalja az érettségivel nem rendelkező középiskolát végzetteket is.

Forrás: Népszámlálás 1990, TEIR, Mikrocenzus 2005

Ugyanakkor jelentős **munkaerőpiaci igény** mutatkozik műszaki, gépipari, informatikai, idegen nyelvi, kereskedelmi és magas szintű gazdasági ismeretekkel rendelkező szakemberek iránt. Ez a kereslet pedig a jelenlegi középiskolai és felsőoktatási képzési struktúra mellett, jelentős kihívások elé állítja nem csak az oktatási, valamint át- és továbbképzéssel foglalkozó intézményeket, szervezeteket, de a versenyképességét megőrizni akaró kecskeméti önkormányzatot is.

2.2.4. A népesség gazdasági aktivitása, foglalkozási szerkezet, munkanélküliség

Kecskemét város lakosságának **gazdasági aktivitásában** 1990 óta számottevő változás ment végbe. Az 1990-es és a 2001-es népszámlálás között a népességszám jelentős bővülése ellenére csökkent a foglalkoztatottak, ugyanakkor nőtt a munkanélküliek és az inaktív keresők száma. A regisztrált munkanélküliek száma 2001-ben az aktív korú lakosságon belül 3 367 fő volt (4,8 %), a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya pedig ugyanezen korosztályon belül meghaladta a 27 ezer főt (35,7 %). Az aktív korúaknak csupán 61,1 %-a volt foglalkoztatott és a háztartások 3,2 %-a nem rendelkezett egyetlen aktív keresővel sem.

A legutóbbi néhány évben a város bővülő gazdaságának, s néhány nagyobb beruházásnak köszönhetően javultak a **foglalkoztatási mutatók**. A bővülés dinamikája azonban csak mérsékelt hatást tudott gyakorolni a térségre jellemző, hagyományosan alacsony foglalkoztatási szintre, így a foglalkoztatottak 42 %-os aránya, valamint a teljes lakossághoz viszonyított – meglehetősen magas – 3,4 %-os munkanélküliségi ráta Kecskemétet a megyei jogú városok rangsorában a sereghajtók közé sorolja.

A népesség gazdasági aktivitása Kecskeméten 1990-2005

	Lakosságszám	Foglalkoztatott	Munkanélküli	Inaktív kereső	Eltartott
	Fő				
1990	102.516	47.256	1.208	21.696	32.356
2001	107.749	43.835	3.796	28.875	31.243
2005	108.363	46.199	3.702	26.980	31.482

Forrás: KSH Népszámlálás 1990, TEIR és Mikrocenzus 2005.

A kilencvenes évek elején lezajlott gazdasági átalakulásnak köszönhetően megváltozott a város **foglalkoztatási szerkezete**. Míg 1990-ben Kecskemét egy, a mezővárosi múltját is tükröző ipari-agrár város volt magas mezőgazdasági (11,2 %) és ipari (38,4 %) foglalkoztatási aránnyal, addig napjainkra a foglalkoztatás – a mezőgazdaság válságának, és azt követő átalakulásának, a nagyipar leépülésének és a szolgáltatói szektor

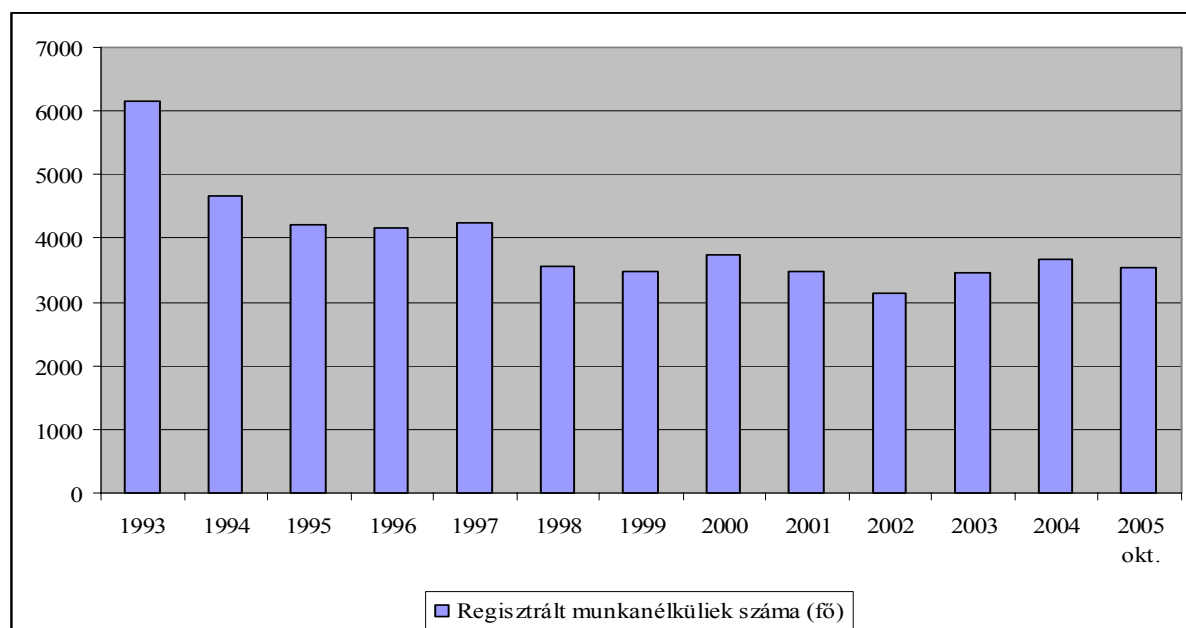

előretörésének köszönhetően – folyamatosan átalakult. A változás legérzékenyebben, a leginkább kiszolgáltatott mezőgazdaságot érintette (megszűnő TSZ-ek, rossz értékesítési körülmények, elégtelen mértékű támogatások), ahol a munkaképes korú lakosságnak ma már csak 2,8 %-a dolgozik. Az elmúlt másfél évtizedben nagymértékben csökkent az ipari foglalkoztatottak aránya is (30,5 %-ra), melynek háttérében a szocialista nagyipar helyébe lépő, kisebb élőképességű igénylő modernizált termelés áll. A mezőgazdaság és az ipar lecsökkent foglalkoztatási igényével szemben a város tercier szektorában óriási munkaerő bővülés játszódott le. Az 1990-es 50,4 %-ról a foglalkoztatottak aránya 66,7%-ra nőtt, köszönhetően a kereskedelem és a vendéglátás térnyerésének, a magas szintű pénzügyi és gazdasági szolgáltatások megjelenésének, valamint az informatikai és média ágazat megerősödésének. Ez a tendencia várhatóan a jövőben is folytatódni fog, így a tercier szektorban foglalkoztatottak aránya néhány éven belül meghaladhatja a 70%-ot.

A város és szűkebb környezetének gazdasági átalakulása 1990 és 2005 között nem volt zökkenőmentes, melyet érzékletesen mutat a kilencvenes évek elején megjelenő, majd az évtized végétől napjainkig egy alacsonyabb szinten (3 000-4 000 fő között) stabilizálódó munkanélküliség.

Figyelembe véve a város növekvő lakosságszámát, a teljes népességben mért 3,4 %-os **munkanélküliség** ugyan nem tűnik magasnak, de a megyei jogú városok sorában ez az érték a települések utolsó harmadába sorolja Kecskemétet.

A munkanélküliek számának alakulása Kecskeméten, 1993-2005. október

Forrás: KSH TSTAR 1993-2003, Bács-Kiskun Megyei Munkaügyi Központ 2004-2005.

A **munkanélküliség szerkezete** is komoly problémát jelent, hiszen magas a 46 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (1 283 fő), illetve a munkanélküliek több mint egyharmad része (1 318 fő) nem rendelkezik semmilyen szakmával. A fentiek következtében jelentős a tartós munkanélküliség, 931 kecskeméti lakosnak 365 napnál hosszabb ideje nincs állása. Magas a járadékra jogosultak (1 235 fő) és a rendszeres szociális segélyben részesítettek (1 318 fő) száma, ami jelentős terheket ró a város költségvetésére.

2.3. Környezeti jellemzők és adottságok

Földrajzi, talajtani viszonyok

Kecskemét a Duna-Tisza közti Homokhátságon – a hazai tájkataszter szerint – a Kiskunsági löszöshát kistáján fekszik. A **domborzatot** az északnyugat délkeleti irányú hátak és völgyek váltakozása jellemzi. A **földtani viszonyok** alapján megállapítható, hogy a város és környéke a jó vízáteresztő képességű, porózus laza, szennyeződésre érzékeny üledéken fekszik. A **felszín-felszínközeli rétegeket** zömében futóhomok és lösz alkotják. Az itt található **talajtípusok** gyenge víztartó képessége miatt, a város térsége, az erózió által fokozottan veszélyeztetett. Lényegében ez okozza a levegő természeti eredetű porterhelését. Az erózió csökkentését célzó külterületi tájhasználat döntő tényezője a városi levegőszennyezettséggel és környezet-egészségüggyel összefüggő kérdéseknek.

Vízrajzi adottságok

A város **száraz**, gyér lefolyású, **erősen vízhiányos területen fekszik**, mindez felerősíti a klimatikus adottságok levegőminőségre gyakorolt hatását. A város és környéke **felszíni vizekben szegény**. A város közigazgatási területe állandó jellegű vízfolyásban szegényes. Főként tavaszi hóolvadások után a város mélyen fekvő területén „Kápolna rét” jelentősebb belvíz jelentkezik. A csapadékvíz és a tisztított szennyvíz befogadója a Csukáséri főcsatorna, amely 39 km, vízgyűjtő területe 193 km². Az oxigénháztartás és tápanyagháztartás alapján a főcsatorna vize 5. osztályú, erősen szennyezett, míg a szerves és szervesetlen mikroszennyezők és egyéb paraméterek alapján 4. osztályú, szennyezett (ATKTVF 2005).

A **talajvíz** nyugalmi szintje 2-4 méterrel a térszín alatt húzódik. A talajvíz a nyitott közműolló miatt, a hosszú évek óta történő szikkasztás során a talajba, majd a talajvízbe kerülő szennyeződések hatására mára már elszennyeződött. Kecskemét város ivóvízellátása 65 db. 200-300 méteres mélységű mélyfúrású kútból történik. Az **ivóvíz minősége** a jelenleg hatályos egészségügyi jogszabályoknak minden tekintetben megfelel.

Klimatikus viszonyok

A klimatikus viszonyokra vezethetők vissza a városkörnyéki természeti-környezeti problémák **legaggasztóbb tényezői: a csapadékhány** (a csapadék szélsőséges megjelenése) és az ezzel (másképpen az illegális vízkivétellel) összefüggésben lévő **talajvízszint süllyedés**. A talajvízszint süllyedése mellett megfigyelhető az átlagos évi középhőmérséklet emelkedése is (*OMSZ*). A folyamat együtt jár továbbá az időjárási szélsőségek gyakoribbá válásával – hosszú száraz időszakok, hőségnapok, hirtelen lezúduló nagy csapadékmennyiség. A mezőgazdaságnak éppen ezért, mint a környezeti hatásoknak legjobban kitett gazdasági ágazatnak e folyamatokra fel kell készülnie. A helyi társadalomnak is kihívást jelentenek ezek a problémák, hiszen a szélsőséges időjárási jelenségek kedvezőtlen hatással vannak a munkavégzésre, a gazdasági aktivitásra, a városon belüli közlekedésre és a lakosság egészségi állapotára is.

A város légterének legfőbb jellemzői

A település **éghajlati karaktere** szerint meleg és száraz vidék, melyet részben a kontinentális éghajlat, részben a sajátos helyi földrajzi, mezo- és mikroklimatikus viszonyok alakítanak. Ebből a szempontból nagy jelentősége van a **szélviszonyoknak**. Az uralkodó szélirány Ny-i, ÉNy-i, ÉK-i, az átlagos sebessége 2,5-3,0 m/s. A viszonylag alacsony légnyomás miatt gyakoriak a viharos erejű szelek, így a homoktalajok erős deflációnak vannak kitéve. Ez a szélhatás tovább erősíti a városi légtérre gyakorolt kedvezőtlen körülményeket. A légmozgás bizonyos mértékben mesterségesen szabályozható. A város környéki zöldterületek, magának a város határzónáinak a táji, településszerkezeti kialakítása, beépítése, valamint a **véderdők, parkerdők** mérete és elhelyezkedése, sőt a **közparkok** is meghatározó tényezők a városi légtér minőségének. A zöldfelületek kedvező szélirány esetén a település átszellőzését biztosítják. A város összes erdőterülete 4364 ha, míg a város belterületének zöldfelületi ellátottsága mindössze 7m²/fő, ami igen alacsony érték.

A város **levegőminőségét** tekintve az SO₂ arány évek óta jóval az egészségügyi határérték (125µg/m³) alatt van. A közúti forgalom következtében időszakosan magas az NO₂ szennyezettség, a száraz évszakban pedig magas a portelhelés. A szállópor szintje napi bontásban határérték közeli, illetve feletti. Éves átlagban 43,9 µg/m³ mely meghaladja az egészségügyi határértéket (40 µg/m³), így éves szinten a levegő szennyezettnek tekinthető. A városban a Nitrogén-dioxid, Nitrogén-oxidok, szállópor egészségügyi határérték mértékeinek

meghaladása egészségkárosodást okozhat. A kockázatok csökkenését eredményezné a zöldfelületek növelése, a közterületek nedves takarítása, locsolása (ÁNTSZ).

Az ülepedő por tekintetében Kecskemét az elmúlt évtizedben a legjelentősebben terhelt hazai városok közé tartozott. A por, döntően külterületi talajfelszín eredetű, de a kül-, és belterületi utak mentén lévő jelentős gépjármű-forgalom is okozója a terhelés magas szintjének.

A **levegő pollen szennyezettsége** összességében 2005. évhez viszonyítva kissé csökkent, de még így is augusztus közepétől szeptember eleje- közepéig, jelentősen meghaladja az egészségügyi határértéket (ÁNTSZ 2007). Környezet-egészségügyi szempontból rendkívül kedvezőtlen, hogy a város külterületein a parlagfű fokozottan elterjedt – a fertőzöttség erős, 25% feletti borítottság jellemző. A városi lakosság légzőszervi allergiás megbetegedéseinek többségében kimutatható a parlagfű allergénjeivel szembeni érzékenység. Kecskemét városban regisztrált pollenszennyezettségi adatok egyértelműen utalnak arra, hogy megyében megvalósított mentesítési akciók eredményesnek bizonyultak, de átütő sikert nem hoztak. Az elmúlt években megkezdett parlagfű-irtási akcióprogram bővítése szükséges.

Táji adottságok

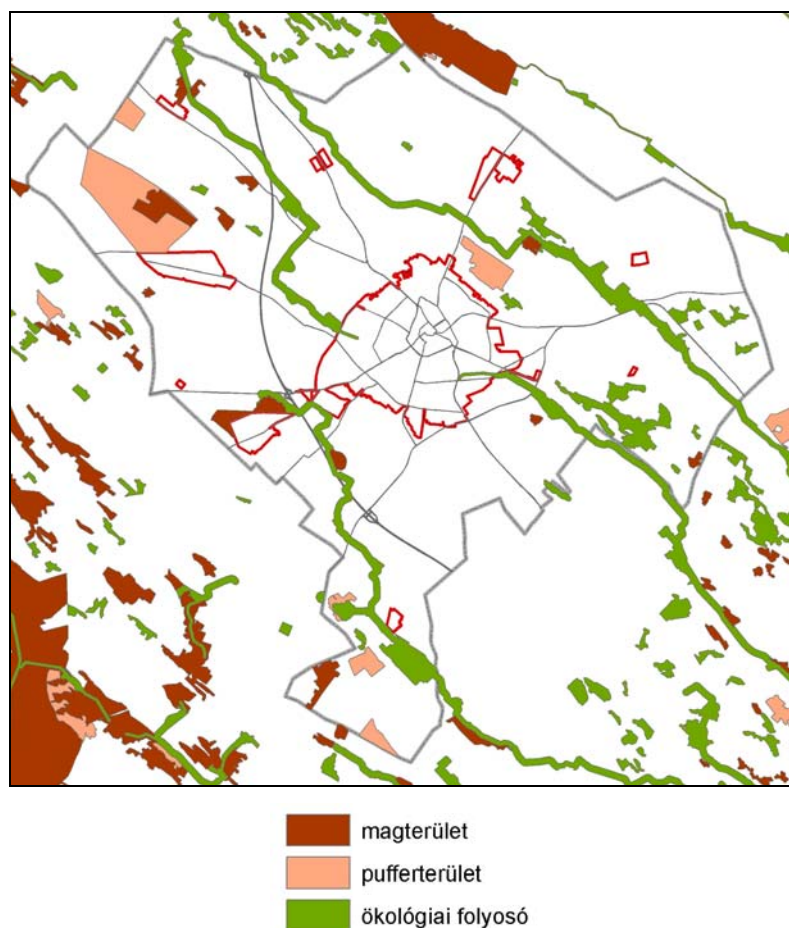
A város külterületén a táji és természeti értékek alapján négy területi kategória határozható meg.

1. *Értékes, erdős és természetközeli tájrészletek.* Ez a zóna a külterület északnyugati és délnyugati peremén jelölhető ki. A nagy kiterjedésű erdős területek mellett akadnak még itt értékes szikes és lápi növénytakaságok és homoki gyepek is. A város két Natura 2000 területe (Nagynyíri erdő és a Matkópusztai ürgés gyepek) is ebben a zónában található.
2. *Értékes, természetközeli kultúrtáj mozaik.* A kecskeméti határ keleti harmada, ahol még viszonylag nagy területen maradtak fenn üde, természetközeli szikes és lápi jellegű élőhelyek.
3. *Vegyes kultúrtájak, tanyás térségek.* A külterület északi felének azon részeit foglalja magába, amelyek természeti értékekben ugyan szegények, de számos alternatív gazdálkodási lehetőséget adhatnak (öko,- biogazdálkodás).
4. *Természeti értékekben igen szegény, mezőgazdasági meghatározottságú táj.* A városhatár déli, uralkodóan nagytáblás művelésű területei.

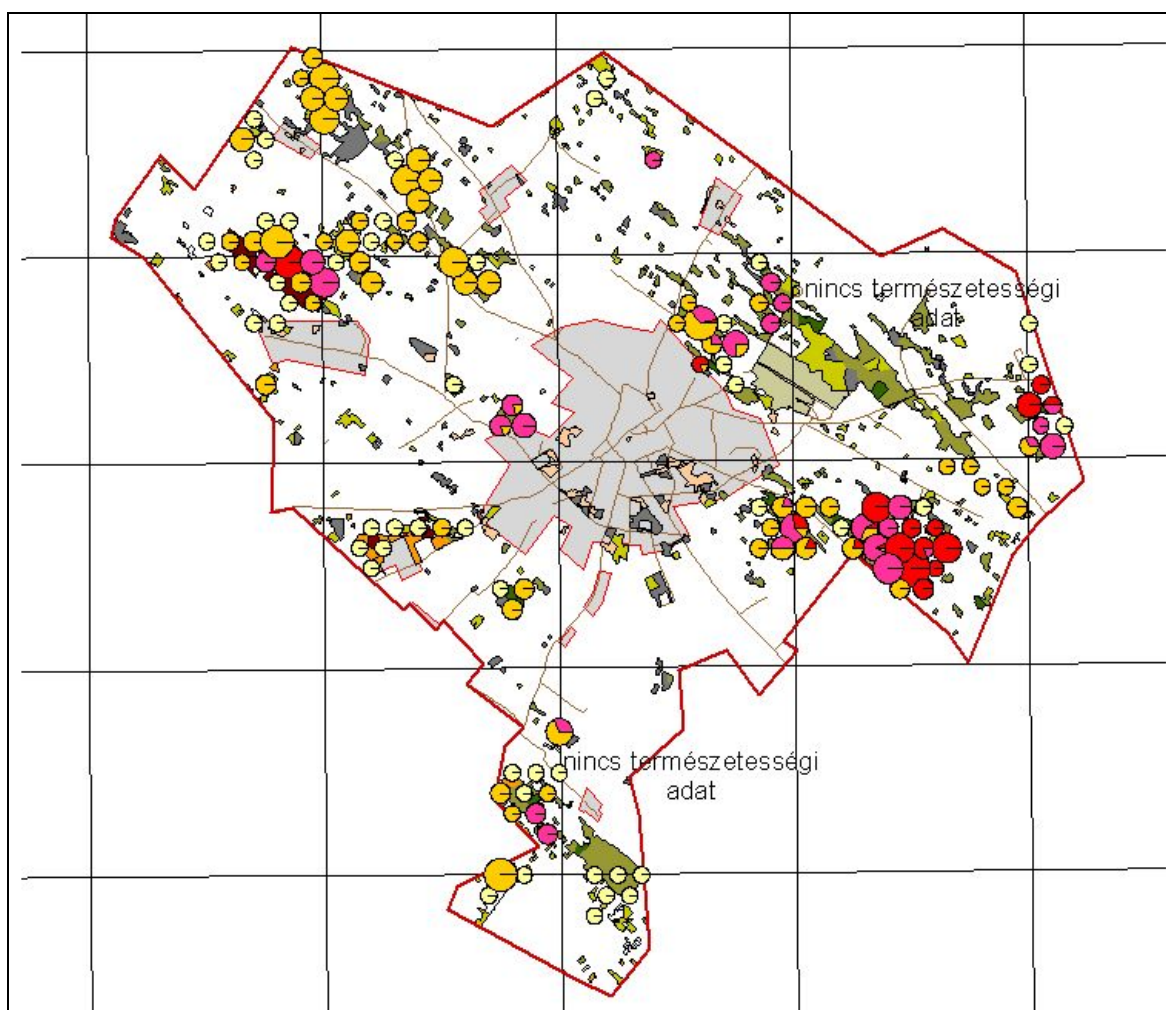
A Kecskemét külterületén még fellelhető **természeti értékek** többsége a foltszerű, mozaikos elhelyezkedésük miatt veszélyeztetett. A Nemzeti Ökológiai Hálózathoz éppen azok a lineáris természetközeli elemei hiányoznak, amelyek valódi hálózattá tudnák tenni a még megmaradt értékes természeti területeket. Ezeknek a természetközeli „zöld folyosóknak” a kialakítása nélkül aligha érhető el jelentősebb pozitív változás a városi külterületek természeti-környezeti állapotában. A város külterületein ma is nagy kiterjedésű **parlagon hagyott műveletlen területek** vannak, melyeken elterjedtek az allergiát okozó gyomnövények. Ezeknek környezet-egészségi hatása rendkívül kedvezőtlen.

A Nemzeti Ökológiai Hálózat elemei Kecskemét térségében

Forrás: KvVM adatok alapján MTA RKK ATI, Kecskemét

A természetközeli élőhelyek és értékelésük

Kecskemét településhatárának természetközeli élőhelyei és természetességi értékelésük

Készült a Duna-Tisza köze élőhelytérképe (MTA ÖBKI, Vácrátót) és a MÉTA adatbázis (MTA ÖBKI, Vácrátót) alapján

természetesség

- Értékes, természetközeli terület enyhe zavarással
- Értékes, természetközeli élőhely közepes zavarással
- Zavart természetközeli élőhely
- Természetközeli élőhely erősebb zavarással

Élőhelyek kiterjedése és típusai 1998-2000-ben

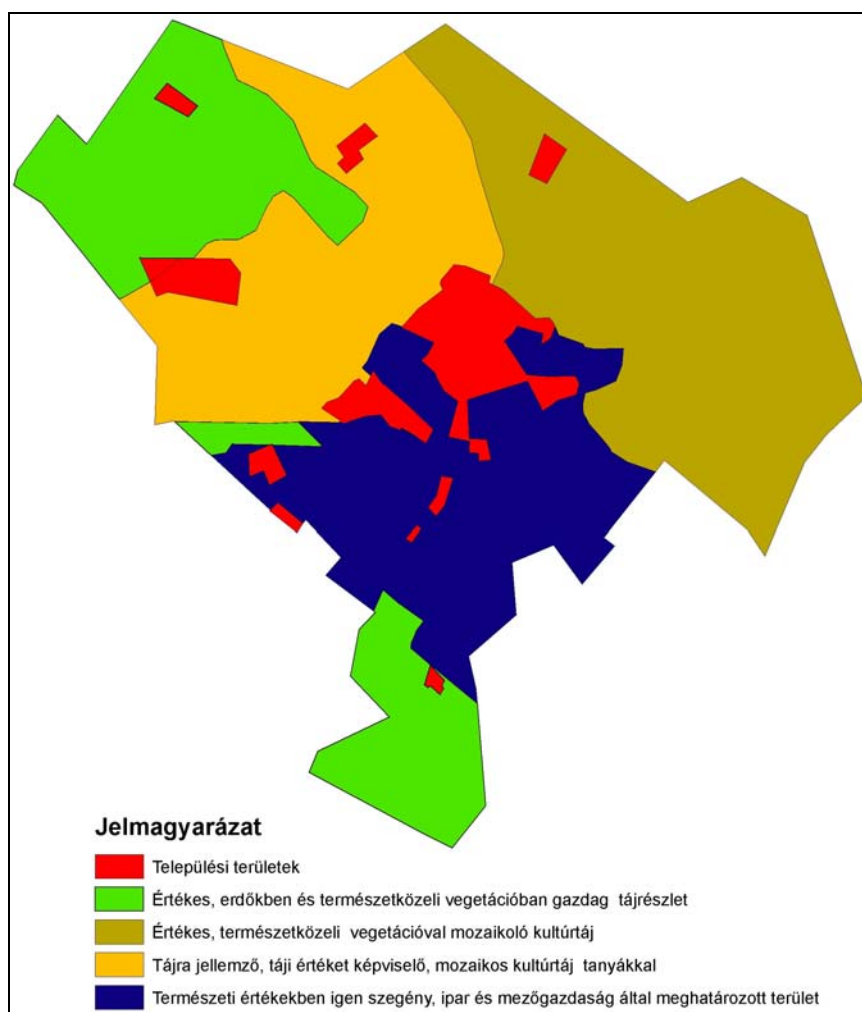
- száraz homoki gyepek
- üde természetközeli szikes és lápi jellegű élőhelyek
- száraz vagy zavart szikes és lápi jellegű élőhelyek
- természetközeli erdők
- zavart vagy részben beerdősödött növényzet
- repülőterek
- nagyon zavart vagy ültetett növényzet településeken és környékükön
- 1985 óta elpusztult növényzet
- kultúrterületek

Két kvadrát területén még nem rendelkezünk természetességi adatokkal

Forrás: MTA ÖKBI

Kecskemét tájfelosztása a társadalmi szempontokat is figyelembe véve

Forrás: MTA ÖKBI

Kecskemét legfőbb környezeti szennyezőforrásai

Szennyezőforrás megnevezése	Helyrajzi szám	Cím	Szennyezés kezdete
alufólia és mélynyomó henger gyártó üzem	0808	Matkói u. 101.	1992
autószerelő műhely-gépüzem		Kandó K 26	1994
szennyvíziszap kihelyező telep, cellulóz	609/2	Kisfői 182	1999
szennyvíziszap elhelyező telep	0198	Belsőnyír 65	1997
üzemanyagtöltő állomás	7353/1	Békéscsabai út	1998
gépjármű szerviz	7569/5759/5758	Szent István király krt. 24.	1998
gépjármű szerviz	1352	Csáktornyai út 4-6.	1961
gépjármű szerviz	8683/61	Szent László krt. 33.	1998
gépjármű szerviz	8683/22	Szent László krt. 20.	1991
üzemanyagtöltő állomás	1352	Csáktornyai u. 4.	1962
gépjárműrészegység-gyártó üzem	11751/1	Kadafalva	1990
gépjármű szerviz	8648	Matkói út 8.	1982
üzemanyagtöltő állomás	1468/2	Dunaföldvári út 4.	1999
üzemanyagtöltő állomás	10012/1	Izsáki út 12/A	1991
autómosó és szerviz	2100/1	Belsőszegedi út 18.	1987
parkettagyártó üzem	9391/1	Halasi út 10.	1965
élelmiszergyártó üzem	8374	Mindszenti krt. 57.	1992
tejfeldolgozó üzem	8656	Mindszenti krt. 6.	1972
karbantartó műhely	8542/18	Külső Szegedi út 6.	1960
fém szerkezet gyártó üzem	8668/13	Külső szegedi út 136.	1958
nemesfém visszanyerése hulladékból	0876/66	Alsószéktő 155.	1992
üzemanyag tároló D-1	0425	Reptéri u. 4.	1952
üzemanyagtöltő állomás	0425	Reptéri u. 4.	1976
üzemanyag tároló D-2	0425	Reptéri u. 4.	1952
központi Üzemanyag Feltöltő Rendszer	0425	Reptéri u. 4.	1996
veszélyes hulladék gyűjtőhely	0425	Reptéri u. 4.	2001
veszélyes hulladék gyűjtőpont	0425	Reptéri u. 4.	1998
üzemanyagtöltő állomás	0164/18	Belsőnyír 150	1991
üzemanyagtöltő állomás	12950/6	Szolnoki hegy	Nincs adat
üzemanyagtöltő állomás		Szolnoki hegy	1998
üzemanyag tároló telep	0649/2, -3, -6	Szolnoki hegy 132.	1995
kerámia üzem	7569/3	ISTVÁN KIR. 24/A	1990
MOL bázistelep	0664	Mészöly Gyula u. 21.	1950
vasúti jármútároló telep	6149/4	Kandó K. u. 34.	1975
kommunális hulladéklerakó	8842/47, 8842/48	Matkói út	1950
kommunális hulladéklerakó	19506	téglaagyaggyödrök, Matkó	1974
volt NATURA Rt. telepe	7143/14	Szolnoki u. 20	1990
	0808	Matkói u. 101	1970
Filantrop Rt.	8365/6.	MINDSZENTI KRT. 65.	1986
volt Petőfi Sándor II. laktanya		Izsáki út 4.	1957
homokbányai laktanya	0995/1		1957
gazdasági vasút, gázolaj kút környezete	9393	Árpád város 1.	Nincs adat

Forrás: KvVM

A környezetvédelem legfőbb irányai Kecskeméten

Kecskemét város – településkörnyezeti problémák megoldására tett – törekvései, lényegében a „Kecskemét Megyei Jogú Város 2007-2012 évekre szóló Települési Környezetvédelmi Program” konkrét céljai nagyrészt összhangban vannak az EU kapcsolódó dokumentumaiban (EU 6. Környezetvédelmi Akcióprogram, „Városi környezet tematikus stratégiája”, EU Környezet-egészségügyi Stratégiája) és a hazai II. Nemzeti Környezetvédelmi Programban megjelölt, városi szinten alkalmazható környezetpolitikai célkitűzésekkel. A város 2000-ben csatlakozott az Aalborgi Chartát elfogadó városok mozgalmához. Ezzel a város lényegében vállalta, hogy a városfejlesztés új, rendszerszemléletű modelljét követi, amely kiemelten foglalkozik a környezet állapotával, és végső soron a lakosság életmódjának javítására koncentrál. Településkörnyezeti szempontból **meghatározott kulcsterületek: a városi környezet természeti-zöldfelületi és fizikai-épített állapotának javítása, valamint a környezet-egészségügy, amelynek legfőbb irányai;**

- A város tágabb körzetében lévő táji adottságok javítása, a városi légtér védelme.
- A belterületi zöldfelületek minőségi és mennyiségi fejlesztése.
- Köztisztaság javítása, a hulladékgazdálkodás eszközrendszerének fejlesztése, a szelektív hulladékgyűjtés teljeskörű bevezetésére.
- A közlekedési terhek csökkentése.

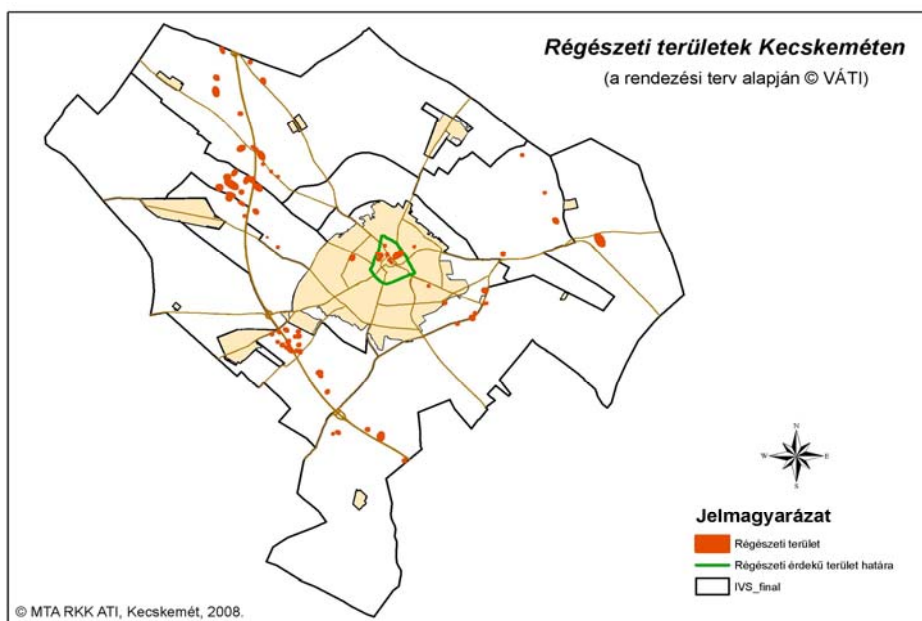
Ezek a **fő környezet-fejlesztési irányok számos más programterülethez kötődnek.** Elsősorban a közlekedési és mobilitási, a lakásállomány javítási, a város építészeti örökségi és a konkrét egészségügyi célokhoz. Mindezek több ponton kapcsolhatók a szociális- esélyegyenlőségi és antiszegregációs fejlesztési elemekhez is.

A II. Nemzeti Fejlesztési Terv keretében (2007-2013) tervezett **városi környezet-fejlesztési programok** (Települési Környezetvédelmi Program)

- Levegőminőség mérő monitoring rendszer fejlesztése
- Parlagfű-irtási akcióprogram
- Zajgátló védőövezet kijelölése, a katonai repülőtér körül
- Stratégiai zajtérkép készítése
- Ivóvízminőség Javító Program
- Vízbázisok körül védőidom kijelölése, jogszabály előírása szerint
- Belvízvédelmi kárelhárítási terv kidolgozás

- Közlekedési koncepcióban elfogadott beruházások különösen északi elkerülő út, kerékpár utak, körforgalmi csomópontok megépítése
- Megújuló energiák felhasználási lehetőségének kidolgozása
- Környezeti nevelés, oktatás feltételeinek javítása
- Csalánosi erdő fegyvermentesítése és parkerdővé alakítása
- Új, megvalósítható hulladékgyűjtési célok kitűzése

2.4. Közfoglaltatások

2.4.1. A közoktatás helyzete

A város **közoktatási hálózata** az elmúlt években meghatározó változásokon ment keresztül, melynek legszembetűnőbb jegyei: az oktatási hálózatot igénybevevők számának csökkenése, az óvodákban tapasztalt zsúfoltság mérséklődése, a közoktatási hálózat átszervezése (kapacitásának csökkenése), a középiskolai oktatási kínálat bővülése, s a gimnáziumi oktatást választók részarányának növekedése.

A Kecskeméten működő **óvodai feladatellátási helyek** száma évek óta gyakorlatilag változatlan. A 42 óvodai feladatellátási helyen 2006-ban 3.463 gyermeket írtak be, ami az 1999-es gyerekszámhoz viszonyítva mintegy 10%-os visszaesést jelent. Csökkent az óvodai férőhelyek zsúfoltsága is, a korábbi 110%-os kihasználtság napjainkban 99,9%-ra mérséklődött, ami megfelelő ellátottsági szintet jelez a városban. A gyerekszám további

mérséklődése esetén azonban hosszabb távon fel kell készülni néhány óvodai csoport összevonására. Már rövid távon elő kell készíteni az óvodákban folyó szakmai és módszertani munka megújítását, nagyobb hangsúlyt kell helyezni a társadalmi befogadás előkészítésére, a csoportos foglalkoztatásra és az életkori sajátosságoknak megfelelő képességfejlesztésekre.

Az **általános iskolai hálózat** a városban 28 feladatellátási helyet foglal magában. A város iskoláiban összesen 9.777 diákot tartottak nyilván 2006-ban, ami közel 1.400 fős csökkenést jelent 2000-hez képest. A csökkenő gyermekszám önmagában is komoly – pl. szakmai, működtetési, foglalkoztatási (2000-hez képest több mint 70 fővel csökkent a pedagógus létszám) – problémákat vet fel az oktatási hálózatban, amelyet még inkább mélyít a szabad iskolaválasztás, valamint a 6 és 8 évfolyamos gimnáziumi oktatás elterjedése. Ezeknek a tényezőknek köszönhetően kiéleződött a gyerekekért folytatott verseny az iskolák között. A gazdag, jól felszerelt intézmények, valamint a hat és nyolc évfolyamos gimnáziumok tanulókat elszívó hatása következtében néhány általános iskola sorsa mind nehezebbé vált. Feszítő problémaként jelentkezik egyes iskolák szegregálódása és a szakmai színvonal emeléséhez szükséges feltételrendszer bizonytalansága, elégtelensége.

Kecskemét **középiskolai hálózata** a megyei jogú városok viszonylatában átlagosan fejlett. A fenntartók (a helyi önkormányzat, a református egyházközösség, a piarista rend, az angol kisasszonyok szerzetes rend, az ÁFEOSZ, alapítványi tulajdonosok) azonban mindent elkövettek annak érdekében, hogy az elmúlt években a város középiskolai hálózata (mind minőségi, mind mennyiségi értelemben) jelentős fejlődésen menjen keresztül. A középiskolai feladatellátási helyek száma 17-ről 24-re bővült 1999 és 2006 viszonylatában. Ennek megfelelően a pedagógusok száma (723 fő) mintegy 19%-kal, a tanulók száma pedig 13%-kal (8.221 főre) növekedett. A jelzett időszakban bővült a szakiskolai, speciális szakiskolai ellátás is, ezzel a területtel foglalkozó intézmények száma a korábbi 5-ről 8-ra emelkedett.

A feladatellátási helyek száma tehát minden középiskolai oktatási forma (szakiskolai, speciális szakiskolai, gimnáziumi, szakközépiskolai) esetében növekedett. Változott azonban az egyes iskolatípusok iránti kereslet, amit alapvetően a társadalmi igények szabályoztak. Az időszak elejéhez képest közel 28%-kal nőtt a nappali tagozatos gimnáziumi tanulók száma (3.176 fő), míg a szakközépiskolásoké csak 3%-kal bővült (5.045 fő). A másik oldalról viszont a munkaerőpiacon egyre inkább keresett szakiskolai tanulók száma több mint 5%-kal (1.996 fő) csökkent, amit a munkaadói oldalon élesen kifogásolnak, s javasolják a szakmunkás képzés bővítését és feltételeinek (kormányzati és önkormányzati szintű) további javítását. Összességében a város középfokú oktatási intézményeiben a szakiskolai diákokkal együtt mintegy 10.200 fő tanul napjainkban, mely számában megfelel a megyei jogú városok

átlagának, a városi munkaerőpiaci igények viszont a középiskolai képzés struktúrájának módosulását kívánják meg.

Az intézményhálózat átalakulása mellett az **oktatási intézmények képzési területei** is módosultak az elmúlt években. Erősödött a városban a közgazdasági, az informatikai, a művészeti és a nyelvi képzés, ugyanakkor a szakközép- és szakiskolai képzésnek még jelentős erőfeszítéseket kell tennie, hogy megteremtse az összhangot a helyi gazdaság munkaerőigényével, továbbá alkalmazkodni tudjon a gazdaságfejlesztés tervezett irányaihoz.

A munkaerőpiac igényeihez történő jobb alkalmazkodást segítheti az elmúlt években kialakított **Térségi Integrált Szakképzési Központ (TISZK)**, melynek központi képzőhelyét 2007-ben a Gáspár András Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium keretében alakították ki. A vezető intézményen kívül a városból további három középiskola (Kandó Kálmán Szakközépiskola és Szakiskola, Kocsis Pál Mezőgazdasági Szakközépiskola és Szakiskola, Széchenyi István Idegenforgalmi, Vendéglátóipari Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium) és a Kecskeméti Főiskola Műszaki Főiskolai Kara vesz részt az új típusú oktatásban. A TISZK oktatási kínálatában a következő szakmacsoportok jelennek meg (Építész, Közlekedés, Elektrotechnika-elektronika, Könnyűipar, Faipar, Kereskedelem-marketing, Üzleti adminisztráció, Környezetvédelem-vízgazdálkodás, Mezőgazdaság, Szakmai idegen nyelv).

A város gazdasági szerkezetében eddig bekövetkezett és várható további lényeges változások, a piacgazdasági körülmények és követelmények, a növekvő technológiai színvonal, s a hazai és európai piacokon erősödő verseny új ismereteket, mentalitást, képzettségeket és képességeket követelnek. A munkaerőpiac változó igényeit csak a gazdaság szereplőivel szorosan együttműködő, rugalmas, adaptív szakképzési intézményrendszer képes figyelembe venni, követni. Ennek érdekében a szakképzés intézményrendszerének átalakítása tovább folytatódik Kecskeméten, melynek célja a munkaerőpiaci alkalmazkodáson kívül egy olyan új szervezeti modell létrehozása, amely lehetővé teszi az oktatási intézmények szakmai továbbfejlődését, az iskolák kapcsolatrendszerének bővítését és az együttműködési készségük és képességük erősítését.

2.4.2. A város felsőoktatási helyzete

Az elmúlt nyolc év jelentős változásokat hozott a városban működő **felsőoktatási intézmények** életében. A három nagy hagyománnyal rendelkező felsőfokú oktatási intézmény (gépipari, kertészeti és tanítóképző) szellemi bázisán, 2000. január 1-én a főiskolai integráció

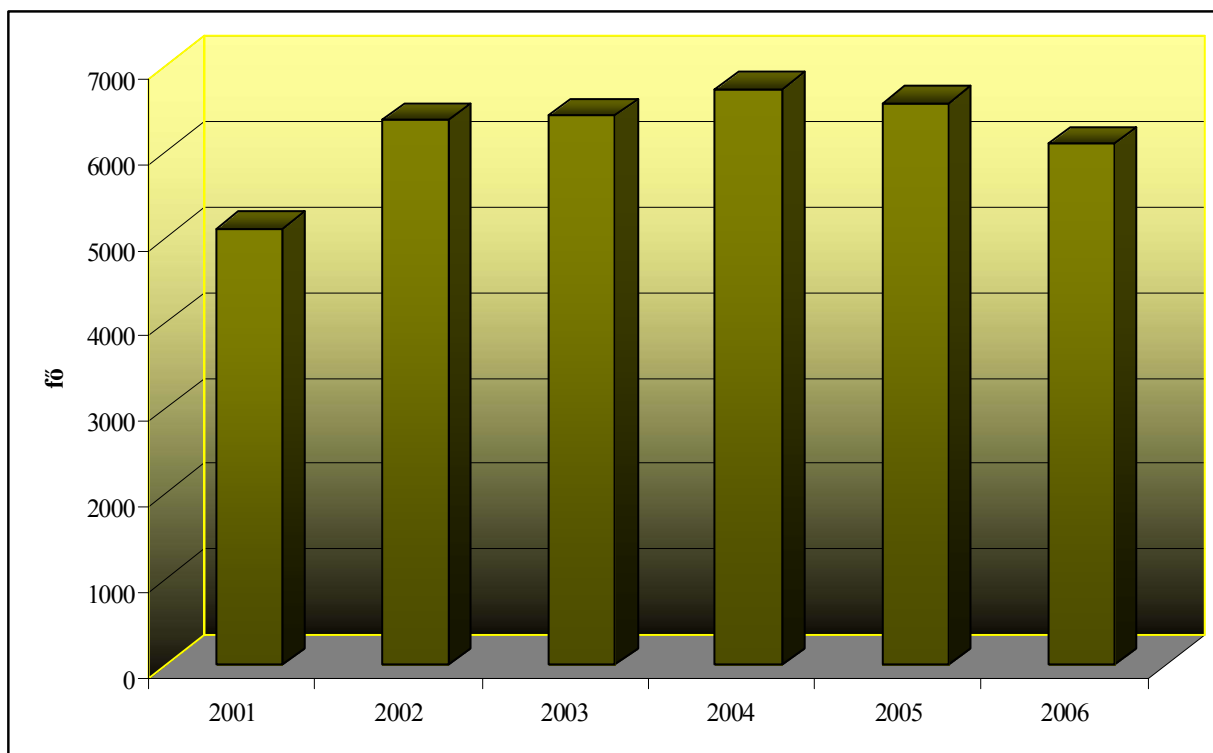

keretében létrejött a Kecskeméti Főiskola, mely három főiskolai karral (Tanítóképző Főiskolai Kar, Kertészeti Főiskolai Kar, Műszaki Főiskolai Kar) kezdte meg működését.

Az elmúlt években a Kecskeméti Főiskola a munkaerőpiaci igények jobb kielégítése érdekében új szakirányokat (gépészmérnöki, gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki, környezetgazdálkodási) vezetett be. A felsőoktatási kínálat bővítésében azonban nem csak a helyi főiskola játszott szerepet, hanem más székhelyű oktatási intézmények is.

A Szegedi Tudományegyetem és a Károli Gáspár Református Egyetem együttműködésének keretében levelező rendszerben Állam és Jogtudományi képzést folytat, a Gábor Dénes Főiskola távoktatási formában műszaki és informatikai területeken hirdet képzéseket, míg a Nyugat-Magyarországi Egyetem Alkalmazott Művészeti Intézet, Szilikátművészeti Tanszéket tart fenn a városban.

A kecskeméti felsőoktatási intézményekbe járó hallgatók létszámának alakulása

Forrás: Kecskeméti Főiskola

A növekvő felsőoktatási kínálatnak köszönhetően a kilencvenes évektől 2004-ig bővült a Kecskeméten felsőfokú oktatási intézménybe járó **hallgatók száma**. A 2004-ben nyilvántartott 6.700 fős hallgatói létszámmal szemben azonban a 2006-os tanévet (nappali, levelező és távoktatási formában) már csak 6.090 diák kezdte el, s a csökkenés a 2007-es tanévben is tovább folytatódott. Kecskemét felsőoktatási pozícióromlásának hátterében azonban nem feltétlenül a jelentkezők számának visszaesése, sokkal inkább a városi intézményeket súlyosan érintő államilag finanszírozott helyek számának jelentős csökkentése,

valamint a térség egyetemeinek szívóhatása mutatkozik meg. Kecskemét felsőoktatási helyzetének javítása érdekében nagyobb mértékű városi szerepvállalásra, a városi kutatóintézetekkel és vállalkozásokkal történő szorosabb együttműködésre, új szakok akkreditációjára, a minőségi oktatás feltételeinek javítására és nemzetközi kutatási kapcsolatok erősítésére van szükség.

2.4.3. Az egészségügyi ellátóhálózat

2.4.3.1. Egészségügyi alapellátás

Kecskemét Megyei Jogú Város **egészségügyi alapellátása** mindenben megfelel a kor követelményeinek, kapacitását tekintve pedig megfelel a lakossági igényeknek. Az egészségügyi szolgáltatások színvonala a városi Egészségügyi Központ 2002-ben történt felújításának, valamint a megyei kórház bővülő szakambuláns ellátottságának köszönhetően javult. Az ügyeleti rendszer 2006 folyamán átalakult, melynek működtetését a Kecskemét és Környéke Településeinek Egészségügyi Társulása (Kecskemét központtal) a kistérség csaknem egészének tekintetében biztosítja.

A városban a **házi orvosok** száma 2000-hez viszonyítva 4 fővel 53-ra növekedett, míg a házi gyermekorvosok száma (26 fő) változatlan maradt, így a házi orvos-ellátottság az évezred végéhez képest (1434 fő/orvos) javult – napjainkban 1390 lakos jut egy orvosra. Ez az érték a megyei jogú városok hasonló értékeivel összehasonlítva átlagosnak mondható. Hasonlóan átlagosnak tekinthető a fogorvosi ellátottság, melynek keretében 17 szakorvos és 5 iskolaorvos látja el a napi feladatokat. A házi orvosi ellátásban megjelentek száma az elmúlt években a felnőtteknél 580.000 fő körül, míg a gyermek ellátásban 180.000 fő körül stabilizálódott. Bár javult az orvosi ellátás színvonala, a felnőttek körében tapasztalható gyors betegszám csökkenés hátterében, mégis inkább a 2007. februárjában történt vizitdíj bevezetését gyaníthatjuk, mely – ugyan heves vitákat váltott ki a közéletben, mégis – hozzájárult a házi orvosi ellátás feltételeinek javításához.

A házi orvosi ellátásban megjelentek száma Kecskeméten

	2000	2003	2004	2005	2006	2007
Felnőtt házi orvosi ellátásban megjelentek száma (fő)	513.312	579.486	586.602	571.146	588.843	500.873
Gyermek házi orvosi ellátásban megjelentek száma (fő)	184.615	174.447	174.863	177.781	178.717	180.266

Forrás: TEIR és Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága

A megyeszékhely **szakorvosi rendelőintézetei**, valamint a megyei kórház és a repülőkórház szakambulanciái nemcsak a város, hanem tágabb környezetének igényeit is kiszolgálja. A járóbeteg szakellátás évi rendelési ideje közel 5%-kal növekedett 2000 és 2006 között, s hasonló mértékben emelkedett az évi gyógykezelési vizsgálati esetek száma is. A 2007-es esztendő ebben a trendben – valószínűleg csak átmeneti – csökkenést hozott, így figyelembe véve a lakosság általános egészségügyi állapotát, a város rendelőintézeteiben fel kell készülni a betegszám korábbi évekre jellemző szintjének visszaállítására.

2.4.3.2. Fekvőbeteg-ellátás

A fekvőbeteg ellátásban Kecskemét kiemelkedő szerepet tölt be a megyében. A megbetegedési mutatók tekintetében az ország egyik leghátrányosabb régiójában mintegy 2.000 dolgozó látja el feladatait a város kórházaiban. Kecskemét **két kórházában** (Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kórháza, Magyar Honvédség Kecskeméti Repülőkórháza), öt telephelyen jelenleg összesen 1.505 ágyon tudnak betegeket kezelni, ami csökkenő ágykapacitást jelent 2000-hez képest (1591 ágy). Az ágyszám csökkentés és az egészségügy nehéz helyzete ellenére a város kórházait, különösen a megyei kórházat az elmúlt évek folyamán igyekeztek az igényeknek megfelelően korszerűsíteni. A beruházások eredményeként az elmúlt néhány évben az onkoradiológiai központ emeletráépítést kapott, s a Bőr- és Nemibeteg Gondozó is új épületbe költözhett. Sor került a központi műtőblokk korszerűsítésére, új Gastroenterológiai Központ kialakítására, a diagnosztikai épületrész megújítására, valamint az ún. hotelépület felújítására. A folyamatos fejlesztéseknek köszönhetően a kórház a megyei hatókörű feladatai (pl. belgyógyászat, kardiológia, szájsebészet) mellett az onkoradiológia, az ortopédia, valamint a plasmapheresis terén már regionális feladatokat is ellát. Az osztályok többsége „A” kategóriás akkreditált osztály, melyek keretében több mint 120 szakellátás vehető igénybe, melyek közül speciális ellátást tud biztosítani a plasztikai sebészet, az urológia, a nőgyógyászati és a szemészeti lézerkezelés, az ortopéd sebészeti protézis beültetések, az ultrahangos közúzás, az ideg-, ér-, kéz-, száj- illetve mellkas-sebészeti műtétek, a cukor-, a vérképzőszervi-, a rákbetegség megelőzése és gyógyítása vonatkozásában.

Az elmúlt évtizedek tendenciájához hasonlóan 2000 és 2006 között is növekedett (mintegy 13%-kal) a **kórházi kezelésben részesültek** száma, így 2006-ban a kórházból elbocsátottak száma közel 65.000 fő volt, a tényleges ápolási napok száma pedig közelített a 380.000 naphoz.

A kórház a **gyógyítás mellett az oktatásban** is jelentős szerepet vállal, hiszen a Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar és a kecskeméti egészségügyi szakképzés oktatókórházaként, illetve a szegedi diplomás ápolóképzés gyakorlóléhelyeként is funkcionál. Ennek jelentőségét akkor láthatjuk igazán, ha figyelembe vesszük, hogy – különösen a fekvőbeteg-ellátásban – 2004 óta jelentősen növekedett a magyar orvosok Nyugat- és Észak-Európa országaiban történő munkavállalása. Ez az „orvoskiáramlás” – ha ma még nem is érezhető élesen – vélhetően a város egészségügyi intézményeit is érintheti a jövőben, ezért az utánpótlás nevelésére és helyben tartására kiemelt figyelmet kell fordítani.

A járó és fekvőbeteg-ellátás fontos kiegészítői a **gondozóintézetek**, melyek közül Kecskeméten tüdőbeteg-, bőr- és nemibeteg-, onkológiai, addiktológiai és pszichiátriai gondozó egyaránt működik. A növekvő társadalmi igények, valamint az emelkedő szolgáltatási és műszaki elvárások miatt szükség mutatkozik a felsorolt szakterületek további fejlesztésére.

2.4.3.3. Gyógyszertárak

A városban működő **gyógyszertárak száma** 24, mely kiegészül még 2 fiók gyógyszertárral. A 26 egységből álló hálózat egyenletes területi elhelyezkedést mutat. A gyógyszertárak száma 1993-at követően (12db) kezdett gyarapodni, s 1998-tól számuk gyakorlatilag nem változott (az egységek száma limitálva volt), ami optimális kereslet-kínálati viszony kialakulását eredményezte. Ebben hozhat némi változást néhány olyan kereskedelmi egység (pl. benzinkutak, bevásárló központok), melyek a közelmúltban a gyógyszertárak termékpalettájához hasonló (vény nélkül kapható gyógyszerek, gyógyszernek nem minősülő gyógyhatású készítmények, gyógynövények és kozmetikai cikkek) kínálattal jelentek meg.

2.4.3.4. Bölcsődei ellátás

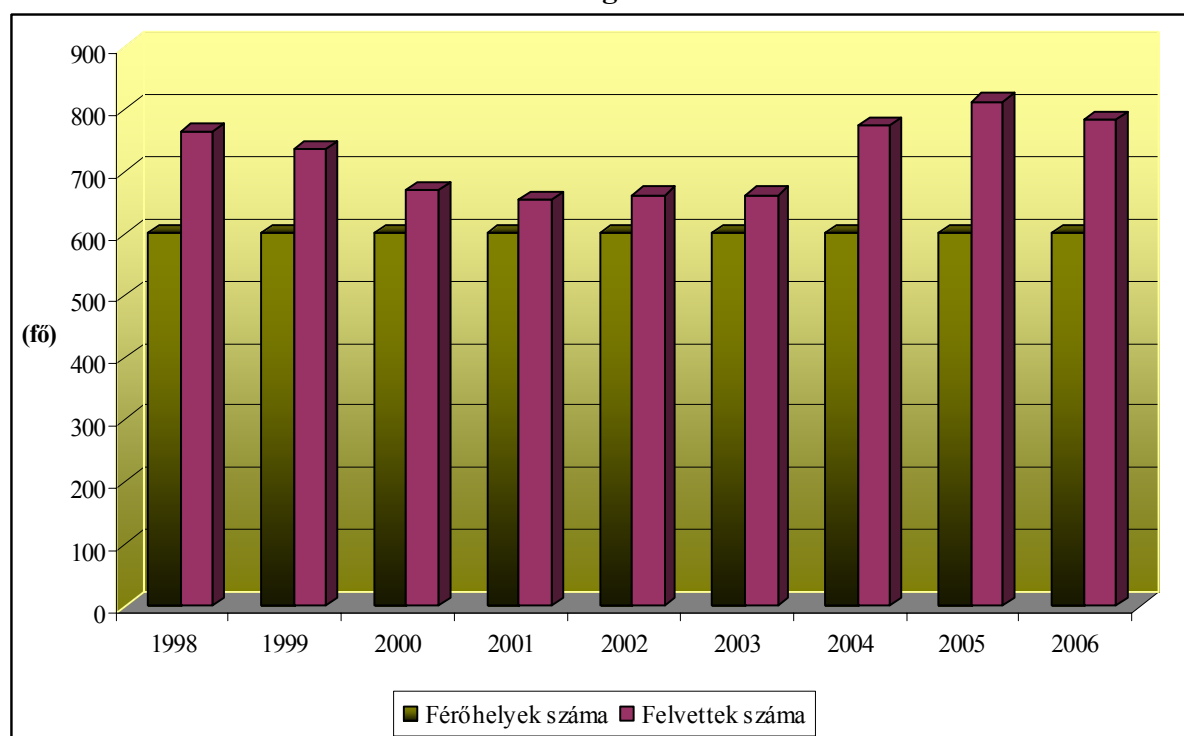
Kecskemét városa a gyermekek **bölcsődei ellátását** napjainkban hét intézmény működtetésével 600 férőhelyen 135 bölcsődei gondozó biztosítja. Az elmúlt pár évben jelentős mértékben nőtt a bölcsődei szolgáltatások iránti igény, mely tovább növelte a már egyébként is meglévő zsúfoltságot. A bölcsődei kapacitás-kihasználás 2004 és 2006 átlagában tartósan magas szinten, 130% fölött alakult, ami – figyelembe véve a vizsgált időszakban a születések számának stagnálását – új lakossági-családi döntések kialakulását feltételezi. A családok nehéz anyagi helyzete, vagy a jól fizető állások, illetve a karrier lehetőségek miatt

mind több kismama választja a munkába történő gyors visszatérést. A városnak azonban nem csak a kecskeméti, de a városban munkát vállaló ingázó kismamák igényeit is figyelembe kell vennie. Sőt, ha a város növelni szeretné a foglalkoztatotti létszámot, s ebben jelentős szerepet szán a női munkaerőnek, akkor mindenképpen át kell gondolnia a bölcsődei hálózat férőhely kapacitásával összefüggő kérdéseket.

A bölcsődei kihasználtság alakulása Kecskeméten

Forrás: KSH TSTAR

2.4.4. A szociális ellátóhálózat

A város szociális helyzetére jellemző, hogy egyszerre több feszítő problémával kell szembesülnie. A szociális ellátórendszernek egy időben kell kezelnie az alacsony foglalkoztatásból, a munkanélküliségből, a folyamatos előregedésből és elszegényedésből, valamint a szociális rászorultak számának növekedéséből adódó feladatokat.

Súlyos problémát jelent a városban a munkanélküliség és a családok elszegényedése is, melyet különböző **segélyekkel, juttatásokkal, támogatásokkal** igyekszik a helyi önkormányzat kezelni. Kecskeméten az állandó szociális segélyben részesülők száma 2000 óta folyamatosan növekedett, s 2006-ban már meghaladta az 1.300 főt. Az önkormányzatok által folyósított támogatások közül kiemelkedő jelentőségű a rendszeres és átmeneti segély, a

lakásfenntartási támogatás, a közgyógyellátás, továbbá a rendszeres és rendkívüli gyermekvédelmi támogatás nyújtása, valamint a gyermekjóléti alapellátások biztosítása.

Pénzbeli és természetbeni ellátásban részesülők számának változása

Év/fő	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Időskorúak járadéka		132	158	145	134	128	117	116	113	110
Rendszeres szoc. segély	483	502	642	978	1.158	1.168	1215	1297	1258	1329
Lakásfenntartási támogatás	1.280	1.468	2.668	2.209	1.901	1.808	1696	1345	1958	2924
Átmeneti segély	1.329	1.192	607	352	410	444	713	1550	2266	3115
Temetési segély	135	193	258	336	268	270	182	169	183	186
Ápolási díj	219	232	237	281	314	346	359	372	400	442
Rendszeres gy.védelmi támogatás/kedvezmény	2.352	4.376	5.956	5.616	6.277	5.568	5020	4923	4872	3755
Rendkívüli gy.védelmi támogatás	4.458	2.452	2.491	2.348	2.013	2.060	1388	1194	1658	2174
Köztemetés	93	87	99	106	93	112	110	38	53	55
Közgyógyellátás	3.820	3.851	4.048	4.186	4.311	4.288	4473	4291	4613	2971
Adósságsökkentési támogatás										118

Forrás: Polgármesteri Hivatal

Kecskeméten a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat 2007. július 1-jétől integrált intézményként az **Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága** (ESZII) biztosítja, mely városban az önkormányzat által fenntartott személyes gondoskodást nyújtó alap és szakosított ellátási formákat az alábbi ábrának megfelelő tartalommal és szervezeti rendszerben végzi.

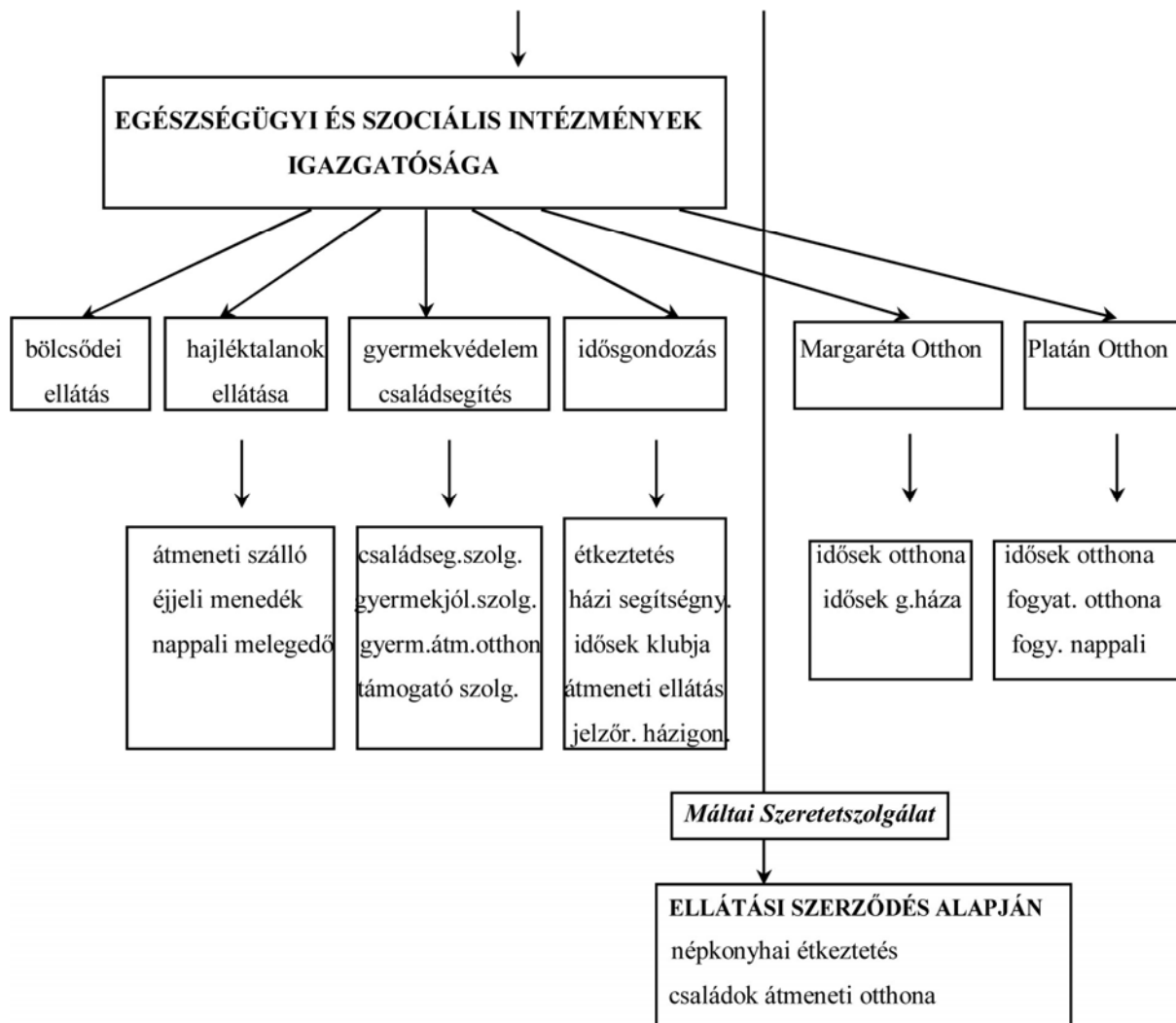
A város által biztosított **szociális alapszolgáltatások** a következő tevékenységekre terjednek ki: étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, utcai szociális munka, családsegítés, támogató szolgálat, idősek nappali ellátása, nappali melegedő, értelmi fogyatékosok nappali ellátása.

Az **étkeztetés** keretében az ESZII gondoskodik a szociálisan, vagy egészségi állapotuk alapján rászorultaknak a legalább egyszeri meleg étkezéséről. Ezt a feladatot – ellátási szerződés alapján – a Magyar Máltai Szeretetszolgálat látja el 100 fő népkonyhai étkeztetése formájában.

KECSKEMÉT MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

Forrás: Kecskemét MJV szociális szolgáltatástervezési koncepciója

A városban megfelelő módon kiépült a **házi segítségnyújtás** rendszere, mely idős és egészségi állapota alapján rászoruló emberek gondozását biztosítja. Ennek egyik fontos formája az 1999 óta működő jelzőrendszeres házigondozás, melynek keretében eddig 243 rászorulólt láttak el készülékkel, s a hálózat további fejlesztése is folyamatban van.

A **támogató szolgálat** speciális alapellátási feladat, mely a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátására jött létre. Ezt a tevékenységet egészíti ki az **Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona**, mely 25 fő családban élő enyhe és közép súlyos értelmi fogyatékos személy részére biztosít komplex gondozást. Az intézmény elsősorban a harmadik életévét betöltött, önkiszolgálásra részben képes fogyatékosok napközbeni gondozására, foglalkoztatására és nevelésére szolgál.

Kecskeméten a szociális ellátórendszer legnagyobb célcsoportját az idős (60 év feletti) korosztály adja. Arányuk a városban a teljes népességhez viszonyítva 2006-ban 19,1% (21.023 fő) volt, ami évről-évre növekszik, s kijelöli az alapellátások egyik legfontosabb irányát.

Az időskorúak szakszerű ellátásában és foglalkoztatásában jelentős szerepet töltenek be az **idősek klubjai** (ahol a gondozottak száma 2006-ban 925 fő volt) és a **tartós bentlakásos, vagy átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények** – 10 darab található a városban – melyek összesen 739 fő számára biztosítanak ellátást.

A szűkös kapacitások következtében az **idősek átmeneti otthonában** a jogszabályban előírt ott tartózkodási időt az igénybevevők 90%-a gyakorlatilag túllépte, így ezen a területen kapacitásbővítés lenne indokolt. Nem sokkal jobb a helyzet az **idősek otthonaiban** sem, melyek 101%-os kihasználtsággal működnek, ezek közül kettő a Margaréta Otthon (240 férőhely) és a Platán Otthon (145 férőhely) tartozik önkormányzati kezelésbe, ahol ápolást és gondozást nyújtó intézményi szolgáltatásokat biztosítanak.

Az 1980-as évek végétől kiépült a városban a komplex ellátásra törekvő családsegítő szolgálatok hálózata is. Ennek fontos egységei a **Családsegítő Szolgálat** és a **Gyermekjóléti Szolgálat**, melyek munkájukat egészen az elmúlt évekig nehéz körülmények között látták el. A városi fejlesztéseknek köszönhetően a Családsegítő Szolgálat és a Gyermekjóléti Központ 2006-ban új telephelyre költözött, s a Fecske u. 20. szám alatt kezdhetette meg működését, ez a korábbinál jobb feltételeket biztosít az ellátásra. Az átköltözés azt is jelenti, hogy a családsegítő szolgálatokat összevonták, de a város különböző területein kihelyezett ügyfélfogadással segítik a lakosságot. Az elért eredmények mellett a fejlesztések további folytatására van szükség, hogy a szolgálatok meg tudjanak felelni a gyermekjóléti ellátást szabályozó rendeletek szakmai követelményeinek.

Fontos szociális feladat a városban a **hajléktalanok ellátása** is, mely számos ellátási formát foglal magába (nappali melegedő, éjjeli menedékhely, hajléktalanok éjjeli szállása, utcai szociális munka). Az első hajléktalan szálló 1992-ben nyílt meg a városban, amit később több hónapi bentlakást is lehetővé tevő átmeneti szállássá alakítottak. Jelenleg átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény a Táncsics Mihály u. 1. szám alatti telephelyen található, itt működik a hajléktalanok éjjeli menedékhelye (44 férőhely), és a hajléktalanok átmeneti szállása (51 férőhely). Ez az intézmény azonban csak részben felelt meg a szakmai követelményeknek, ezért új lehetőségek keresése indokolt. A hajléktalanok átmeneti elhelyezésén kívül a városban jelentős erőfeszítéseket tesznek több intézményben (Önkormányzat, Szociális Foglalkoztató, Szociális Szolgáltató Központ) is annak érdekében,

hogy ne csak az alapvető ellátásokat biztosítsák a hajléktalanoknak, hanem a társadalomba való visszatérésüket is elősegítsék. Ezt célozták a fenti szervezetek segítségével az elmúlt években beindított közösségi programok.

A város szociális területeken mutatott jelentős erőfeszítései ellenére több területen (Gyermekevédelmi szakellátások: otthont nyújtó ellátás, utógondozói ellátás; Pszichiátriai betegek nappali intézménye; Szenvedélybetegek nappali intézménye; Fogyatékosok gondozóháza; Pszichiátriai betegek átmeneti otthona) sem tudja biztosítani a megfelelő ellátást, ezért az önkormányzatnak a kistérséggel, a megyével, az egyházakkal és a civil szakmai szervezetekkel közösen keresniük kell a megoldást a szociális feladatok biztosítása érdekében.

2.4.5. Közműellátottság

Kecskemét számára az elmúlt évtizedekben az egyik legnagyobb kihívást a **közműhálózatának** – a város fejlődésével lépést tartó – fejlesztése jelentette. Közmű- és infrastrukturális ellátottság tekintetében Kecskemét a megyei jogú városok körében az utolsó helyek egyikét foglalta el egészen az elmúlt évekig. Az 1990-es évek végétől elinduló fejlesztéseknek köszönhetően mélyreható változások következtek be az ellátottsági mutatók tekintetében.

Kecskemét közműellátottsági mutatói a megyei jogú városok összevetésében (2005)

	Közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya, %	Közcatorna- hálózatba bekapcsolt lakások aránya, %	1 km közüzemi ivóvízvezeték- jutó szennyvízcsatorna hossza, km	Gázzal fűtött lakások aránya, %
Kecskemét	98,62	56,14	0,360	63,72
Békéscsaba	90,08	53,45	0,285	77,80
Szeged	96,29	84,55	0,697	63,63
Hódmezővásárhely	94,25	78,86	0,746	72,68
MJV összesen	97,17	85,24	0,664	58,77
	Távfűtésbe bekapcsolt lakások aránya, %	Rendszeres szemétyűjtésbe bevont lakások aránya, %	Kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások aránya, %	1000 lakosra jutó egyéni távbeszélő fővonalak száma, db
Kecskemét	24,62	83,01	56,73	250
Békéscsaba	-	85,30	62,44	249
Szeged	37,11	98,12	76,76	265
Hódmezővásárhely	13,98	90,14	49,30	213
MJV összesen	34,74	94,49	70,41	264

Forrás: KSH TSTAR 2005

A **közüemi ivóvíz**-vezeték hossza 2000 és 2006 között 212,5 km-rel bővült, a töretlen fejlesztésben nagy szerepet játszott a lakossági kezdeményezések önkormányzati támogatása, illetve az országban elsőként létrejött Víziközmű Társulat. A társulat hathatós közreműködésével hat év alatt a vízhálózatba bekapcsolt lakások száma mintegy 15%-kal bővült (2006-ra 45.349 lakás csatlakozott a rendszerre), így napjainkra a kecskeméti lakásállomány 98,9%-ában tudják biztosítani a vezetékes ivóvizet. A fejlesztések nem csak az ellátottsági szint javítását célozták, hanem – készülve a magyarországi követelményeknél szigorúbb európai uniós minőségi elvárásokra – technológiai fejlesztések is elindultak, melyek a szolgáltatott víz uniós határértéket meghaladó vas-, mangán- és arzéntartalmának csökkentésére irányulnak.

Kecskemét közüemi ellátottságának változása

Megnevezés	2000	2003	2004	2005	2006
Lakónépesség az év végén	107 267	107 665	108 286	108 835	109 847
Lakásállomány az év végén	43 443	44 657	45 071	45 536	45 872
Közüemi ivóvízvezeték hossza, km	347,5	473	552	558	560
Vízvezeték hálózatba bekapcsolt lakások száma	38 888	42 557	44 235	44 906	45 349
Közüemi vízhálózatba bekapcsolt lakás, %	89,5	95,3	98,1	98,6	98,9
Háztartásoknak szolgáltatott víz, 1000 m ³	3 476	3 685	3 433	3 607	3 566
Szennyvízcsatorna hossza, km	135	199,7	200	201	207
Közcatorna-hálózatba bekapcsolt lakások, db	21 599	23 543	24 450	25 564	26 349
Közcatorna-hálózatra rákötött lakások aránya, %	49,7	52,7	54,2	56,1	57,4
Elvezetett összes szennyvíz, 1000 m ³	6 670,70	6 646	6 339	5 724	6 336
1 km közüemi vízhálózatra jutó közüemi szennyvízcsatorna-hálózat, m	388,5	422,2	362,3	360,2	369,6
Háztartási villamos energia fogyasztók száma, háztartás	52 786	54 718	56 747	57 112	57 613
Háztartások részére szolg. vill.energia, 1000 kWh	87 903	102 219	103 286	107 012	111 565
Háztartási gázfogyasztók száma, db	35 097	37 701	38 540	39 231	39 832
Háztartásoknak szolgáltatott. Gáz, 1000 m ³	39 094	53 774	49 120	50 424	47 778

Forrás: TEIR

Hasonlóan nagyarányú fejlesztések mentek végbe a **szennyvíz-hálózat** bővítése, s a közcatornára történő lakossági rákötések területén. Ennek során az ISPA program keretében, Kecskeméten mintegy 130 km szennyvízgyűjtő-hálózat és hozzá kapcsolódóan 70 km bekötő vezeték épült 2003 és 2007 vége között. A teljes hálózat 2006-ban a hivatalos KSH statisztikák szerint 207 km volt, ami 2008-ban már meghaladta a 300 km-t. A szennyvíz-hálózatra történő lakossági rákötések aránya 2000 és 2006 között 49,7%-ról 57,4%-ra bővült, s az igazán látványos fejlődés csak ezt követően vette kezdetét. Az ISPA fejlesztéseknek köszönhetően Kecskeméten 2008 év végére a szennyvízcsatornával ellátott lakások aránya 90% körüli lesz.

Bővült az elmúlt években a **csapadékvíz elvezető hálózat** is a városban, ugyanakkor ennek kiépítettsége jelentősen elmarad az igényektől. Kecskeméten a csapadékvíz elvezetése

egyrészt zárt 146 km hosszú gerinccsatornán keresztül történik, másrészt 3,1 km burkolt árkon és 4,2 km földmedrű nyílt árkon keresztül biztosított.

A vizsgált időszakban mind erőteljesebbé váltak az önkormányzati, illetőleg a lakossági önerős **közmű- és útfejlesztések**, melynek eredményeképpen 1999-től 2006-ig tartó időszakban, évente átlagosan 10-17 ezer négyzetméter út, 19 ezer folyóméter gázvezeték, 11-12 ezer négyzetméter járda is megépült. Javult az egyes városrészek és városperemi területek energia ellátása és közvilágítása. A kisméretű villamosenergia elosztóhálózat hossza évente 12 km-rel bővült, s a közterületekre kihelyezett lámpatestek száma is több mint kétszáz darabbal szaporodott hat év alatt.

2.4.5.1. Hulladékkezelés

Kecskemét, mint környezetileg érzékeny területen elhelyezkedő település, kiemelt figyelmet fordít a környezet védelemre, ezen belül is a **hulladékgazdálkodással** összefüggő kérdések kezelésére. A város a 11/2007. (II. 19.) számú rendeletével elfogadott hulladékgazdálkodási tervében foglalkozik az illetékességi területén keletkező hulladékok elszállításával, tárolásával, kezelésével, az újrahasznosítás lehetőségeivel és a fejlesztési szükségletekkel.

A kecskeméti települési **szilárd kommunális hulladékkezelés** mindenben megfelel az országos előírásoknak. A városban a szilárd hulladékkezelési közszolgáltatást két társaság biztosítja. A hulladékszállítást a Városgazdasági Kft., míg a hulladékártalmatlanítást a Kecskeméti Regionális Hulladéklerakó Közszolgáltató Kft. végzi.

Kecskeméten az elszállított **lakossági kommunális hulladék** mennyiségének változása érdekes képet mutat, 2004 és 2006 között közel 27%-kal nőtt a lakosság hulladéktermelés, majd 2007-ben hirtelen 39%-os csökkenést tapasztalhattunk. Figyelembe véve, hogy a jelzett időszakban folyamatosan nőtt a hulladékszállításba bekapcsolt ingatlanok száma, a csökkenés hátterében a közüzemi számlák – s ezen belül is a hulladékszállítási díjak – drasztikus növekedése húzódhat meg.

Kecskemét lakossági hulladékszállításának néhány jellemző adata

Megnevezés	2004	2005	2006	2007
Elszállított lakossági kommunális hulladék mennyisége, t/év	19 241,28	21 605,43	24 421,21	17 590,72
Szemétszállításba bevont kertes ingatlanok száma, db	17 388	17 769	19 039	19 146
Szemétszállításba bevont társasházi lakások száma, db	20 790	21 144	20 278	20 638
Szemétszállításba bevont összes ingatlan száma, db	38 178	38 913	39 317	39 784
Szemétygyűjtésbe bevont ingatlanok aránya, %	84,71	85,46	85,71	86,30

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás és KSH

A város egészét tekintve a **szétszállításba bevont lakások** száma és aránya az elmúlt években folyamatos növekedést mutatott, így 2007 végéig közel 40.000 lakás került be a rendszeres és szervezett szemétszállításba, mely a teljes lakásállomány 86,3%-át jelenti. A városon belül az ellátottság azonban nagy területi aránytalanságokat mutat. Míg Kecskemét belsőbb városrészeiben 100%-os lefedettséggel találkozunk, addig Szent István városban és Máriahegyen kb. 60%-os, Felsőszéktón és Úrihegyen kb. 70%-os ez az arány.

A városban keletkező **kommunális szilárd hulladék elhelyezése** a Kisfáiban található – a jogszabályoknak és műszaki elvárásoknak mindenben megfelelő – Regionális Szilárd Hulladéklerakó telepen történik. A telep 2002 óta üzemel, ahova évente 42-45 ezer tonna – veszélyes hulladéknak nem minősülő – települési szilárd hulladék érkezik (mely magában foglalja a lakossági és az ipari hulladékokat is). A hulladéklerakó Kecskemét szükségletein kívül kielégíti Ágasegyháza, Ballószög, Gátér, Helvécia, Jakabszállás, Ladánybene, Lajosmizse, Kerekegyháza, Kunbaracs, Kunszállás, Nyárlőrinc és Szentkirály jelentkező igényeit is. Ezekről a településekről származó hulladék mennyisége meghaladja a 17 ezer tonnát. A Regionális Szilárd Hulladéklerakó telep kapacitás növelése három ütemben folyamatosan zajlik. Az első ütemben kialakítottak egy 52.000 m²-es 375.320 m³ kapacitású tárolót, melynek feltöltöttsége jelenleg 95%-os. A tároló második üteme 2007 folyamán került átadásra, s a harmadik ütem munkálatai jelenleg is zajlanak, melynek eredményeként egy 1.251.035 m³ befogadó kapacitású hulladéklerakó jön létre, mely mintegy 15-20 évig képes kiszolgálni a város és környezetének hulladéklerakási szükségleteit.

A **szelektív hulladékgyűjtés** a város területén 2004 folyamán indult meg, ekkor a Városgazdasági Kft. az általa kihelyezett szelektív gyűjtő edényzetekben papír, műanyag, üveg szelektív gyűjtését kezdte el. A szelektív hulladékgyűjtőkben elhelyezett hulladékok mennyisége jól tükrözi a lakossági igények jelentkezését.

Szelektív hulladékgyűjtés Kecskeméten

Szelektíven gyűjtött fém- hulladék kg/év	2004	2005
Vas-fém reszelék	734560	566652
Vas, acél	10933350	7007148
alumínium	27632	92510
Kiselejtezett elektromos és elektronikai berendezés	6244	8833
A településen szelektíven gyűjtött csomagolási hulladék kg/év összesen:	2004	2005
papír	4826447	3035588
üveg	18180	84559
műanyag	87180	75371

Forrás: Városgazdasági Kft. és Dél-Magyarországi MÉH Zrt. Kecskeméti telephelye

Kecskemét a társadalmi elvárásokat és a szigorodó jogszabályi előírásokat kielégítve 2007-ben egy **új regionális hulladékkezelő központot** adott át, amely egy szelektív hulladékválogató-műből és két hulladékudvarból (Halasi út, Miklóstelepi út), továbbá 49 darab szelektív hulladékgyűjtő szigetből áll. A gyűjtőszigetek a város minden pontján megtalálhatók, ahol összesen 245 konténer segíti hulladékok válogatott gyűjtését.

Kecskemét szelektív hulladékgyűjtő szigeteinek elhelyezkedése

Városrész	Gyűjtőszigetek száma db.	Városrész	Gyűjtőszigetek száma db.
Belváros	7	Katonatelep	1
Petőfiváros	2	Muszáj	1
Homokbánya	1	Rendőrfalu	1
Hetényegyháza	3	Árpádváros	6
Mária város	1	Szelei falu	1
Széchenyi város	8	Alsószéktó	1
Máriahegy	1	Kadafalva	1
Méntelek	1	Borbás	1
Vacsi köz	4	Kisfái	2
Hunyadi város	4	Felsőszéktó	1
Műkert város	2	Szélesköz*	1

Forrás: Városgazdasági Kft

Kecskeméten 1997 óta működik **veszélyes hulladékok** tárolására alkalmas telephely, mely a Design Kft. tulajdonában van. Az ipari utcában található 2 ha-on elhelyezkedő telephelyen egyidejűleg 500 tonna veszélyes hulladék tárolható. Az 1998-ban az önkormányzattal kötött megállapodás alapján a kecskeméti lakosok a veszélyes hulladékokat térítésmentesen adhatják le a kijelölt gyűjtőudvarokban.

A **szennyvízkezelés** mennyiségi és minőségi kérdései megoldottak Kecskeméten. A város területén összegyűjtött szennyvíz tisztítását a Bácsvíz Zrt. a Mindszenti krt.-i Szennyvíztisztító Telepén végzi. A telepre érkező szennyvíz előkezelése, mechanikai és biológiai tisztítása történik itt. A fogadó Kecskemétről 200m³/nap és kistérségének településeiről – Helvécia, Ballószög, Jakabszállás, Nyárlőrinc, Szentkirály, Városföld, Lajosmizse – ugyancsak 200m³/nap beszállított folyékony települési hulladék fogadására alkalmas. A települési folyékony hulladék fogadó kapacitása 140.000 t/év. A mennyiségileg mért és minőségi ellenőrzött szennyvíz a szennyvíztelepen, a csatornahálózatról beérkező szennyvízhez adagolva tisztítják az elő-, mechanikai- és biológiai szennyvíztisztító rendszerben. Kecskeméten az elmúlt évek stagnálása után a közcsatornán elvezetett biológiailag is tisztított szennyvíz mennyisége – az új bekötéseknek is köszönhetően – növekvő tendenciát mutat, s lassan eléri a kilencvenes évek közepének értékeit, amikor még nagy ipari kibocsátók adták a szennyvíz jelentős részét. Öröndetes tény, hogy nem csak a

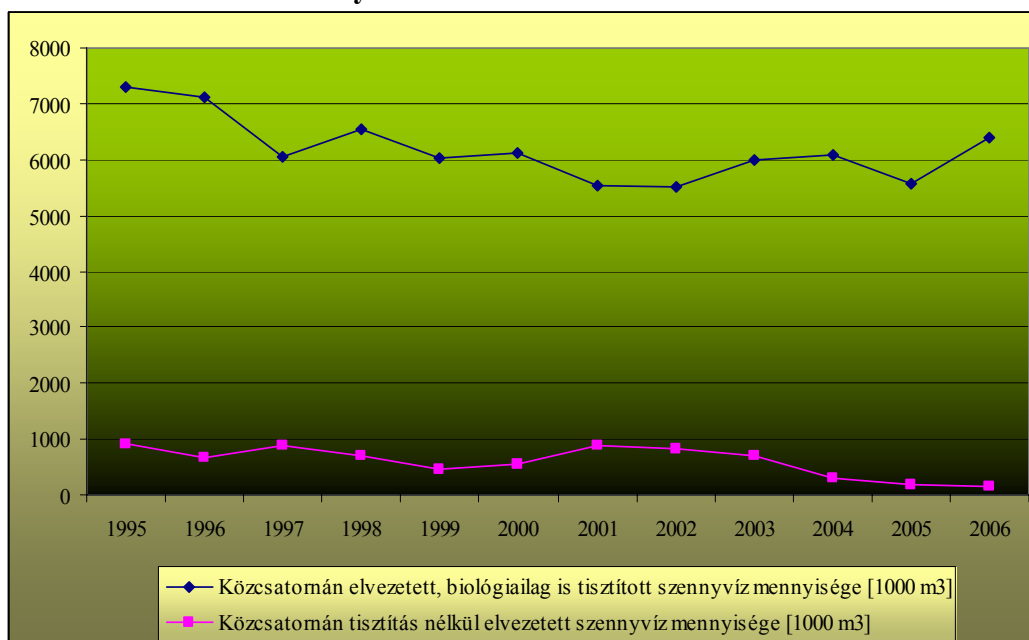

kezelt szennyvizek mennyisége és minősége javult, de az elmúlt egy évtizedben a közsatornán tisztítatlanul elvezetett szennyvíz mennyiségét 900 ezer m³-ről sikerült visszaszorítani 137 ezer m³-re, ezzel is elősegítve a vízminőség védelmét a Homokhátság térségében.

A szennyvíztisztító rendszer kapacitásának kihasználtsága 2004-ben 36%-os, míg 2006-ban 38%-os volt. Ez a kihasználtság a 2006-ban és 2007-ben bekövetkezett térségi csatornaépítési ISPA program eredményeképpen jelentősen növekedett. A tisztítás során keletkezett szennyvíziszap több módon is hasznosul, egy részéből biogázt fejlesztenek, másik részét pedig komposztálás után (szerződéseken szabályozott módon) a mezőgazdaság használja fel.

A szennyvízkezelés mutatói Kecskeméten

Forrás: KSH TSTAR és TEIR 2006.

Kecskemét város és agglomerációja ISPA csatornázási és szennyvízkezelési projektjének megvalósítása lassan a végéhez közeledik. A kivitelező egyidejűleg több helyszínen – Kecskeméten, Kerekegyházán, Ballószögben és Helvécian – már az utómunkálatokat végzi, s a város segítségével ösztönzi a vezetékhálózatra történő lakossági rácsatlakozást.

A projekt által érintett háztartások száma (db):

-Kecskemét:	6800
-Kerekegyháza:	2250
-Ballószög:	759
-Helvécia:	875
Összesen:	10684

A kecskeméti szennyvíztisztító telep szabad kapacitása lehetővé tette, hogy az agglomeráció településein összegyűjtött szennyvizet a kecskeméti szennyvíztisztító telep fogadja és kezelje. Jellemzően azok a települések csatlakoztak, amelyekről a települési folyékony hulladék (TFH) beszállítása is a kecskeméti térségi TFH fogadóba történik.

A beruházás megvalósulását követően a szennyvíz csatornázottsági arány az eddigi 56%-ról 90%-osra növekszik, mely maga után vonja a közműolló záródását, valamint a csatornázással egyidejűleg a Kecskeméten és környezetében keletkező a TFH mennyiségének jelentős csökkenését.

A **környezeti ártalmak** a település lakosságának egészségi állapotát jelentősen befolyásolják. A környezeti ártalmak megelőzése és a környezeti tényezők kedvezőtlen hatásának kiküszöbölése a lakosság egészségi állapotának javítását célzó, átgondolt intézkedéseket igényel. Éppen ezért Kecskemét jelentős erőfeszítéseket tesz a városban még fellelhető illegális hulladéklerakók felszámolására, a hulladék mennyiségének csökkentésére, tárolásának, kezelésének és újrahasznosításának korszerűsítésére, a környezeti ártalmak csökkentésére (levegő-, talajvíz- és zajszennyezés), melyet komplex környezet-egészségügyi programok elindításának keretében kíván megvalósítani.

2.4.5.2. Energiagazdálkodás

Kecskemét energiaellátása jelenleg a **villamos energiára és a földgázra**, továbbá a földgázüzemű hőközpontokkal történő **távhőszolgáltatásra** épül. Ebben csak lassú átalakulás várható az elkövetkező 7 évben, melynek legnagyobb hajtóereje a hagyományos energiahordozók drágulása, az alternatív energiaforrások előállításához és felhasználásához kötődő (hazai és uniós) támogatások és az EU előírásainak történő megfelelés lehet. *(Az EU tagállamainak 2015-ig el kell érniük, hogy az összes megújuló energiahordozó-forrás részaránya 15%-ot, a bio-üzemanyagok részaránya pedig a 8%-ot közelítse).*

Kecskemét a napból, a kommunális hulladékból, a mezőgazdasági melléktermékek hasznosításából, az energetikai célú ültetvényekből, kisebb részt pedig a földhőből (geotermikus energia) és a szél hasznosításából tud megújuló energiához hozzájutni. Ezek jelentős (alaperőművi) léptékű előállítása azonban nem várható az elkövetkező években. A megújuló energiaforrások a város nagyfelhasználóinak (pl. főiskola, távhőszolgáltató, ipari létesítmények) energia-mérlegében azonban egyre jelentősebb szerepet tölthetnek be a jövőben.

A bioüzemanyagok előállításához **szükséges nyersanyagok** (pl. fa, kukorica, gyümölcs) is rendelkezésre állnak Kecskemét közvetlen környezetében, azonban az előállítás környezetbarát jellege, energiamérlege, társadalmi hasznossága, ökológiai következményei szakmailag ma még nem tisztázottak. A hasznosítás lehetőségeit azonban több szervezet is vizsgálja.

Kecskemét lakásállományának fűtési típusai

Megnevezés	2000	2003	2004	2005	2006
Lakásállomány az év végén	43 443	44 657	45 071	45 536	45 872
Gázzal fűtött lakások, db	24 924	27 486	28 325	29 016	29 618
Távfűtésbe bekapcsolt lakások	na.	na.	11 150	11 211	11 183
Egyéb vegyes tüzelést alkalmazó lakások száma	na.	na.	5596	5309	na.

Forrás: TEIR és KMJV Települési Környezetvédelmi Programja (2006) (na.: nincs adat)

Villamosenergia

A város **villamos energia ellátását** a 120 kV-os alaphálózat biztosítja. A déli alállomás és a Szultán utcai 120/20/10 kV-os, továbbá a Helvéciai út melletti 120/20kV-os alállomások a város és a külső területeit biztonságosan ellátják.

Kecskemét biztonságos energiaellátása érdekében kiemelt feladat a közép feszültségű hálózat fejlesztése és a kisfeszültségű hálózat rekonstrukciója. Mindkét elektromos hálózat esetében a földkábel hálózat kialakítása lenne kívánatosabb, figyelembe véve az üzembiztonsági és városképi szempontokat is.

Célként fogalmazódik meg a városban a **közvilágítás** bővítése és korszerűsítése, melynek során minden városrészben a környezetbarát és energiatakarékos megoldások kiépítését támogatja a helyi önkormányzat, hasonlóan a városközpontban kiépített disz- és közvilágítási rendszerhez.

Magyarországon 2013-ra a **zöld-áram** részarányát az országos energiafelhasználásban 14%-ra kívánják növelni. A részarány növelésében Kecskemét lehetőségei korlátozottak, elsősorban a mezőgazdaságban és a lakosságnál keletkező hulladékok, valamint az energetikai célú növények (pl. energiafűz, energiafű) hasznosítása kínálhat lehetőségeket – egyedi rendszerek kiépítése kapcsán – kisebb közösségek, illetve ipari felhasználók számára.

Gázellátás

A háztartási gázfogyasztók száma 2000 és 2006 között 13,5%-kal, míg a szolgáltatott vezetékes gáz mennyisége több mint 10%-kal bővült. A város belterületén a földgázellátás csaknem teljeskörű, a teljes lakásállomány 87%-ban elérhető a vezetékes gáz. Az igényeket 2

db 20.000 m³/nap kapacitású gázátadó állomásról (Békéscsabai és a Halasi út mellett) biztosítja a szolgáltató. A gázellátás területén a legfontosabb feladat a lakossági igények minél magasabb szintű kielégítése és az üzembiztonság további növelése. Ezeket a célokat a meglévő földgázellátó rendszer rekonstrukciójával, a régi, korrózió miatt elhasználódott vezetékek cseréjével lehetne biztosítani, melynek érdekében az önkormányzatnak hosszútávú megállapodásokra kellene törekednie a helyi gázszolgáltatóval.

Távhőellátás

A város **távhőszolgáltató rendszere** fűtőművekből (Széchenyi városi, Szultán utcai), primer hőközpontokból, valamint a távvezetékekből áll.

Kecskeméten a távhőszolgáltatás 1966-ban indult meg. A távhővezetékek kezdetben – az Árpádvárosban – 880 lakás fűtését és használati melegvízellátását biztosították. Az időközben bekövetkezett fejlesztéseknek köszönhetően a nagyobb részt önkormányzati tulajdonú távhőszolgáltató jelenleg 11.122 lakossági – a város lakásállományának 26 %-ban – és 438 közületi fogyasztónál biztosít távhőszolgáltatást, továbbá 10.125 lakásban és egyéb fogyasztónál biztosít használati melegvizet. A lakótelepi lakások jelentős része hőmennyiség- és melegvízmérővel felszerelt.

A városi távhőszolgáltató tevékenysége 2000-től villamosenergia termeléssel és -elosztással bővült. A stratégiai jelentőségű beruházás, gázmotor blokkok telepítése kapcsolt energiatermelés céljából négy év alatt valósult meg. A kiserőmű 2004-től Kecskemét város villamos energia igényének közel 20%-át biztosítja. Az Árpádvárosi fűtőműben lévő berendezés 1,5 MW villamos és 1,6 MW hőteljesítményű, míg a Széchenyivárosi fűtőműben üzemelő három gázmotor összes villamos teljesítménye 4,7 MW, összes hőteljesítménye 5 MW.

A korszerűsítés után a városi fűtőmű a leggazdaságosabb kapcsolt villamos-, fűtőerőműként üzemel, földgáz felhasználásával elektromos áramot és hőt termel.

A város távhőrendszerének néhány jellemző mutatója:

- a primer elosztó hálózat nyomvonala megközelítőleg 14 km,
- a szekunder elosztó hálózat nyomvonala megközelíti a 15 km-t,
- a rendszerben 94 db hőközpont található,
- ezen felül 301 db hőfogadó állomással is rendelkezik.

Energiagazdálkodás nagy kihívása a **megújuló energiák** (nap-, szélenergia, biogáz, biomassza, biodízel, bioetanol és geotermikus energia) felhasználási arányának növelése és a hatékonyabb lakossági és közületi energiafelhasználás, amely az energiatakarékos fűtőberendezések használatának elterjedésével növelhető.

2.4.6. Közösségi tájékoztatás, média és infokommunikáció

A közszolgáltatások egy sajátos szegmensét képezi a **közösségi tájékoztatás**, mely nagy hagyományokkal rendelkezik Kecskeméten. A közösségi tájékoztatás módja és csatornái az elmúlt évszázad során – az általános társadalmi és technikai fejlődés hatására – jelentős változáson mentek keresztül. A rendszerváltozás és a demokratikus normák magyarországi terjedésével a közösségi tájékoztatás szerepe jelentősen felértékelődött. Kecskemét 1999-ben elfogadott gazdasági programja külön foglalkozott a lakosság és az önkormányzat közötti kommunikáció fejlesztésével és szorgalmazta a kölcsönös információáramlás javítását a helyi polgárok, az intézmények és az önkormányzat, illetve a város és a világ között.

A város teljes körű tömegkommunikációs bázissal rendelkezik. Az **írott sajtó** legjelentősebb reprezentánsa a Petőfi Népe, mely több mint ötven éve jelenik meg napi rendszerességgel. A helyi közéleti újságok közül – a jelentős olvasótáborral rendelkező – Kecskeméti Lapok (hetilap) emelhető még ki. Sajnos a város közéleti folyóirata a Kecskeméti Magazin 2007. folyamán megszűnt. Az önkormányzati döntésekről, a tervezett fejlesztésekről és az önkormányzattal összefüggő információkról a negyedévente megjelenő Városházi Hírekből tájékozódhat a helyi lakosság. A kecskeméti sajtóorgánumok piacát színesítik a közérdekű helyi kereskedelmi lapok is, mint a Kecskeméti Extra, a Kecskeméti Szuperinfo és a Kecskeméti Est.

A városban két **helyi kereskedelmi rádió** rendelkezik a Nemzeti Hírközlési Hatóság (URH-FM) műsorszórási engedélyével, a Gong Rádió a 96,5 Mhz-en, míg a Klubrádió Kecskemét a 97,7 MHz-en sugároz saját készítésű műsorokat.

A helyi lakosság tájékozódásának legfontosabb információ forrása a városi közügyekben – egy önkormányzati lakossági felmérés szerint – a **Kecskeméti Városi Televízió**, mely naponta jelentkező hírműsorával és több közéleti és kulturális magazinműsorával (Hivatalból, Háttér, Közélet, Hírös Múzsza, Fórum, stb.) szolgálja a város lakosainak széleskörű tájékoztatását.

A kecskeméti városi tartalomszolgáltatás csatornái közül említést érdemelnek az **Interneten elérhető hírportálok** (pl. HírösIndex, Kecskemét Online, BAON), valamint a

város honlapja (www.kecskemét.hu), mely az egyik leglátogatottabb helyi honlap. A fenti tartalomszolgáltatók mellett, említést érdemelnek még a hagyományos média szervezetek (Kecskeméti TV, Petőfi Népe, Kecskeméti Lapok) internetes oldalai és a városi intézmények honlapjai (Kecskemét Megyei Jogú Város, Erdei Ferenc Kulturális és Konferencia Központ, Katona József Megyei Könyvtár, stb.), melyek számos helyi információt és tartalmat jelenítenek meg.

Az internetes hálózat jelentősége messze túlmutat egy manapság divatos hírközlési rendszeren, hiszen a technológia – a hagyományos, egyirányú információközlő csatornákhöz képest – kétirányú adatforgalmat tesz lehetővé. Ez a technikai megoldás számos alkalmazás és szolgáltatás (széleskörű információgyűjtés, e-ügyintézés, internetes levelezés és fórumok, elektronikus vásárlás, távmunka) meghonosodását tette lehetővé a kecskeméti lakosság körében (2007-ben több mint 16.000 internet előfizető volt Kecskeméten). Az internetes hálózatok elérése a városban majdnem teljes körű. A hagyományos távközlési társaságokon (pl. Magyar Telecom Csoport, Invitel) kívül a mobil (T-Mobil, Pannon, Vodafone), a kábeltelevíziós társaságok (Fibernet, PR-Telecom, UPC) és maga a város is épített szélessávú internetes hálózatot (Hírös-Net Kft.). A városi fejlesztéseknek köszönhetően ma már a kevésbé fejlett településrészekben, így Hetényegyházán, Kadafalván, Ménteleken és Katonatelepen mintegy 90%-os (kb. 3000 háztartás) lefedettségű szélessávú hálózat jött létre.

Kecskemét a jövőben tovább szeretné építeni saját hálózatát, hogy lakossága és vállalkozásai számára elérhető áron tudja biztosítani a szélessávú elérhetőséget, s az azokon alapuló szolgáltatásokat.

2.4.7. Elektronikus ügyintézés

Kecskemét Megyei Jogú Város a közigazgatáson belül önkormányzati-igazgatási, hatósági és rendészeti feladatokat is ellát. A város elsődleges célja, hogy szakszerűen és gyorsan intézze a helyi érdekű közügyeket. Ennek érdekében Kecskemét olyan **integrált elektronikus önkormányzati rendszert** hozott létre, amely szabványos, egységes, átlátható és költség-hatékony elektronikus ügyintézési felületet biztosít a magánszemélyek és KKV-k számára, amely éjjel-nappal a kecskeméti polgárok rendelkezésére áll. Az Uniós és hazai forrásokból kialakított rendszer segítségével az alábbi célokat kívánja az önkormányzat elérni:

- általános, hivatali nyitva tartástól független elektronikus (internetes, későbbiekben akár mobil eszközökön keresztül bonyolított) ügyintézés megvalósítása;
- „szolgáltató önkormányzat” kialakítása annak érdekében, hogy az ügyintézés során az ügyfél megfelelő mennyiségű és minőségű információhoz jusson;
- a belső folyamatok átláthatóságának biztosítása;
- jelentős időmegtakarítás a papír alapú ügyintézésről az elektronikusra történő áttéréssel;
- jelentős költségcsökkentés a papír alapú ügyintézés lehetőség szerinti kiváltásával;
- a felelőségek egyértelmű kijelölése, követése az ügyintézési folyamatok során;
- párhuzamos irattárak, adatbázisok felszámolása és konszolidációja;
- egyszerűbb megfelelés az adatvédelmi szabályoknak;
- közös, egységes archiválási rend kialakítása;
- a beszerzési, fejlesztési és egyéb (nem informatikai) üzemeltetési költségek („papírmentes közigazgatás”) jelentősen csökkentése, melyek nem kis részben kihatnak a környezetvédelmi célok elérésére is;
- az IT infrastruktúrával kapcsolatos kiadások közép- és hosszútávú tervezhetőségének biztosítása.

A szolgáltatások háttérét az önkormányzati **back-office és front-office alkalmazások** szolgáltatják.

a) Intranet portál

A belső (hivatali) portál Kecskemét MJV Önkormányzata és Polgármesteri Hivatala belső folyamatainak, feladatainak a keretrendszere. Itt történik – egy helyen – a felhasználók azonosítása és jogosultság rendszer kezelése, a

tevékenységüket segítő részfeladatok ellátása (szakalkalmazások elérése, belső információk közzététele, levelezés, naptár, csapatmunka koordinálása stb)

b) Ügyintézési portál

A külső (publikus) portál célja, hogy hatékony közigazgatási ügyintézési és információszolgáltatási környezetet biztosítson a felhasználók (állampolgárok, kis- és középvállalkozások, civil szervezetek stb.) számára. A www.ekecskemet.hu címen elérhető ügyintézési portál a www.kecskemet.hu portál mellett, attól elkülönült funkcionalitással működik.

A front-office szolgáltatások elérését az önkormányzat az Ügyfélkapu azonosítási szolgáltatásaira építő internetes portálon keresztül biztosítja. Az **Okmányirodában** már régóta lehetőség van egyes ügyek elektronikus indítására a www.magyarország.hu weboldalon keresztül (3. elektronikus szolgáltatási szint), ez egészült ki önkormányzati rendelet alapján 2007. december 15-től az alábbi elektronikusan intézhető szolgáltatásokkal:

1. Bejelentkezés, adatmódosítás helyi adók hatálya alá tartozó társas vállalkozások részére
2. Bejelentkezés, adatmódosítás helyi adók hatálya alá tartozó egyéni vállalkozók részére
3. Városnév használati kérelem
4. Címer/zászló használati kérelem
5. Közterület-használati engedély kérelem
6. Kérelem fakivágás engedélyezéséhez
7. Kérelem a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeihez
8. Állandó méhészet évente történő bejelentése
9. Vándorméhészet bejelentő lap
10. Vándorméhészet kijelentő lap
11. Ebtartás be- kijelentése
12. Gazdálkodók bejelentése permetezésről
13. Bejelentés műsoros előadás, zene, szórakoztató játék folytatásáról, szórakoztató játékautomata, pénznyerő automata működéséről
14. Bejelentés az üzlethelyiség tulajdonosa nevének, címének, az üzlet használati jogcímének, az üzlet nyitvatartási idejének megváltozásáról
15. Kérelem működési engedély hitelesített másolatának kiadására
16. Működési engedély másodlat kiadása iránti kérelem

17. Bejelentés működési engedély adataiban bekövetkezett változásról
18. Működési engedély visszaadása
19. Bejelentés telepengedély adataiban bekövetkezett változásról
20. Bejelentés telepengedély-köteles tevékenység megszüntetéséről
21. Kérelem magánszállásadói nyilvántartásba vétel iránt, magánszálláshelyek idegenforgalmi célú hasznosítása érdekében
22. Kérelem a magánszállásadók hatósági nyilvántartásból való törlése iránt
23. Szerencsejáték tevékenységből fakadó előzetes hozzájárulás kezdeményezése
24. Kérelem születési anyakönyvi kivonat kiadására
25. Kérelem házassági anyakönyvi kivonat kiadására
26. Kérelem halotti anyakönyvi kivonat kiadására
27. Szabálysértési előletről igazolás szerencsejáték szervezéséhez

2.4.8. Városüzemeltetés, városgazdálkodás

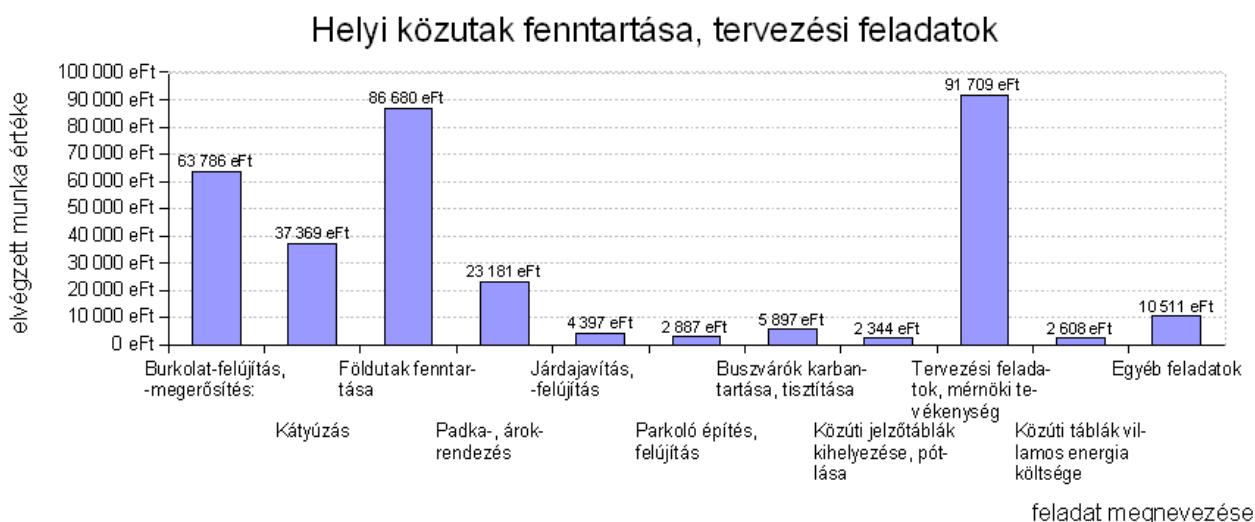
Kecskemét a **városgazdálkodás** keretében ellátja és szervezi a városüzemeltetéssel, közlekedéssel, a kommunális, vízügyi, energiaügyi, útkezelői és zöldfelület-gazdálkodási tevékenységekkel kapcsolatos önkormányzati feladatokat.

2.4.8.1. Helyi közutak fenntartása

A város a **helyi közúthálózat fenntartásához** kapcsolódó feladatait külső vállalkozóval kötött szerződés keretében teljesíti, amely magában foglalja a burkolt utakon jelentkező úthibák megszüntetését, egyes esetekben az útburkolatok teljes körű felújítását, megerősítését, a földutak profilozását, szükséges és indokolt esetben stabilizálását, a járdaburkolatok felújítását, a közúti jelzőtáblák kihelyezését és pótlását, a közúti burkolati jelek felfestését, az autóbuszvárók karbantartását, továbbá az autóbuszvárók reklámfelületeinek megvilágításához szükséges elektromos energia biztosítását.

Kecskeméten 2007. év folyamán 6.770 m² **útfelület javítása** történt meg. Elkészült a Körtefa utca egy szakaszának szilárd burkolat építése, a Rigó, a Katona József, a László Károly és a Pusztaszer utca burkolatfelújítása, valamint az Attila és a Kerkápoly utca burkolat-megerősítése. Az egyéb feladatok között felújításra került a Katonatelepi, valamint a Repülőtéri kerékpárúton lévő fahíd.

Forrás: Kecskemét Polgármesteri Hivatal

2.4.8.2. A helyi közúthálózat fejlesztése

A város térbeli növekedése az alacsony beépítésű, központtól távol eső területek irányába évtizedek óta tart. Az expanziós folyamat kiterjedt a város határain túlra is. Az agglomerálódó területekről a **város elérhetősége** szinte kizárólagosan egyéni közúti közlekedéssel biztosítható. A lakó- és munkahelyek, valamint a naponta igénybevett – s jellemzően a belvárosban található – szolgáltatások térbeli elkülönülése, a dinamikus növekvő egyéni autóhasználat, valamint a szomszédos településekről történő napi ingázás következtében a város úthálózata túltelítődött.

A városban jelenleg is folyó (Közlekedéstudományi Intézet által végzett) közlekedési vizsgálatok rámutattak arra, hogy a város több területén (Izsáki út, Ceglédi út, Kiskörút {Csányi – Koháry krt.} és a Nagykörút {Bethlen és Kuruc körút} egyes szakaszain) a közutak kapacitástartalékaik határán vannak. Több városi közlekedési csomópont (Dózsa György út és Botond utca találkozása, Szent Gellért utca és az Olt utca kereszteződése, Március 15-e utca és Irinyi utca kereszteződése, Vízműutca és III. Béla körút találkozása, Mátyás király körút és Ceglédi útra történő csatlakozása, Mindszenti körút és 5-ös út kereszteződése, stb.) balesetveszélyessé vált a felduzzadt városi forgalom következtében. A jelenleg prognosztizálható évi 5-6%-os forgalomművekedés és a városban tervezett nagyberuházások miatt a jelenlegi közúthálózat átgondolt bővítésére és átszervezésére van szükség.

Az eddig elvégzett városfejlesztési és közlekedési vizsgálatok eredményei is egyértelműen rámutattak arra, hogy a város közlekedését csak komplexen szabad kezelni, mert minden egyes beavatkozás a környezetre is hatással bír és a teljes közúti hálózaton

forgalmi változást okozhat. Éppen ezért a város közlekedésének fenntarthatósága érdekében a város egészére vonatkozóan fel nem adható (kötelező érvényű) **célkitűzéseket** fogalmazott meg:

- A város központjának, műemlékeinek védelme, a városmag kiterjesztése.
- Az élhetőbb, egészségesebb városi környezet védelme, kiemelten kezelve a lakó és pihenő környezeteket.
- A gyalogos területek növelése és a gyalogos-kerékpáros közlekedés előnyben részesítése a városmagban.
- A belvárosi magon keresztül szabályozottan, de *csillapítottan átvezetni* a forgalmat. Egyenrangú elbírálást kapjanak a védtelen közlekedők (gyalogosok, kerékpárosok) és a gépjárművek.
- A Kiskörút minimális tranzitforgalmat vezessen le (a tranzitforgalom „kiszorítása”), helyette a Nagykörút, a „harmadik körút”(Károly Róbert körút) és a külső (tervezett) körút, illetve az elkerülő utak (44. sz. főút délen, valamint a tervezett 445 sz. főút északon) vigyék a tranzitforgalmat.
- Színvonalas közösségi közlekedési hálózat kialakítása, amely valódi alternatívája az egyéni közlekedésnek. A helyi városi közösségi közlekedés színvonalának emelése, alternatíváinak (trolli, vagy villamos közlekedés kialakítása) vizsgálata.
- A távolsági, átmenő forgalom autóbuszainak Belvárosból való kihelyezése.
- A főúthálózati kedvezőtlen „hurkok”, kerülők, ún. menekülő útvonalak felszámolása, a főúthálózat vonzóvá tétele.
- A Nagykörút nyomvonalát tekintve a Bethlen és Kuruc körút 2x2 sávós kiépítésének megvalósítása.
- Harmóniát, egységet kell teremteni az egész város területén a forgalomáramlásban.
- Integrált forgalomirányítási rendszer bevezetésével a városi közúthálózat forgalmának biztonságos és környezetkímélő levezetése.
- Vonzó, összefüggő kerékpárút-hálózat kiépítése elsősorban nem a főforgalmi utakkal párhuzamosan, illetve kellő oldaltávolságban a főforgalmi utaktól.
- A lakóövezetekben az átmenő és menekülő forgalom mérséklése, korlátozása.
- A településtervezés irányainak és a közúti fejlesztési tervek, a közúti forgalom nagyságának folyamatos összhangjának megteremtése.
- A beruházások, forgalomvonzó létesítmények engedélyezése, megvalósítása mindig illeszkedjen a városi közúthálózat jelenlegi és távlati forgalmához. A város területén

bármilyen forgalomvonzó beruházás tervezése során átfogó, komplex vizsgálattal kell a hatásterületeket feltárni és a problémák kezelésére megoldásokat kidolgozni.

2.4.8.3. Hó és síkosságmentesítési feladatok

Kecskeméten a **hóeltakarítási és síkosságmentesítési** munkákat (2007. január 31 – 2007. április 15-e közötti időszakban) az önkormányzat kezelésében lévő utakon, közterületeken a Mega-Sped Kft. és a LIÁN Kertészeti Szövetkezet alkotta konzorcium, majd 2007. novemberétől a Mega-Sped Kft. egyedül látja el.

2.4.8.4. Tömegközlekedés

Kecskemét területileg nagy kiterjedésű, ugyanakkor alacsony népsűrűségű város, amelynek közlekedését a jellegzetesen a városmag közepéig benyúló sugaras kialakítás, és az egyirányú belső gyűrű határozza meg. A **tömegközlekedés** szervezése szempontjából fontos feladat a városközpont kiszolgálása, mivel ez a kereskedelmi, üzleti, kulturális és közigazgatási élet központja. Ugyanakkor a tömegközlekedés iránt jelentkező legnagyobb igény a város peremén található a „kertvárosias” lakóterületek (pl. Petőfiváros, Alsószéktő, Műkertváros), Kecskemét agglomerációjához tartozó települések (pl. Hetényegyháza, Katonatelepe), valamint a városközpont közelében nagy népességszámú lakótelepek (Széchenyi és Árpádvaros) irányából a legintenzívebb. A város közösségi közlekedésére érzékelhető hatást gyakorol még a település határában megjelent nagy alapterületű kereskedelmi egységek (pl. Tesco, Auchan) és ipari munkahelyek vonzása.

A város tömegközlekedése **buszokra** épül. Az igényeket két buszállomás elégíti ki. A buszvonalak 63%-a (20 db) a **Széchenyi térről** indul sugarasan kifelé 12 főirányba. A Széchenyi tér adta „lehetőség” az oda érkezőknek és onnan indulóknak, illetve az átszállóknak, lehetővé teszi alternatív járatok választását, könnyebb eligazodást a tömegközlekedési hálózatban, és a vonzáskörzetébe eső, kellemesen kialakított sétálóteret belváros számára gyalogosforgalmat generál. A fennmaradó tizenegy buszjárat a **Noszlopy G. parkból** indul (34%), illetve érkezik, ami lehetőséget teremt a városból érkező utasok számára a helyközi járatokra, illetve a vasútra történő átszállásra. Egyedül a C/13-as buszvonal nem érinti egyik állomást sem, ez a járat viszi reggel a Széchenyi városból az utasokat a Déli Ipartelepre, illetve hozza délután őket onnan vissza 1-1 járatral.

A kecskeméti tömegközlekedési hálózat

Forrás: Kunság Volán Zrt.

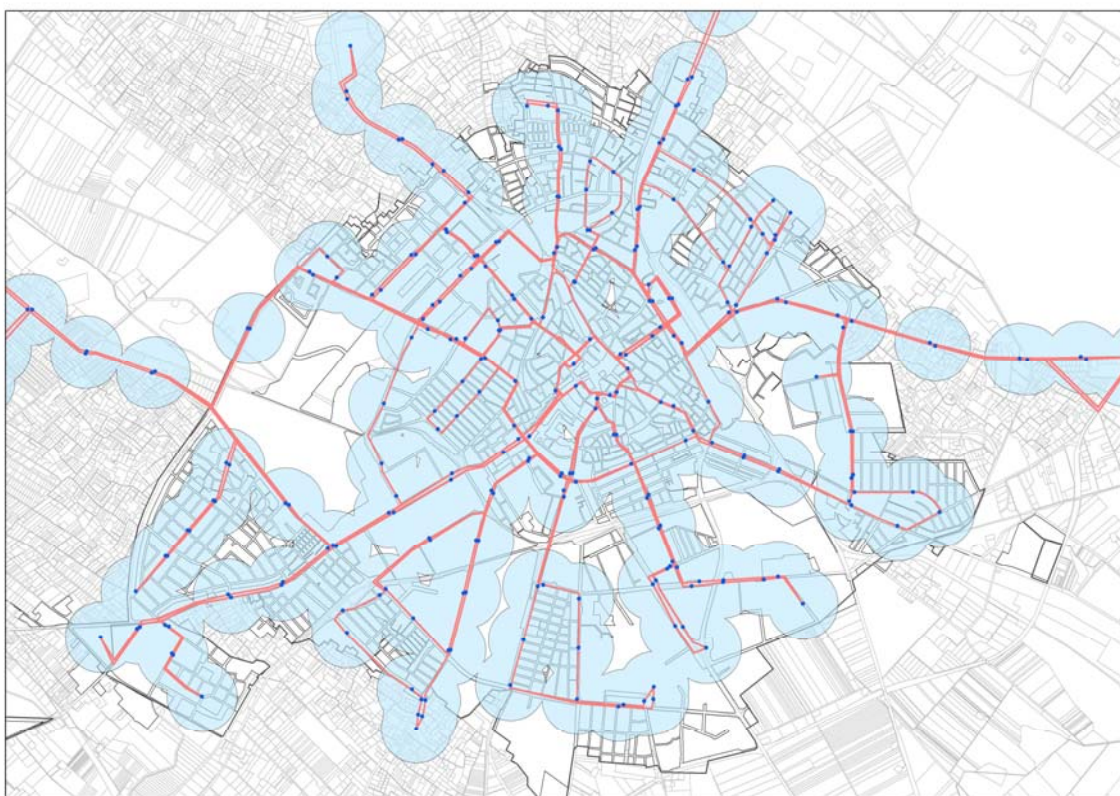
A város tömegközlekedési hálózati rendszerre döntően a **sugaras és átlapolt** vonalvezetés jellemző, amelyek többségükben a város szélén hurokban végződnek. Ez utóbbiakra a területek fajlagosan alacsony utas generáló képessége miatt van szükség. Kecskemét helyi közösségi közlekedési rendszere megfelelő minőségű, a hálózat a város fő utasforgalmi csatornáit jól lefedi, a szolgáltatás minősége jónak mondható. A helyi tömegközlekedést kiszolgáló **járművek állapota** jelenleg még elfogadható szintű, azonban néhány típus (pl. a régi Ikarus típusú autóbuszok) már nem kínál komfortos utazást, így valószínűleg meghatározói a városi tömegközlekedés lakossági megítélésének. További probléma, hogy miután a járműpark rendkívül heterogén, így ez az üzemeltetés és a fenntartás költségeit tovább növeli, a járműfejlesztéseket és korszerűsítéseket megnehezíti az eltérő típusbeli összetétel. A járműrekonstrukció folytatása, annak egységesítése és alternatív üzemanyagok felhasználása a szolgáltató (Kunság Volán Zrt.) számára a versenyképesség megtartásának egyik kulcsa lehet a jövőben.

A város tömegközlekedése jelenleg **32 vonalon** történik, melyeken a menetrend szerinti járatok száma 1.306. A vonalhálózat hossza 419,5 km, az egyes vonalviszonylatok átlagos hossza pedig 12,9 km. A törzshálózaton közlekedő járatok 16,5-18 órát meghaladó üzemidőben közlekednek. Ezek az üzemidő értékek megközelítően azonosak a magyar nagyvárosoknál kialakultakkal.

A helyi tömegközlekedés **járatsűrűsége és üzemideje** azonban több vonal esetében nem alkalmazkodik a felmerülő igényekhez. A követési idők a járatok egy jelentős részénél még napközben is 30-60 perc között van, 18 óra után pedig még rosszabb a helyzet. Nincsenek éjszakai közforgalmú közlekedési lehetőségek, így a helyközi buszállomásra, vagy a vasútállomásra (pl. Budapest vagy Szeged felől) érkező utolsó, illetve hajnalban induló első járatok utasai számára a városon belüli tömegközlekedés lehetőségei sem adóttak, még a sűrűn lakott településrészek irányában sem.

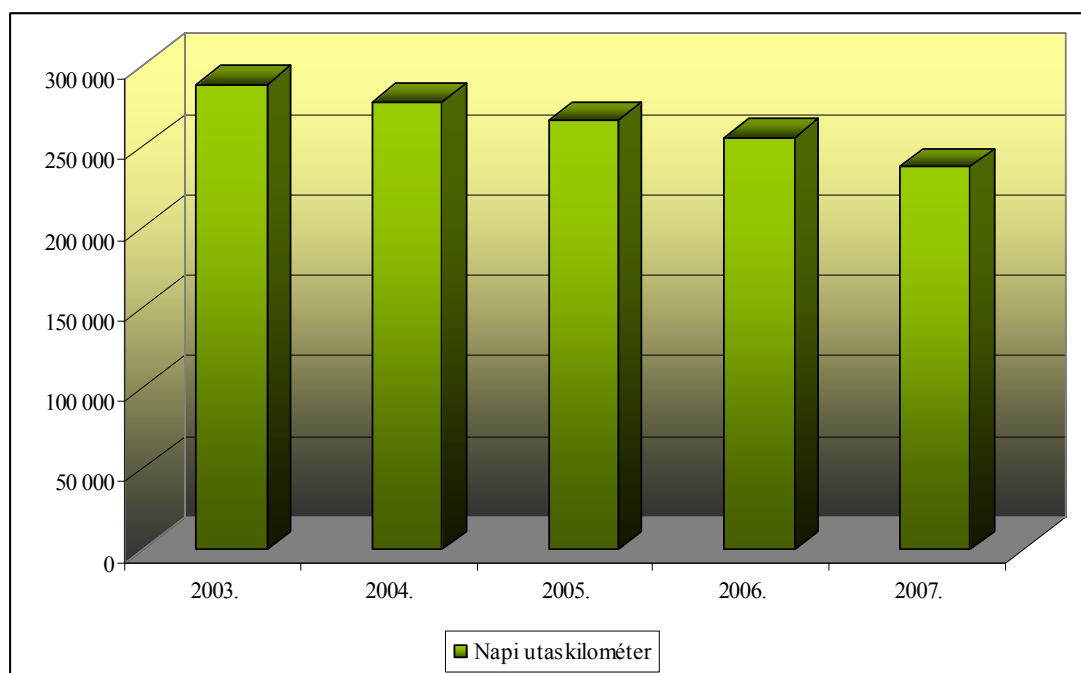
A **buszmegállók** száma és elhelyezkedése a városban megfelelőnek mondható, 300 méteres gyaloglási távolságot megengedve a tömegközlekedési hálózat a város belterületi lakosainak kb. 82 %-a számára elérhető.

Kecskemét helyi tömegközlekedési hálózatának megállóhelyi lefedettsége (300 méter)

Forrás: Kunság Volán Zrt.

A város tömegközlekedésének **működési hatékonyságát** alapvetően rontotta a lakosság elmúlt évtizedben történő intenzív kiköltözése a város alacsony beépítésű peremére, illetve a közeli településekre. A tömegközlekedés versenyképességét az sem javította, hogy a szolgáltató nem tudott (sem árpolitikájával, sem járatintenzitásával, sem utazási kényelem megteremtésével) megfelelően reagálni a lakossági igényekre, így a kiköltözők többsége a saját gépkocsi-használatot preferálta a napi közlekedése során.

Kecskemét tömegközlekedésének utaskilométer változása

A város elmúlt évtizedben tapasztalható terjeszkedésével nem tudott lépést tartani a helyi tömegközlekedés kiépítése, így az alacsony laksűrűségű területek lefedését a helyi szolgáltató – az adott pénzügyi keretek mellett – nem tudta, illetve tudja megfelelő színvonalon biztosítani. Kecskemét agglomerációs övezetében bizonyos területekről a város belső övezeteinek megközelítése szinte kizárólagosan egyéni közúti közlekedéssel biztosítható, így a város külső peremeiről és a környező településekről történő beutazásoknál a tömegközlekedés egyre veszít jelentőségéből. Ez a folyamat a rendszerváltozástól követhető nyomon. A kilencvenes évek elején még negyvenmillió utasa volt évente a kecskeméti helyi járatoknak, most körülbelül 28 millió. A napi utasok száma csak az elmúlt öt év folyamán 18%-kal (66.320 főre) csökkent, s hasonló arányú visszaesés volt tapasztalható a napi utaskilométer (237.426) alakulásában is.

2.4.8.5. Gyepmesteri feladatok

A kecskeméti **gyepmesteri telep** zárt hatósági terület, amely működése során az elhullott állati temetek összegyűjtésén, tárolásán, ártalmatlanításán túl a jegyző jogszabályokban megállapított állat-, közegészségügyi és köztisztasági feladatainak ellátását szolgálja. A gyepmesteri telep állat-egészségügyi felügyeletét a hatósági állatorvos, közegészségügyi felügyeletét pedig az ÁNTSZ látja el. 2006. II. negyedévéől kezdődően a

Mentsvár az Állatokért Alapítvány vette át a tevékenység ellátását, amelyet azóta folyamatosan végez.

A gyepmesteri telep 2008. folyamán új helyre költözik. A Kisfáiban kialakítandó végleges gyepmesteri telep létesítésének előkészítő munkái megtörténtek, a tényleges tevékenység elkezdésére a TRT módosítása után kerülhet sor.

Emellett a Mentsvár az Állatokért Alapítvány Kisfáiban lévő saját telephelyén **kutyamenhelyet** is működtet, ahol gondoskodik a város területéről oda beszállásolt kóbor állatok kulturált elhelyezéséről.

2.4.8.6. Köztisztasági, park- és temető-fenntartási feladatok

A Hírösgazda Városszolgáltató Kft. 2005. augusztus 31-én átalakulással jött létre a Kecskeméti Városgazdasági Kft.-ből történő kiválással. A szétválás célja az volt, hogy a Kecskeméti Városgazdasági Kft. profilja, illetve tevékenységi körei közül különüljön el a hulladékszállítással kapcsolatos tevékenység. A Hírösgazda Városszolgáltató Kft. a hulladékszállítás kivételével átvette a Kecskeméti Városgazdasági Kft. tevékenységi körét és feladatait, többek között a köztisztasági, park- és temetőfenntartási feladatokat is.

A **köztisztasági tevékenység** ellátása során a megbízott cég végzi az úttisztítással, a Főtér takarításával, a város portalanításával, a viharkárok elhárításával, az illegális szemétlerek felszámolásával, a köztéri szemetesek kihelyezésével, ürítésével kapcsolatos teendőket.

A **parkfenntartás** keretében történik az önkormányzat tulajdonában lévő belterületi közterületek folyamatos fűnyírása, gyommentesítése, az indokolt lakossági kérésekre a szükséges fanyesési, fakivágási munkák elvégzése, a virágágyások beültetése, szökőkutak és ivókutak folyamatos és zavartalan működtetése, a játszótéri berendezések karbantartása, növényvédelmi beavatkozások elvégzése.

A **temetőfenntartás** keretében kerül sor az önkormányzati tulajdonban lévő evangélikus temető, a katonasírok, a Szentháromság temető és a Kiskatolikus temető rendszeres gondozására. (A Református temetőt a Református egyházközség gondozza és a temetéseket is ők végzik. Az Izraelita temető az Izraelita Hitközség tulajdonában áll, így karbantartásukról is ők gondoskodnak).

A temető fejlesztésekhez kapcsolódó feladatokat is a Hírösgazda Városszolgáltató Kft. látja el, melynek keretében többek között kegyeleti helyiség kialakítását, állagmegőrző és műszaki feladatokat, útfelújításokat végeztek el 2007 folyamán mintegy 23 millió Ft értékben.

2.4.8.7. Erdőgazdálkodási feladatok

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a tulajdonában lévő **erdőterületek** erdőgazdálkodási feladatainak, munkáinak ellátására 2006. április 12-én határozatlan időre szóló vállalkozási szerződést kötött a Kefag Zrt.-vel.

Az Önkormányzat 2007. évre vonatkozó **erdőgazdálkodási tervét** – mely a 10 évre vonatkozó erdőgazdálkodási üzemterv alapján került összeállításra – a Bács-Kiskun Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Erdészeti Igazgatósága elfogadta, végrehajtását engedélyezte. A terv keretében a társaság 2007 folyamán az alábbi feladatokat végezte el:

- Katonatelepen található 248/A,B,F,G,H erdőrészekben - a lakók kérésére figyelemmel - a nőivarú hazainyár egyedek eltávolítását törzskiválasztó gyérítéssel;
- Katonatelepen található 248 K,L, I, J erdőrészek tisztítását;
- Katonatelepen található 248 C erdőrészlet növedékfokozó gyérítését;
- Csalánosi erdőben található 263 A, B, C, D, E, F erdőrészekben végzendő egészségügyi tisztítását;
- Csalánosi erdőben található 265 A erdőrészlet véghasználatát.

A 2007. évi munkák között sor került valamennyi munkavégzéssel érintett terület esetén a felhalmozott, változó összetételű illegális hulladék összegyűjtésére és elszállítására, és az illegális fakivágások, további falopások megakadályozására árkolással. A hatóság előírásainak eleget téve jelenleg is folyamatban van az erdőterületek illegális gépkocsi forgalmának megakadályozása, valamint az illegális hulladék elhelyezések felszámolása.

Az Önkormányzat a „Milliomodik hektár emlékerdő karbantartási munkáinak finanszírozására” a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium kiírása alapján pályázatot nyújtott be a „jóléti és parkerdők fenntartási munkáihoz igényelhető támogatás elnyerésére”, melyen az Önkormányzat 1.417.000 Ft vissza nem térítendő támogatást nyert. A támogatás segítségével sor került az erdő területén található 42 db hulladékgyűjtő edény, 28 db pad, 6 db régi sportszer és az információs táblák felületkezelésére, grafiti-mentesítésére; 3 új erdei tornaeszköz kihelyezésére; az emlékkő környezetének rendezésére, felújítására. A támogatás segítségével az erdei kocogópálya is megújult és sor került a veszélyes vagy kiszáradt fák kivágására, az elmaradt állománykezelési feladatok elvégzésére és felújításra került vandálok által megrongált verses tábla is.

A 2007. évben az erdőtagokban elvégzett fakitermelések biztosították a szükséges faanyagot a város vezetése által meghirdetett **kedvezményes tűzifa vásárhoz**, mely a megemelkedett energia árak miatt hátrányos helyzetbe kerülő kecskemétiak megsegítését célozta. A befolyt összegek a kedvezményes tűzifa vásár biztosításához szükséges munkák (fakivágás, szállítás, darabolás, mérlegelés, stb.) költségeinek finanszírozására kerültek felhasználásra.

2.4.8.8. Egyéb városüzemeltetési feladatok

A lakossági igények kielégítése érdekében Kecskemét Megyei Jogú Város a település területén 118 db **ejektoros közkút** kialakítását kezdeményezte napjainkig (2007. évben a Széles közön 1 db új ejektoros kutat helyeztek el), ezek kezelője és üzemeltetője a Bácsvíz ZRt. A vízfogyasztás díját azonban az önkormányzat fizeti, melynek éves költsége közelít a 3,5 millió Ft-hoz.

Kecskemét sajátos talajadottságai következtében jelentős mennyiségű por és törmelék mosódik be a csapadékvíz-csatorna hálózatába, mely jelentős dugulásokat okozhat. Ezért fontos feladat a **csapadékvíz-nyelők tisztítása**. A város területén 4.199 db víznyelőrács van, a hozzájuk tartozó bekötővezetékek összes hossza kb. 20 km. 2007-ban ezekből 721 db víznyelőrács és 2.966 m bekötővezeték megtisztítására jutott pénzügyi keret.

A csapadékvíz-nyelő rácsok és az alapvezetékek közötti bekötő csatornák tisztítása, takarítása WOMA típusú csatornatisztító kocsival és IFA szippantóval történik. A csapadékvíz-csatornák és víznyelők tisztítására fordított pénzügyi keret – mind a Bácsvíz ZRt., mind az Önkormányzat részéről – kizárólag gyűjtőutak egy részén lévő csapadékvíz-csatornák és víznyelőrácsok tisztítására elegendő. A kisforgalmú utakon, parkolóknak és egyéb területeken lévő víznyelőrácsok és csapadékvíz-csatornák tisztítására évek óta nem megoldott.

Kecskemét a pollenszennyezés tekintetében az ország egyik legjobban fertőzött települése, köszönhetően elsősorban a kiterjedt külterületi részeinek, melynek rendezése a mai napig nem megoldott. Kiemelt feladat ezért a **külterületi ingatlanok gyommentesítése**. Ezt a tevékenységet vállalkozói szerződés alapján a Lián Kertészeti Kht. 2006 óta végzi Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata tulajdonában lévő külterületi földutak, út menti sávok, beépítetlen területek és véderdők területén. A 2007. évben kézi erővel és mezőgazdasági erőgéppel összesen mintegy 2.225.000 m² nagyságú terület gyommentesítése történt meg.

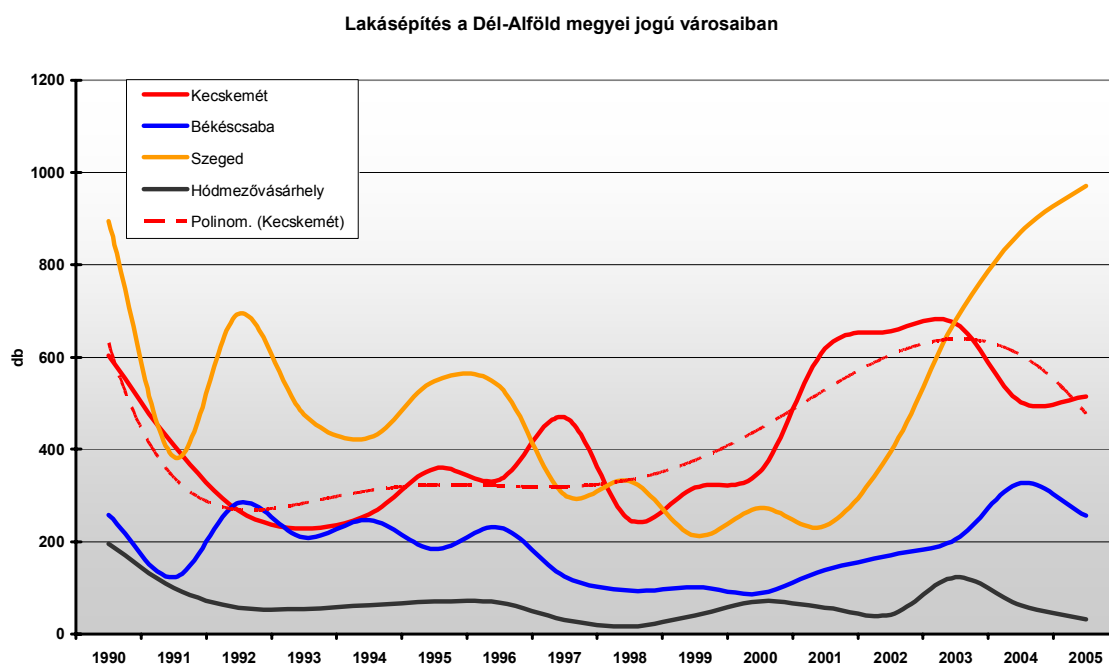
Kecskemét városa **szúnyoggyérítéssel** kapcsolatos feladatokat is ellát. A tevékenységre az önkormányzat 2006-tól kezdődően határozatlan időre kötött szerződést a SZEMP-AIR Kft.-vel, melynek keretében jelenleg földi és légi kémiai, valamint földi és légi biológiai szúnyogirtást – valamint a feladatkör bővülése következtében, szükség esetén – gypjaslepké gyérítést, valamint kullancsirtást is végeznek az Önkormányzat által megbízott független entomológus kontrollja mellett.

2.5. Lakásállomány

2.5.1 Lakásépítések a Dél-Alföldön 1990 után

A Központi Statisztikai Hivatal évenként megjelenő T-STAR adatbázisa alapján a lehetőség kínálkozik, hogy Kecskeméten tapasztalható lakásépítési tevékenységet ne csak önmagában próbáljuk értelmezni, hanem a Dél-Alföld többi hasonló szerepkörű városához viszonyítva tegyünk megállapításokat.

A rendszerváltoztatás után a lakásépítések dinamikáját vizsgálva az alábbi grafikon alapján megállapítható, hogy az meglehetősen tág határok között változott a Dél-Alföldön, mintegy ciklikusan követette a gazdaság fejlődését és ezzel összefüggésben a társadalom pénzügyi helyzetének változásait.

Forrás: KSH T-STAR

Az 1990-es évek elején jelentős visszaesés következett be az építkezések számában mind a négy vizsgált város esetében. Az 1993-2000 közötti időszakot tekintve azonban két csoportra oszthatjuk a városokat. Szeged, Békéscsaba és Hódmezővásárhely esetében az 1991-es mélypont utáni fellendülés lakásépítéseiinek számát egészen 2000-ig nem sikerült felülmúlni. E a városokban 1990 és 2000 között – egyre alacsonyabb lokális csúcsokkal – a trendet tekintve folyamatosan csökkent az építkezések száma. Kecskeméten ezzel szemben az 1990-es évek elején egy hosszabb „lakásépítési” depresszió látható, mely, egészen 1994/95-ig elhúzódott. Ezt követően azonban 1997-ben egy újabb magasabb szintet ért el az építkezések száma, majd az 1998-as visszaesés után 2003-ig folyamatosan emelkedett. Jól jellemzi ezt a fellendülést, hogy a 2001-es évben háromszor annyi lakás épült Kecskeméten, mint a jóval nagyobb lakosságszámú Szegeden. A 2003-at követő időben a fejlődés trendje megfordult és Szegeden megugrott a lakás célú beruházások száma, míg Kecskeméten csökkenni kezdett, mely trend valószínűsíthetően napjainkban is tart.

Kecskemét többi városétól eltérő lakásépítési dinamikájára nehéz pontos magyarázatot adni. Összefoglalóan talán azt mondhatjuk, hogy az 1992-2003 közötti időszakban Kecskemét bírt a legelőnyösebb helyzettel a fenti városok közül. Fontos faktor volt, hogy Kecskemét földrajzi fekvéséből adódóan kevésbé volt érintve a délszláv válság határokon átnyúló hatásaiban, míg a többi városra, de különösen Szegedre ez kedvezőtlenül hatott. Legfontosabb tényezőként azonban mégis az M5-ös autópályát említhetjük, melynek kecskeméti szakaszát már 1996-ban átadták, ami város gazdaságára jó hatással volt. 2003-tól ezek a tényezők ártértékelődtek, és ennek következtében a régióban a helyzet jelentősen megváltozott. A délszláv válság befejeződött, a 2004-es európai uniós csatlakozás után Szeged szerepe földrajzi helyzetéből következően felértékelődött, régiós központi szerepköre megerősödött. A 2007-es román európai uniós csatlakozással a korábbi vonzáskörzetével újra „egyesülni” tudott, és végül elkészült az M5-ös autópálya városig tartó szakasza is. Mindezen tényezők jól magyarázzák, hogy miért is tevődtek át a lakásépítési beruházások Szegedre 2003 után.

A jövőt tekintve, ha az ország makrogazdasági helyzete stabilizálódik, és Kecskemét közlekedési adottságait – mind a városon belül, mind a települési összekötő hálózatot tekintve – minőségileg sikerül javítani, akkor a lakásépítések számában újabb fellendülés várható. Véleményünket arra alapozzuk, hogy a Budapest körüli agglomerációs gyűrű az elmúlt évtizedben egyre inkább Kecskemét felé terjeszkedett, tehát hosszabb távon várható, hogy Kecskemét szervezettebben fog ezen településeggyütteshez tartozni. E folyamatnak várhatóan széleskörű hatásai lesznek a város gazdaságára és társadalmára, mely valószínűsíthetően a lakásépítések számát is kedvezően befolyásolhatja.

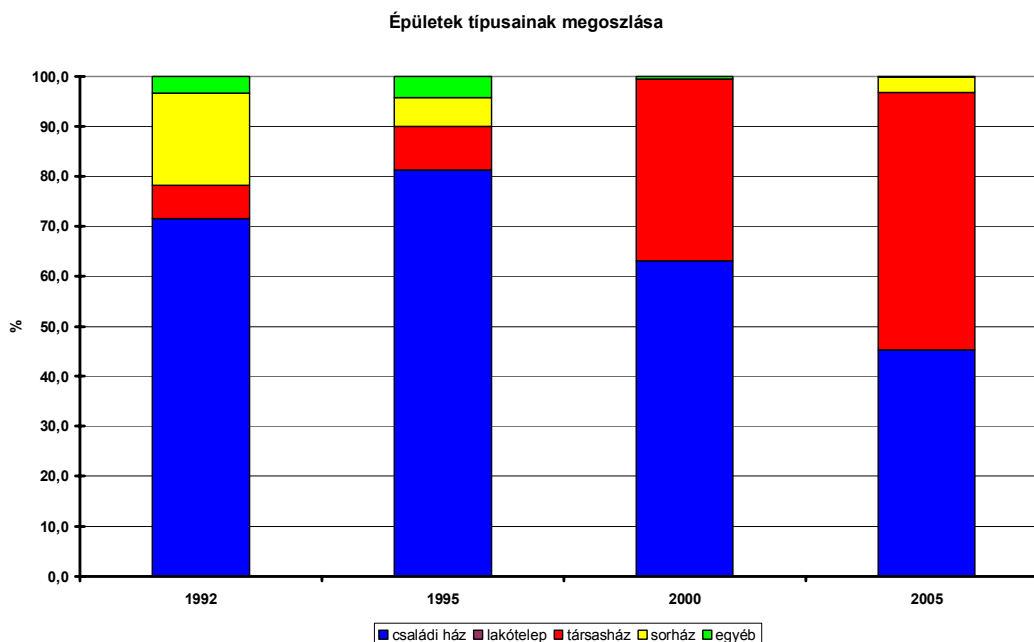

2.5.2 Lakásépítések Kecskeméten

A lakások építési évét évtizedenkénti bontásban vizsgálva világosan kirajzolódik egy haranggörbe, melynek a csúcsa a hetvenes és a nyolcvanas évekre esik. E két évtizedből származik minden második lakás a városban. A történelmi városokhoz képest Kecskeméten meglehetősen alacsony az 1945 előtt épült lakások aránya (13 %), s a korábbi csúcshoz képest szintén alacsony a kilencvenes évek lakásépítési tevékenysége (10 %-os részesedés a lakásállományból). Bár ez utóbbi adat a többi megyei jogú várossal összevetve még így is kedvező.

Az új évezredben (2001-2005 között) közel 3000 **új lakást** adtak át a városban, ami a kilencvenes évekhez viszonyítva egyértelműen a lakásépítés fellendülését jelzi. A lakásépítést és a lakáshoz jutást támogató kormányzati politikának köszönhetően a korábbi évekre jellemző átlag 300-350 új használatbavételi engedély 2001-től majd duplájára ugrott. A 2003. évi maximumot követően azonban lassú visszaesés következett be.

Az átadott lakások struktúráját tekintve az ezredfordulóra a **társasházak** váltak meghatározóvá. A társasházak részaránya a beruházásokon belül 1992-ben még csak 6,7 %-ot ért el, addig 2005-ben már az építkezések több mint felét (51,4 %) adták ilyen típusú épületek.

Forrás: KSH T-STAR

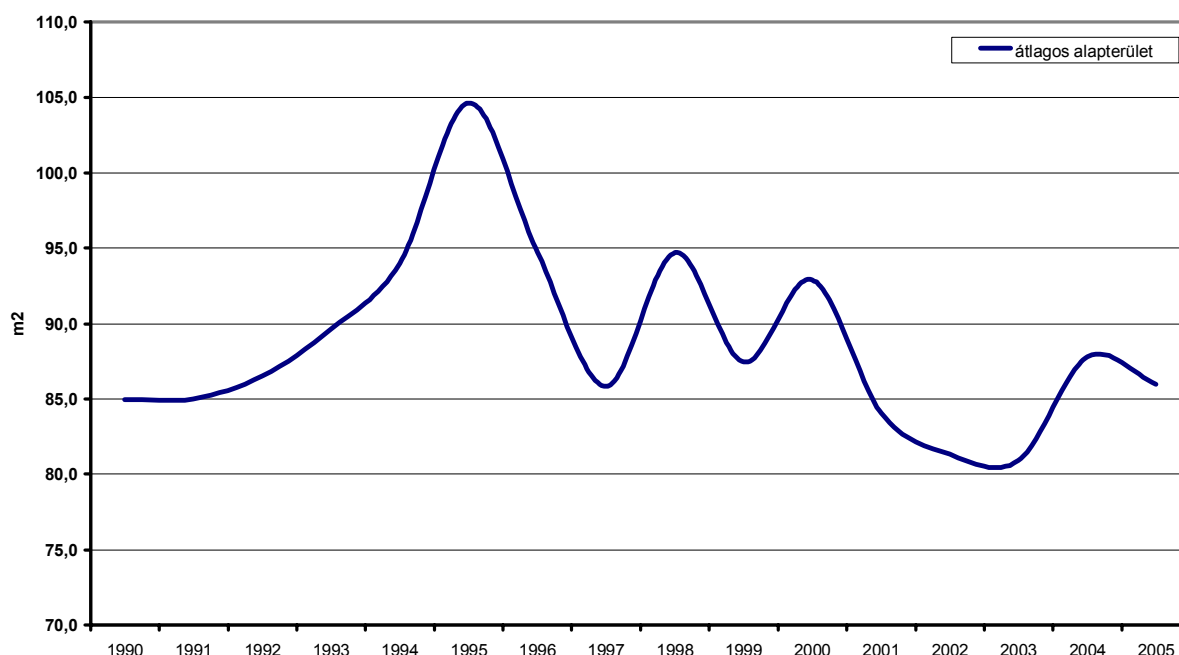
A belvárosi utcák a leginkább kedvelt célpontjai a társasházi beruházásoknak, azonban a nagykörúton kívüli városrészek – szám szerint kevesebb, de egyenként nagyobb volumenű beruházásoknak köszönhetően – erősítették pozíciójukat. A belvárosban a társasházépítésre leginkább alkalmas telkek jelentős része már átépült, illetve az átépülése a közeljövőben várható. Ennek eredményeként jó néhány utcában kialakult illetve kialakulóban van egy – Kecskeméten korábban hiányzó – zárt sorú emeletes beépítési típus. A sűrűbb beépítés azonban számos esetben nemcsak egy új utcaképi karaktert eredményez, hanem feszültségeket is okoz az eredendően szűkös, laza beépítésű utcákban.

A nagykörúton kívül a Külső-Széchenyiváros területén nagyobb, **lakópark**-szerű társasházi együttesek létesültek. A másik terület, ahol jellemző városképi elemmé vált a többszintes, többemeletes társasház a Nagy Lajos és Mátyás király körutak mente.

A **családiház-építés** terén jelentős változásként kell értékelnünk, hogy a beruházásokon belüli részarányuk az 1995-ös 80 %-ról 2005-re 45 %-ra csökkent. Területileg a belső városrészekben – a megemelkedő ingatlanárak hatására – érezhetően visszaesett a magánházak építése. Még mindig magas azonban – bár lassan csökkenő tendenciát mutat – a külterületen megvalósuló lakóházépítés.

A lakásépítések struktúrájának változásából következően a családi házak térvesztésével párhuzamosan csökken a **lakások átlagos alapterülete** is.

Épületek átlagos alapterülete 1990-2005

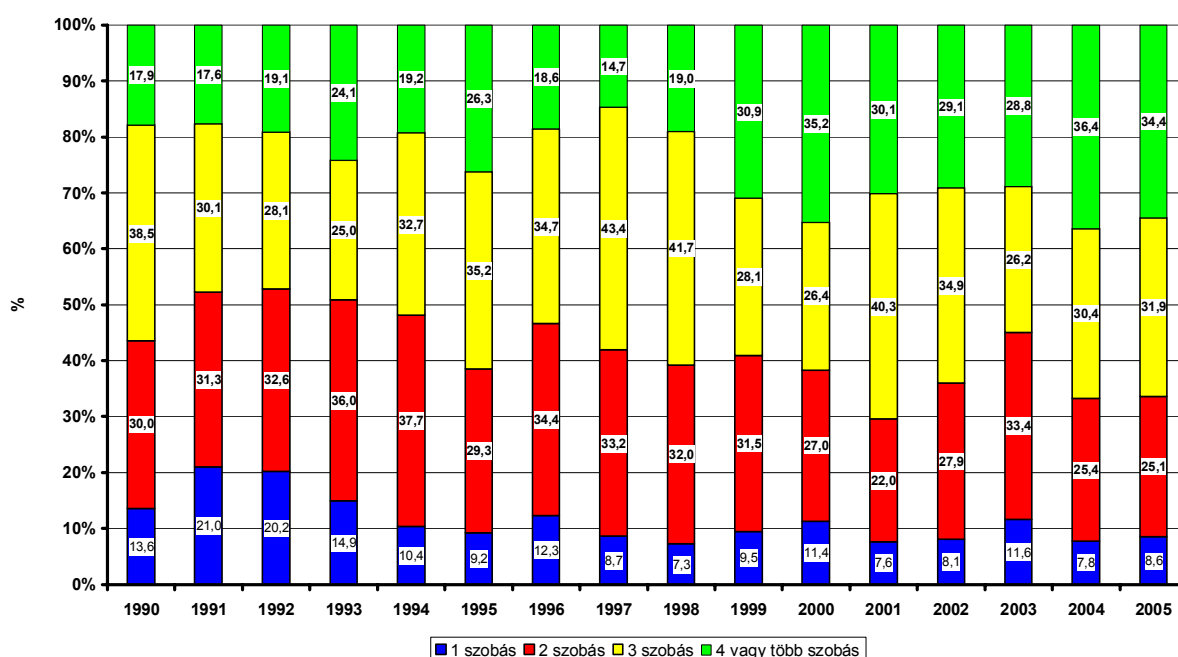

Forrás: KSH T-STAR

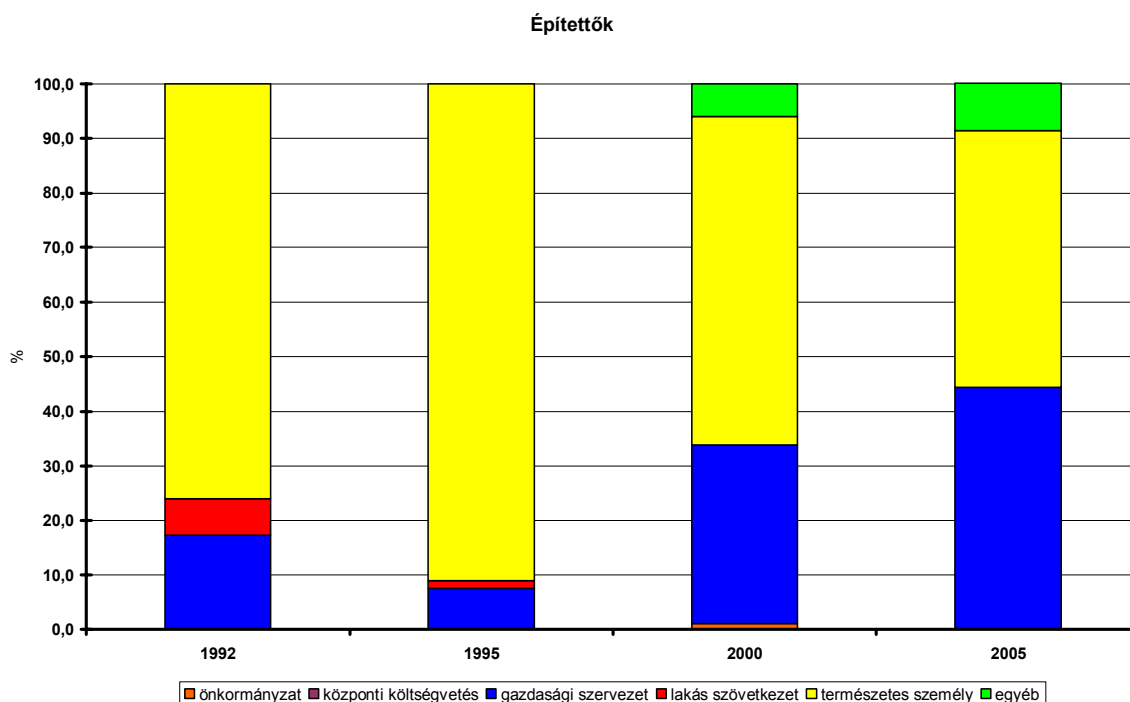
Ezzel némileg ellentétes folyamatként értékelhető, hogy a **szobaszámok** tekintetében az 1990-es évek elejéhez képest az utóbbi időszakban a három vagy négyszobás lakások irányába történt jelentős elmozdulás. Részesedésük a korábbi 50 % alatti szintről napjainkra 65 %-ra nőtt. A két grafikon közötti ellentmondás feloldását úgy lehetséges, hogy az értékelésbe bevonjuk a lakásépítések struktúrájának vizsgálatát is. Korábban fontos trendként említettük, hogy 2000 után a társasház építkezések lettek a meghatározók. Ebből következően azt mondhatjuk, hogy Kecskeméten napjainkban több szobás, de kisebb alapterületű társasházi lakások épülnek jellemzően.

Az épített lakások szobaszámának változásai 1990-2005

Forrás: KSH T-STAR

Az **építettők** megoszlását vizsgálva is a korábbi trendeket erősíthetjük meg. A családi házak visszaszorulásával a magánemberek egyre kevesebb beruházást valósítanak meg, hiszen a társasházak ritka kivétellel erre a célra létrejött gazdasági szervezetek építik. Ez önmagában nem negatív folyamat, hanem az épített lakások struktúrájából következik. A családi házak esetleges „konjunktúrájával” ez a kép jelentősen változhat a jövőben.

Forrás: KSH T-STAR

Negatívan ítélnék meg viszont az önkormányzat szerepét, hiszen lényegében – a 2000-es év kivételével, amikor is a homokbányai volt szovjet tiszti lakásokat újítták fel – nem került sor önkormányzati lakásberuházásra néhány szolgálati lakás kialakításán kívül. Igaz ugyan, hogy ez nem tartozik az önkormányzat kötelező feladatai közé, mégis jó lett volna, ha a társadalmi polarizálódással párhuzamosan egy jelentősebb önkormányzati bérlakás állomány is kiépül az elmúlt évtizedben. Ennek szerepe nemcsak szociális tekintetben lenne fontos, hanem elősegítené a népesség (munkaerő) mobilitását a városon, ill. az országon belül, ami várhatóan a város gazdasága számára is pozitív lehetőségeket hordozna.

2.5.3 A lakásállomány jellemzői

Kecskemét lakásállománya a 2005. évi mikrocenzus idején már meghaladta a 45 000-et, amelyből a **lakott lakás** 42 590 (94,5 %). Kecskemét tanyás mezővárosi múltja következtében a lakásállománynak csak mintegy 80 %-a található a város központi belterületén. Valamivel több, mint 7 %-kal részesednek a város szatelit települései (Hetényegyháza, Katonatelep, Kadafalva, Matkó, Talfája), melyek egy része korábbi tanyaközpontból fejlődött kertes elővárossá, míg más része mezőgazdasági készenléti lakótelepként jött létre. A külterület tanyás, hobbikertes övezetei pedig közel 13 %-kal

képviseltetik magukat a város lakásállományában. Ez utóbbi arány – mely már önmagában is riasztóan magas – abszolút értelemben több mint 5000 lakóegységet takar, ami már egy népes kisváros lakásállományának felel meg. Ez egy olyan terhes adottság, amellyel – miután a város az elmúlt 50-60 évben alig foglalkozott – egyre nehezebb szembenézni.

A város megyeszékhely voltából következően a szocializmus éveiben jelentős számban épültek **iparosított technológiájú** épületek. A központi belterületen a lakásállomány kerek 40 %-a blokkos, vagy panelos lakóépületben található. Az iparosított technológiával épített lakóházak energiatakarékos felújítása állandó feladatot jelent a város számára.

Részben a jelentős tanyaállománnyal magyarázható, hogy még napjainkban is mintegy 14 %-os a vályogfalazatú otthonok aránya, s 7 % a vízöblítéses WC-vel nem rendelkező lakásoké. Ezek alapján körülbelül 10 %-ra tehető az a városi lakásállomány, amely a ma minimálisan elvárható életkörülményeket sem képes biztosítani.

A város **lakásállományának infrastrukturális jellemzői** a megyei jogú városok összehasonlításában gyengének minősíthető. A lakott lakásoknak csak 90 %-a van rákötve a városi vezetékes ivóvízhálózatra, s csak 73 %-a közüzemi szennyvízcsatorna-hálózatra (KSH Mikrocenzus 2005). Hálózati gázzal a lakások 86 %-a van ellátva. Mindhárom közmű tekintetében az elmúlt 4 évben (2001 évi népszámlálás és a 2005 évi mikrocenzus között) lassú javulás figyelhető meg. Legjelentősebb fejlődés a szennyvízcsatornázás területén történt, ahol több mint 5 százalékponttal javult a helyzet (pl. a Szeleifalu csatornázása 2001-2002). A hálózati gázellátás valamivel több, mint 3 százalékponttal, a közüzemi vízellátás pedig kevesebb mint 2 százalékponttal javult (Méntelek ivóvízellátása 2001).

A **lakások szobaszáma és alapterülete** sokat elárul a város lakosságának családi, háztartási jellemzőiről és anyagi helyzetéről. Miután Kecskeméten a háztartások több mint 30 %-a egyszemélyes háztartás, nem meglepő a kis alapterületű, egy-kétszobás lakások magas aránya. A város lakásállományából 16 %-kal részesednek az egyszobás lakások, ami 2001-hez képest egy százalékpontos emelkedést mutat. A részarány-növekedés elsősorban a kislakások társasházaknak köszönhető, amelyek építése a szám szerint jelentős, de fizetőképességében korlátozott keresletre alapult. Szintén növekedett – bár kisebb mértékben – a kétszobás lakások aránya (jelenleg 44 %), ugyanakkor a háromszobásoké már a csökkenő tendenciát mutat (jelenleg 27 %). A négy és többszobás lakások pedig stabilan őrzik a lakásállományon belüli 14 %-os részesedésüket.

A szobaszámmal szorosan összefügg a lakások alapterülete. Az egy- és másfélszobás lakásokat jellemző 30-49 négyzetméteres alapterületi kategória a lakásállományon belül 17,5 %-ról 18,5 %-ra növelte részesedését. A városban legelterjedtebb, 50-79 négyzetméter

közötti alapterületű lakások viszont az utóbbi években nagyon kevés számban épültek, így e kategória jelentős arányvesztést szenvedett el (50,5 %-ról 47,3 %-ra esett vissza a részesedése). A kisméretű családi házakra jellemző 80-99 négyzetméteres alapterületi kategória megőrizte korábbi pozícióját (15 %), viszont a 100 négyzetméternél nagyobb alapterületű lakások jelentős (2,5 százalékpontos) aránynövekedést könyvelhettek el.

2.5.4 Az önkormányzat szerepe

Az önkormányzat szerepe sem a lakásépítéseket, sem a lakásbérleti piacot tekintve nem jelentős. Ezt támasztja alá, hogy csak az önkormányzat csak egyetlen jelentősebb lakásépítési beruházásban vett részt, melynek során felújították a homokbányai volt szovjet tiszti lakásokat. Részben az önkormányzati beruházások elmaradásának is köszönhetően ma a városban található mintegy 40 000 lakás közül csak 1600 van önkormányzati tulajdonban. E bérlakás-állomány jelentős részben leromlott állapotú, ezért a kezelése ráfizetéses. Éppen ezért szükség lenne további jó színvonalú önkormányzati bérlakások kialakítására, hogy a lakásvagyon fenntartása legalább önköltségessé válhasson.

2.6. Összefoglalás - SWOT analízis

2.6.1. Társadalmi és humán tényezők jellemzői

Erősségek:

- Tartósan és egyenletesen növekvő népességszám;
- Lassan, de tartósan emelkedő születésszám;
- Tartósan pozitív vándorlási egyenleg;
- Emelkedő iskolai végzettség;
- Sok területre kiterjedő civil aktivitás;
- A munkaerő jelentős termelési tapasztalatokkal rendelkezik;
- Megfelelő munkakultúra.

Gyengeségek:

- Országos összehasonlításban alacsony várható élettartam;
- Előregedő társadalom;
- Az országos átlaghoz mérten rossz lakossági egészségi állapot;
- Magas az alacsony iskolai végzettségűek száma és aránya;
- Mind a középiskolai, mind pedig a felsőfokú végzettségűek szakmastruktúrája eltér a piaci igényektől;
- Az újdonságok iránt mutatott lassú lakossági befogadás;
- Alacsony lakossági innovációs és vállalkozási aktivitás;
- Jelentős szociális és etnikai problémák egyes városrészekben.

Lehetőségek:

- A meglévő egészségügyi hálózatra és tervezett fejlesztésekre építve a lakosság egészségi állapotának javítása;
- A város oktatási értékeinek, kulturális és művészeti hagyományainak kiaknázása, és az erre épülő társadalom- és városfejlesztés;
- Jelentős felhalmozott tudás a mezőgazdaság, a tájgazdálkodás, az élelmiszertermelés és a környezetvédelem területén;
- Kecskemét társadalmi nyitottságának és befogadóképességének növelése, új gazdálkodási, ipari és szolgáltatási tevékenységek, valamint kulturális tartalmak letelepítése érdekében.

Veszélyek:

- A lakosság korösszetétele folyamatosan romló képet mutat;
- Környezet-egészségügyi-, felvilágosító- és prevenciók programok erősödésének hiányában a lakosság egészségi állapota nem javul;
- Az országban kialakult értékválság és közéleti zavarok következtében a helyi identitás gyengülése;
- A felsőoktatás terén folyó verseny kedvezőtlen helyzetet eredményez a Kecskeméti Főiskolán, ennek következtében a hallgatói létszám folyamatosan csökken;
- A minőségi munkahelyek alacsony száma, s a regionális centrumok vonzása következtében növekszik a diplomások elvándorlása;
- Cigányság nagyszámú külterületi megjelenése, ennek következtében kiéleződő szociális problémák.

2.6.2. Környezeti elemek és rendszerek jellemzői

Erősségek:

- A város nagy kiterjedésű szabadidőparkkal és arborétummal rendelkezik;
- A környezetminőséget meghatározó infrastrukturális jellemzők (csatornázottság, hulladékkezelés, szennyvíztisztítás, saját vízellátás) folyamatos javulása;
- A város külterületein számos értékes természetközeli tájrészlet, illetve alternatív gazdálkodási lehetőséget nyújtó jellegzetes kultúrtáj-mozaik található;
- Nemzeti parki központ, a város környezetében védett természeti értékek;
- Természetközeli gazdálkodási módok terjedése a város közvetlen környezetében;
- A városban elhanyagolható mértékű a környezetszennyező ipari tevékenység;
- Az utcafásítás meglévő hagyományai;
- A környezettudatos gondolkodás erősödése az oktatásban (KNP Természet Háza, Vackor vár erdei iskola, helyi környezetvédelmi tananyagok).

Gyengeségek:

- A város erősen vízhiányos területen fekszik, csökkenő talajvízszinttel;
- Környezettudatos gondolkodás jelenlegi gyengesége;
- Kecskemét az üledő por és a levegő pollen-szennyezettsége tekintetében a legjelentősebben szennyezett hazai városok közé tartozik;
- Nagy kiterjedésű paragon hagyott területek;
- A zöldfelület gondozatlansága a város külső kerületeiben;
- A csapadékvíz elvezetés megoldatlansága több városrészben;
- A növekedő forgalomból adódó fokozódó légszennyezés;
- Az illegális hulladéklerakók újratermelődése a város határában és a külterületeken;
- A város lakosságszámához képest kevés a szelektív hulladékgyűjtő sziget, s a hasznosítás nem megoldott;
- A változó környezeti feltételekhez alkalmazkodás helyi stratégiájának hiánya.

Lehetőségek:

- A megújuló energiahordozók rendelkezésre állása, hasznosításuk nagyarányú fejlesztése;
- A külső körút és a város körüli elkerülő utak megépülésével a városi légszennyezés jelentős csökkenése;
- A város körül összefüggő zöldfelületek létrehozásával a város átszellőzésének biztosítása és porszennyezettségének csökkentése;
- A szelektív hulladékgyűjtés rendszerének javítása és a hulladékválogató üzem beindítása;
- A hulladék-újrahasznosítás rendszerének fejlesztésével a környezeti terhelés csökkentése;
- A város környéki tanyás kultúrtáj kedvező lehetőségeket teremt a környezetbarát és alternatív gazdálkodási módok terjesztésére;
- Az ökológiai diverzitás megőrzése, a természeti értékek védelme, az ökoturizmus lehetőségeinek javítása;

Veszélyek:

- A szárazodás és az időjárási szélsőségek növekedése a környezeti változásokra fokozottan érzékeny Duna-Tisza közének területén;

- Az illegálisan fűt kutakból történő vízkivétel növekedése, a talajvízszint további csökkenése;
- A mezőgazdasági politika kedvezőtlen alakulása miatt a fenntartható tájgazdálkodás háttérbe szorulhat;
- A hulladékgyűjtés és elhelyezés megoldatlansága a külterületeken;
- A város területének további jelentős növelése a zöldfelületek és mezőgazdasági területek rovására;
- A város és az ipari területek folyamatos növekedése veszélyezteti a még megmaradt természetközeli tájelemeket hálózattá szervező ökológiai folyosó kialakulását;
- A paragon hagyott területeken tovább növekszik az allergén növények térnyerése;
- A motorizáció növekedése, vagy az elkerülő utak megépülésének részleges elmaradása következtében növekszik a közlekedés okozta légszennyezés, (por-) és zajterhelés.

2.6.3. A gazdasági környezet jellemzői

Erősségek:

- A régió legerősebb ipari potenciálja;
- Erős vállalkozói aktivitás;
- Viszonylag diverzifikált gazdasági szerkezet;
- Az ország egyik legalacsonyabb iparüzési adója;
- Dinamikusan fejlődő magyar tulajdonú cégek (Univer, Bertrans, KÉSZ, Autoflex, Fornetti);
- Fejlett műanyag- és nyomdaipar;
- Erőteljes gép- és járműipar, valamint műszergyártás;
- Néhány jelentős, beszállítói integrációra alkalmas multinacionális cég (Knorr-Bremse, Phoenix-Mecano, Thyssen, Hilti, Bosch) jelenléte;
- Működő inkubátorház;
- Kiterjedt kereskedelmi tevékenység;
- Egyre erősödő logisztikai teljesítmény.

Gyengeségek:

- Szűk kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenység, kevés high-tech üzem;
- Agrár- és élelmiszergazdaság visszaesése;
- Magas szintű üzleti szolgáltatások száma kevés a városban;
- Szűkös városi tulajdonú ipari-park kapacitás;
- A város lehetőségeihez képest mérsékelt idegenforgalmi kínálat;
- Növekvő szakemberhiány (elsősorban az ipar területén);
- A munkaerő-kereslet és kínálat szakképzési igénykülönбözősége;
- Alacsony szintű együttműködés az önkormányzat és a vállalkozások között, a gazdasági versenyképesség javítása és a turizmus fejlesztése területén;
- Viszonylag alacsony szintű új külföldi tőkebefektetés;
- A magyar tulajdonú vállalkozásoknál alacsony szintű az innovációs aktivitás;
- Nem megfelelő szintű a gazdaságfejlesztési koncepció megvalósítása a gyakorlatban;
- Az engedélyezési idők hosszúak, nincs egyablakos ügyintézés;
- Más városokban műszaki diplomát szerző kecskeméti fiatalok nem térnek haza;
- Erőteljes szürkegazdaság.

Lehetőségek:

- Alakuló klaszterek több tevékenységi területen (gépipar, műanyagipar, agrár és környezetipar);
- Kecskemét kedvező közlekedésföldrajzi helyzetéből adódó logisztikai fejlesztések;
- Új városi tulajdonú ipari területek kialakítása;
- Az APEH fokozódó szigora következtében kifehéredő gazdaság, magasabb önkormányzati bevételek;
- Állami és Uniós források felhasználásával új képzési, átképzési programok indítása a helyi munkaerőpiac igényeinek megfelelően;
- A város oktatási kapacitását, alacsony iparüzési adóját, kedvező földrajzi elhelyezkedését és az uniós gazdaságfejlesztési forrásokat felhasználva új vállalkozások becsalogatása a városba;
- Az M8-as út megépülésével tovább javuló közlekedésföldrajzi helyzet, új potenciális befektetőkkel;
- Uniós és befektetői forrásokból megvalósuló egészségügyi, gyógy- és rekreációs beruházások megvalósulása, a turisztikai kínálat bővülése.

Veszélyek:

- Alacsony magyarországi gazdasági fejlődés, a regionális versenyképesség csökkenése, folytatódik a térség leszakadása;
- Rossz gazdaságpolitikai döntések, tartósan magas munkaadói és munkavállalói terhek;
- Az oktatási szerkezet váltásának elmaradása, a munkaerőpiaci igényeknek megfelelő képzések, átképzések halogatása;
- A szakképzett munkaerő hiánya miatt néhány vállalkozás kivonulása városból, vagy mások betelepülésének elmaradása a városba;
- A kecskeméti felsőoktatás leépülése (a hallgatói létszám csökkenése, az oktatás színvonalának esése);
- Budapest és a nagytérségi versenytársak vonzóbb gazdasági környezetének következtében Kecskemét gazdasági versenyképességének romlása;
- A város, illetve a területén működő gazdasági vállalkozások nem tudják kihasználni az elérhető uniós források által biztosított lehetőségeket;
- Továbbra is magas marad az inaktívak és a munkanélküliek száma a városban, s ennek megfelelően magasak maradnak a szociális kiadások;
- A bürokratikus városvezetés miatt a befektetői érdeklődés elmaradása;
- Parciális, vagy lobbierő érdekei következtében a klaszter képző folyamatok megkezdése.

2.6.4. A lakásállomány és az épített környezet jellemzői

Erősségek:

- A lakásépítések magas dinamikája;
- Megújuló lakásállomány;
- Értékes építészeti, városépítészeti jellemzők;
- Műemléki jelentőségű Főtér;
- Szecessziós építészeti emlékek (Cifra Palota, Városháza, Újkollégium, Ifjúsági Otthon, Luther Palota) kiemelkedő koncentrációja;
- Községi rendezvényeknek helyet adó szabad területek a városon belül;
- Élhető „kisvárosias” lakókörnyezet a belváros körül.

Gyengeségek:

- Terjengős városszerkezet, erősödő szuburbanizáció;
- Túlzott funkcionális egyközpontúság;
- Funkcionálisan gazdag városrészközpontok hiánya;
- A belváros gépkocsi-, kerékpár- és gyalogos közlekedésének rendezetlensége, kaotikus parkolás, túlsúfoltság;
- Rosszul átgondolt forgalomszervezés a kiskörúton;
- Nagykiterjedésű, alulhasznosított iparterületek;
- Alacsony bérlakás-állomány;
- A külterületi lakásépítés magas száma és aránya;
- A Rákóczi úti értékes épület-együttes romló műszaki és ingatlanpiaci helyzete;
- A magánbefektetők sok esetben értékromboló fejlesztői magatartása.

Lehetőségek:

- Tudatos városfejlesztési tevékenység kialakításával a spontán, átgondolatlan fejlesztési elképzelések visszaszorítása;
- Megfelelő lakásépítési és támogatási politika mellett a bérlakás-állomány jelentős növelése;
- A környezettudatosság terjedésével és a városrehabilitációs programoknak támogatásának köszönhetően elkezdődhet a gyalogos belváros kiterjesztése;
- A külterületi építkezések az ún. lakókeresztény övezetekbe történő irányítása;
- Új városrehabilitációs programok indulása, leromlott városrészek megújulásának lehetősége;
- Új városrehabilitációs programok elindulásával a történelmi városrészek és épületek megújulása;
- Új funkciók és munkahelyek megjelenése a városrehabilitációs tevékenységek következtében.

Veszélyek:

- A tervezett városi fejlesztések elmaradása a város felkészületlensége (fejlesztési források szűkössége, elégtelen tervezői-fejlesztői kapacitások, gyenge településmarketing, professzionális programok hiánya, politikai viták, stb.) miatt;
- A fejlesztők érdeklődésének hiánya, a minőségi városfejlesztés elmaradása;
- A városfejlesztésre fordítható források szűkössége, a rendelkezésre álló keretek idő előtti kimerülése;
- A város külterületi szabályozásának elmaradása, vagy vontatott megvalósulása;
- A szűkös támogatási források, vagy országos szakpolitikai döntések következtében a város tervezett közlekedési fejlesztéseinek elmaradása (külső körút, kiskörút, Izsáki út négysávusításának elmaradása, város körüli elkerülő utak);
- A parkolóházak építésének elmaradásával a felszíni parkolás ellehetetlenedése, városképromboló hatásának felerősödése;
- A város érdekérvényesítő-képességének romlása, az építkezési beruházókkal szemben;
- A városon belül erősödő területi szegregáció;
- Megosztott lakossági és politikai támogatottság a városrehabilitációs elképzelések tekintetében.

2.6.5. A műszaki infrastruktúra jellemzői

Erősségek:

- Megújuló lakásállomány, a lakáspiac bővülő kínálata;
- Kedvező telekommunikációs és informatikai helyzet;
- A város kedvező közúti és vasúti elérhetősége;
- A város határában európai közlekedési folyosó (M5);
- Nemzetközi repülőtér elérhetősége autópályán 50 percen belül;
- Nagy kapacitású saját vízbázis, s kiépült vízvezeték-rendszer.

Gyengeségek:

- A közlekedési hálózat hiányzó gyűrűs elemei (körútszakaszok és elkerülők);
- Romló közlekedési feltételek, szűk közlekedési keresztmetszetek;
- A város energetikai kiszolgáltatottsága;
- Nem megoldott parkolási helyzet a belvárosban;
- Nem teljes körű kerékpárhálózat;
- A csapadékvíz elvezető hálózat (több városrészben tapasztalható) kiépületlensége;
- A megyei jogú városokhoz mérten még mindig alacsony szennyvíz csatornázottság;
- A megyei városok viszonylatában alacsony a burkolt utak aránya;
- Sok korszerűtlen szigetelésű lakóépület.

Lehetőségek:

- Az M8-as autópályát kiépülésével a város K-Ny-i elérhetőségének javulása;
- A katonai repülőtér részben polgári célú hasznosítása;
- A város a megfelelő infrastruktúra kiépülésével a térség logisztikai központjává válhat;
- A város informatikai hálózatának további korszerűsítésével (szimmetrikus hálózat kialakítása) erősödhet szolgáltatási szerepköre;
- A környezetvédelmi beruházások folytatásával élhetőbb lakókörnyezet kialakulása;
- A megújuló energiaforrások hasznosításával, egyedi energetikai rendszerek kialakításának támogatásával a város energiafüggeségének oldása;
- Panelrehabilitáció uniós és önkormányzati források felhasználásával.

Veszélyek:

- Emelkedő gáz- és energia árak;
- A csatornahálózatra történő lakossági rákötések elmaradása a várt szinttől;
- A várost elkerülő utak megépülésének elmaradásával növekedni fog a tranzitforgalom;
- A napi, egyedi közlekedést igénybe vevő ingázók számának növekedése, ennek következtében romló közlekedési feltételek;
- A növekvő forgalomból adódóan a városközpont közlekedési bedugulása.

2.6.6. Közfoglaltatások jellemzői

Erősségek:

- Kiterjedt és erős közoktatási hálózat;
- Jól működő egészségügyi és szociális intézményhálózat;

- Elektronikus ügyintézési rendszer bevezetése;
- Magas szintű informatikai és kommunikációs szolgáltatások;
- Jelentős szennyvízfeldolgozó és hasznosító kapacitás;
- Saját és regionális ellátásra is képes ivóvízbázis;
- Széles közszolgáltatási paletta.

Gyengeségek:

- A hulladékbegyűjtés megoldatlansága több kertségi településrészben (Szent István város, Máriahegy, Felsőszéktó, stb.);
- Szelektív hulladékgyűjtés kis jelentősége, rendszerbeli gondjai;
- A lakossági igényeknek nem megfelelő tömegközlekedés;
- Több városrészben nem megoldott a hálózaton történő kommunális szilárd hulladék elszállítás és a szennyvízelvezetés;
- Nagy különbségek az egyes városrészek között a közszolgáltatások minőségi és mennyiségi mutatóiban;
- A városi vagyonkezelés átgondolatlansága, túl sok vagyonkezelő cég;
- A lakosságszámhoz mérten nagy területi kiterjedés miatt sokba kerül a különböző közszolgáltatások biztosítása.

Lehetőségek:

- A javuló csatornázottságnak köszönhetően, kisebb környezeti terhelés elérése;
- Az információs-kommunikációs megoldások (kisközösségi hálózatok) kiépítésével magasabb szintű ügyintézési, közösségi, kommunikációs és szabadidős szolgáltatások biztosítása;
- Új alternatív energiaforrások bevonása a város energiatermelésébe a kiszolgáltatottság csökkentése érdekében;
- Új összevont vagyongazdálkodási cég létrehozása a városi vagyon hatékonyabb működtetése érdekében;
- Az oktatási, kulturális, egészségügyi és szociális területeken tervezett beruházásoknak köszönhetően javuló szolgáltatási színvonal, mely növelheti a lakossági elégedettséget.

Veszélyek:

- A kecskeméti felsőoktatás leépülése (a hallgatói létszám csökkenése, az oktatás színvonalának esése), a diplomások számának csökkenése a városban;
- Tovább folytatódik a lakóhelyek, a munkahelyek és a szolgáltatások városon belüli térbeli elkülönülése;
- A város kiterjedésével és a motorizáció erősödésével a tömegközlekedés szerepének csökkenése;
- Nyári hónapokban a növekvő energiafogyasztás esetén túlterhelt hálózatok, a közeljövőben lehetséges energia kimaradás;
- A piaci viszonyokból adódó emelkedő szolgáltatási árak.

2.6.7. Térszerkezeti adottságok

Erősségek:

- Kedvező közlekedésföldrajzi helyzet;
- Kecskemét a Budapest-Belgrád-Athén fejlesztési tengelyben fekszik, melyen áthalad az Észak- és Dél-Európát összekötő IV-es számú páneurópai közlekedési folyosó;

- A városhierarchiában elfoglalt kedvező szerepkör;
- Kecskemét a Duna-Tisza köze markáns közigazgatási és gazdasági központja;
- Kecskemét a Budapest körül mintegy 80 km-re kialakult városgyűrű meghatározó központja;
- Jelentős, mintegy 50 km-re ható vonzáskörzet.

Gyengeségek:

- Kevés regionális és országos szerepkör;
- Budapest (közlekedés, humánerőforrás, funkció) elszívó hatása;
- Periférikus elhelyezkedés a Dél-alföldi Régió belül;
- Periférikus elhelyezkedés Bács-Kiskun megyén belül;
- Hátrányos helyzetű térségekkel, belső perifériával való közvetlen szomszédság;
- Viszonylag nagy távolság a fejlett európai piacoktól;
- Rossz elérhetőségi kapcsolatok az ország fejlettebb nyugati-, észak-nyugati térségei irányába.

Lehetőségek:

- A város összefogva a térség településeivel és természetes városi partnereivel (Cegléd, Nagykőrös) tovább erősítheti térségi szerepkörét;
- Kecskemétnek ki kell használnia Budapest közelségét, az ott egyre fogyó szabad területeket, dráguló ingatlanárakat, romló környezeti feltételeket. Fel kell készülnie, és befektetési alternatívát kell biztosítani a térség iránt érdeklődő beruházóknak;
- Az újonnan a páneurópai hálózatba bevont Basel-Innsbruck-Graz-Veszprém-Dunaújváros-Kecskemét- Szolnok-Kolozsvár-Bukarest tengely megerősödése;
- Az M8-as út megépüléséből származó szállítmányozási és gazdasági előnyök kiaknázása;
- A mezőgazdaság, az élelmiszeripar és a táji adottságok felértékelődésével a térség európai szerepének növekedése;
- Szegeddel együttműködve társközponti vagy komplementer szerepkör betöltése elsősorban gazdasági, pénzügyi és logisztikai területeken.

Veszélyek:

- A város nem képes kihasználni a helyzeti energiájából adódó előnyöket;
- Budapest és Szeged erősödő térségi szerepének köszönhetően Kecskemét árnyékhelyzetbe történő kerülése;
- Az M8-as út építésének kitolódása, elhúzódása, a K-Ny irányú kapcsolatok erősödésének elmaradása;
- Az ország és a térség versenyképességének csökkenése, összeurópai szinten történő leértékelődése;
- A Balkán politikai és gazdasági helyzetének instabilitásának köszönhetően az európai szintű észak-dél irányú forgalmi tengely leértékelődése;
- A klímaváltozás következtében romló természeti és életkörülmények, ennek következtében történő esetleges elvándorlás.

